

esmentats obtinguda mitjançant la superació de les proves selectives que determini reglamentàriament el Consell General del Poder Judicial, tingui un lloc millor en el seu escalafó. Si no n'hi ha, es cobreixen amb els magistrats que acreditin haver romàs més anys en l'ordre jurisdiccional civil. A falta d'aquests, per l'ordre d'antiguitat que estableix l'apartat primer.

Els que obtinguin plaça han de participar abans de prendre possessió en la nova destinació en les activitats específiques de formació que el Consell General del Poder Judicial estableixi reglamentàriament.

En el cas que les vacants s'hagin de cobrir per ascens, el Consell General del Poder Judicial també estableix activitats específiques i obligatòries de formació que s'han de fer abans de la presa de possessió de les destinacions esmentades pels jutges a qui correspongui ascendir.»

12. S'afegeix a l'article 330 un apartat 5 amb la redacció següent:

«5. Els concursos per a la provisió de places de magistrats de les seccions de les audiències provincials que coneguin en segona instància dels recursos interposats contra qualsevol tipus de resolucions dictades pels jutjats mercantils es resolen en favor de qui, acreditant l'especialització en els assumptes propis dels jutjats esmentats, obtinguda mitjançant la superació de les proves selectives que reglamentàriament determini el Consell General del Poder Judicial, tingui millor lloc en el seu escalafó. Si no n'hi ha, es cobreixen amb els magistrats que acreditin haver romàs més temps en l'ordre jurisdiccional civil. A falta d'aquests, pels magistrats que acreditin haver romàs més temps en òrgans judicials mixtos. Si no, per l'ordre d'antiguitat que estableix l'apartat primer.»

13. L'apartat 1 de la disposició addicional vuitena queda redactat de la manera següent:

«La competència per tramitar i decidir en primera instància els processos civils sobre impugnació d'acords socials que estableixen el Reial decret legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats anònimes; la Llei 2/1995, de 23 de març, de societats de responsabilitat limitada; la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, així com els que versin sobre la nul·litat de registre de qualsevol de les modalitats de la propietat industrial a les quals es refereix la Llei 11/1986, de 20 de març, de patents, queda en tot cas atribuïda als jutges mercantils que siguin competents.»

Disposició transitòria única.

Fins al moment en què entrin en funcionament els jutjats mercantils, les funcions que atribueix a aquests la Llei concursal són assumides pels actuals jutjats de primera instància o de primera instància i instrucció, d'acord amb el que estableix la Llei de demarcació i de planta judicial, i s'hi aplica el que disposa l'apartat 7 de l'article segon de la present Llei orgànica.

Aquestes funcions les pot assignar la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia respectiu, amb caràcter exclusiu, a un dels jutjats de primera instància o de primera instància i instrucció del partit judicial.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades totes les normes del mateix rang o inferior en el que contradiguin o s'oposin al que estableix aquesta Llei orgànica.

Disposició final primera. *Modificacions de la Llei 38/1988, de 28 de desembre, de demarcació i de planta judicial.*

En el termini de tres mesos a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei orgànica, el Govern remet a les Corts Generals un projecte de modificació de la Llei 38/1988, de 28 de desembre, de demarcació i de planta judicial, a fi d'adequar les seves previsions a la present Llei orgànica.

Disposició final segona. *Entrada en funcionament dels jutjats mercantils.*

Els jutjats mercantils entren en funcionament a partir del dia 1 de setembre de 2004.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», a excepció del que disposen l'article primer i la disposició transitòria, que entra en vigor el dia 1 de setembre de 2004.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 9 de juliol de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern en funcions,
MARIANO RAJOY BREY

13813 *LLEI 22/2003, de 9 de juliol, concursal.*
(«BOE» 164, de 10-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Aquesta Llei pretén satisfer una aspiració profunda i llargament sentida en el dret patrimonial espanyol: la reforma de la legislació concursal. Les crítiques severes i fonamentades que ha merescut el dret vigent no han estat seguides, fins ara, de solucions legislatives que, malgrat la urgència reconeguda i els intents meritoris que s'han fet per preparar-les, s'han anat demorant i han provocat, alhora, un agreujament dels defectes que té la legislació en vigor: arcaisme, inadequació a la realitat social i econòmica del nostre temps, dispersió, manca d'un sistema harmònic, predomini de determinats interessos particulars en detriment d'altres de generals i del principi d'igualtat de tractament dels creditors, amb la

conseqüència de solucions injustes, sovint propiciades, a la pràctica, per maniobres de mala fe, abusos i simulacions, que les normes reguladores de les institucions concursals no abasten a reprimir de manera eficaç.

L'arcaisme i la dispersió de les normes vigents en aquesta matèria són defectes que deriven de la codificació espanyola del segle XIX, estructurada sobre la base de la dualitat de codis de dret privat civil i de comerç, i de la regulació separada de la matèria processal respecte a la substantiva, en una llei d'enjudiciament civil. Però també contribueix a augmentar aquests defectes i a dificultar la correcta composició del sistema la multiplicitat de procediments concursals; així, al costat de les clàssiques institucions de la fallida i del concurs de creditors, per al tractament de la insolvència de comerciants i de no comerciants, respectivament, se n'introdueixen altres, de preventives o preliminars, com ara la suspensió de pagaments i el procediment de quitament i espera, de supòsits objectius poc clars i, per tant, de límits molt difusos respecte d'aquelles. La Llei de suspensió de pagaments, de 26 de juliol de 1922, promulgada amb caràcter provisional, perquè es va dictar per resoldre un cas concret, es va arribar a convertir en una peça bàsica del nostre dret concursal gràcies a la flexibilitat de la seva regulació, que, per bé que va pal·liar el tractament de les situacions de crisi patrimonial dels comerciants, va complicar encara més la falta de coherència d'un conjunt normatiu mancat dels principis generals i del desenvolupament sistemàtic que caracteritzen un sistema harmònic, i va permetre corrup-teles molt notòries.

S'agreuja encara més la situació del dret concursal espanyol amb fenòmens tan anacrònics com l'actual vigència d'un bon nombre d'articles del nostre primer Codi de comerç, promulgat per Ferran VII el 30 de maig de 1829, en virtut de la invocació que en fa la Llei d'enjudiciament civil de 3 de febrer de 1881, anterior al Codi de comerç de 22 d'agost de 1885, i vigent en aquesta matèria, de conformitat amb l'apartat 1 de la disposició derogatòria única de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei concursal.

El legislador espanyol fins ara no ha posat remei a aquests mals. Malgrat la reforma immediata que en el Codi de comerç de 1885 va introduir la Llei de 10 de juny de 1897 i de la importància que va suposar la Llei de suspensió de pagaments de 1922 esmentada, les modificacions legislatives han estat molt parcials i limitades a matèries concretes, fet que, lluny de millorar el sistema concursal, ha contribuït a complicar-lo amb una dispersió més gran de normes especials i excepcionals i, sovint, amb la introducció de privilegis i d'alteracions de l'ordre de prelació dels creditors, no sempre fonamentada en criteris de justícia.

Tanmateix, no han faltat treballs prelegislatius meritoris en el camí de la reforma concursal. A més a més del que va fer la Comissió General de Codificació, en virtut de la Reial ordre de 10 de juny de 1926, que va concloure amb l'elaboració d'un avantprojecte de Codi de comerç, publicat, pel que fa a aquesta matèria, a la «Gaceta de Madrid» de 15 d'octubre de 1929, i orientat en la distinció més precisa dels casos de fallida i de suspensió de pagaments, s'han d'assenyalar fonamentalment els següents:

a) L'avantprojecte elaborat per la Secció de Justícia de l'Institut d'Estudis Polítics, conclús el 1959 i no publicat oficialment, en el qual per primera vegada s'assajava la regulació conjunta, substantiva i processal, de les institucions concursals, per a comerciants i no comerciants, per bé que es mantenia la dualitat de procediments en funció dels diversos suposats objectius que determinava la de les seves solucions respectives: la liquidació i el conveni.

b) L'avantprojecte elaborat per la Comissió General de Codificació en virtut del que disposen les ordres ministerials de 17 de maig de 1978, publicat el text articulat per la Secretaria General Tècnica del Ministeri de Justícia amb data de 27 de juny de 1983, que es basava en els principis d'unitat legal —material i formal—, de disciplina —per a deutors comerciants i no comerciants— i de sistema —un únic procediment, flexible, amb diverses solucions possibles: el conveni, la liquidació i la gestió controlada—. Aquell text revisat posteriorment va ser seguit, el 1987—, d'un altre avantprojecte de llei de bases per la qual es delegava al Govern la potestat de dictar normes amb rang de llei sobre el concurs de creditors.

c) La proposta d'avantprojecte elaborada a la Comissió General de Codificació de conformitat amb els criteris bàsics comunicats pel ministre de Justícia i Interior el 23 de juny de 1994, conclusa el 12 de desembre de 1995 i publicada per la Secretaria General Tècnica amb data 15 de febrer de 1996, en la qual es mantenen els principis d'unitat legal i de disciplina, però es torna a la dualitat de concurs de creditors i suspensió de pagaments, sobre la base de la diferència entre insolvència i illiquiditat, i es reserva aquest últim procediment, amb un alt grau de desjudicialització, com a benefici de deutors solvents i de bona fe.

d) L'avantprojecte de Llei concursal elaborat per la Secció Especial per a la Reforma concursal, creada durant l'anterior legislatura al si de la Comissió General de Codificació per l'Ordre del Ministeri de Justícia de 23 de desembre de 1996, i conclús el maig de 2000, que és el que constitueix antecedent del projecte origen d'aquesta Llei, amb el qual el Govern ha donat compliment a la disposició final dinovena de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, d'acord amb la qual, en el termini de sis mesos a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, havia de remetre a les Corts Generals un projecte de llei concursal.

D'aquesta manera, s'aborda la tan esperada com necessària reforma global del dret concursal espanyol, sens dubte una de les tasques legislatives més importants pendents en la modernització del nostre ordenament jurídic.

La reforma no suposa una ruptura amb la llarga tradició concursal espanyola, però sí una profunda modificació del dret vigent, en la qual s'han tingut en compte les aportacions doctrinals i prelegislatives efectuades en l'àmbit nacional i les concrecions més recents produïdes en la legislació comparada, així com els instruments supranacionals elaborats per a la unificació i l'harmonització del dret en aquesta matèria.

El resultat d'aquesta tasca tan delicada és un text legal que es proposa corregir les deficiències de l'anterior dret amb solucions en les quals es pot apreciar el propòsit de coordinar l'originalitat del nou sistema concursal amb la seva inserció harmònica en el conjunt del nostre ordenament, preocupació a la qual respon la cura que s'ha posat en les disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals que tanquen aquesta Llei.

II

La Llei opta pels principis d'unitat legal, de disciplina i de sistema.

La regulació en un sol text legal dels aspectes materials i processals del concurs, sense cap altra excepció que la de les normes que per la seva naturalesa han exigít el rang de llei orgànica, és una opció de política legislativa que determinava la nova Llei 1/2000, d'enjudiciament civil, en excloure aquesta matèria del seu àmbit i remetre-la expressament a la Llei concursal.

La superació de la diversitat d'institucions concursals per a comerciants i no comerciants és una fórmula que, a més d'estar justificada per la desaparició del caràcter

repressiu de la insolvència mercantil, està determinada per la tendència a simplificar el procediment, sense que suposi ignorar determinades especialitats del concurs dels empresaris sotmesos a un estatut propi (gestió obligatòria de la comptabilitat, inscripció en el Registre mercantil) i de l'existència a la massa activa d'unitats productives de béns o de serveis, especialitats que són tingudes en compte al llarg de la regulació del concurs, des de la seva sol·licitud fins a la seva solució mitjançant un conveni o liquidació.

La unitat del procediment de concurs s'aconsegueix en virtut de la flexibilitat de què la Llei el dota, que permet que s'adeqüi a diverses situacions i solucions, a través de les quals es pot assolir la satisfacció dels creditors, finalitat essencial del concurs. A més d'això, s'han previst regles especialment àgils per als concursos de menys entitat.

El nom escollit per denominar el procediment únic és el de «concurs», expressió clàssica que, des dels tractadistes espanyols del segle XVII, fonamentalment d'Amador Rodríguez (Tractatus de concursu, 1616) i de Francisco Salgado de Somoza (Labyrinthus creditorum concurrentium, 1646), va passar al vocabulari processal europeu i que, per antonomàsia, descriu la concurrència dels creditors sobre el patrimoni del deutor comú. Amb això no es persegueix només rescatar un mot tradicional en la terminologia jurídica espanyola, sinó utilitzar-lo per significar el fenomen unificador dels diversos procediments d'insolvència i identificar gràficament el procediment únic, com ha passat en altres legislacions.

La unitat del procediment imposa la del seu supòsit objectiu, identificat amb la insolvència, que es concep com l'estat patrimonial del deutor que no pot complir regularment les seves obligacions. Però aquest concepte unitari també és flexible i opera de manera diferent segons es tracti de concurs necessari o voluntari. Els legitimats per sol·licitar el concurs del deutor (els seus creditors i, si es tracta d'una persona jurídica, els qui responguin personalment dels seus deutes) s'han de basar en algun dels fets que com a presumptes reveladors de la insolvència enuncia la Llei: des de l'execució singular infructuosa fins al sobreseïment, general o sectorial, segons afecti el conjunt de les obligacions o alguna de les classes que la Llei considera especialment sensibles en el passiu del deutor, entre altres fets taxats.

Incumbeix al sol·licitant del concurs necessari la prova dels fets en què fonamenti la seva sol·licitud; en tot cas, la declaració s'ha de fer respectant les garanties processals del deutor, el qual ha de ser citat i es pot oposar a la sol·licitud, sobre la base de la inexistència del fet en què aquesta es fonamenti o en la del seu estat d'insolvència; en aquest cas li incumbeix la prova de la seva solvència. Les garanties del deutor es complementen amb la possibilitat de recórrer la declaració de concurs.

Si la sol·licitud de concurs l'insta el deutor mateix, ha de justificar el seu endeutament i el seu estat d'insolvència, per bé que en aquest cas no només pot ser actual, sinó futur, previst com a «imminent». El deutor té el deure de sol·licitar la declaració de concurs quan conegui o hauria d'haver conegut el seu estat d'insolvència; però té la facultat d'anticipar-s'hi.

El sistema legal combina així les garanties del deutor amb la conveniència d'avançar en el temps la declaració de concurs, a fi d'evitar que el deteriorament de l'estat patrimonial impedeixi o dificulti les solucions més adequades per satisfer els creditors. Els estímuls a la sol·licitud de concurs voluntari, les sancions al deutor per incompliment del deure de sol·licitar-lo i l'atorgament al crèdit del creditor instant de privilegi general fins a la quarta part del seu import són mesures amb les quals es pretén assolir aquest objectiu.

La unitat i la flexibilitat del procediment es reflecteixen en la seva pròpia estructura, articulada, en principi en

una fase comuna que pot desembocar en una altra de conveni o de liquidació. La fase comuna s'obre amb la declaració de concurs i conclou una vegada presentat l'informe de l'administració concursal i transcorregut el termini d'impugnacions o resoltes les formulades contra l'inventari o contra la llista de creditors, amb la qual cosa s'assoleix el coneixement més exacte de l'estat patrimonial del deutor a través de la determinació de les masses activa i passiva del concurs. A tot això s'afegeix la possibilitat d'utilitzar, en determinats casos, un procediment abreujat.

III

La flexibilitat del procediment també es percep en el règim dels efectes que produeix la declaració de concurs. Respecte al deutor, s'atenuen els establerts per la legislació anterior i se suprimeixen els que tenen un caràcter repressiu de la insolvència. La "inhabilitació" es reserva per als supòsits de concurs qualificat com a culpable, en els quals s'imposa com a sanció de caràcter temporal a les persones afectades. Declarat el concurs, l'exercici de les facultats patrimonials del deutor se sotmet a intervenció o se suspèn, amb substitució en aquest cas per l'administració concursal. En principi, la primera d'aquestes situacions correspon al concurs voluntari i la segona al necessari; però es reconeixen al jutge del concurs àmplies facultats per adoptar-les o modificar-les. S'atenua també la sanció dels actes realitzats pel deutor amb infracció d'aquestes limitacions, que passa a ser d'anul·labilitat, a més de la prohibició del seu accés a registres públics.

La Llei limita els efectes de la declaració de concurs i els redueix, amb un sentit funcional, als que beneficiïn la tramitació normal del procediment i, en la mesura que aquesta ho exigeixi, confereix al jutge la potestat de graduar-los i adequar-los a les circumstàncies concretes de cada cas. Tot això, a més dels efectes que, pel fet d'afectar drets fonamentals de la persona del deutor, com són els de llibertat, secret de les comunicacions, residència i circulació pel territori nacional, es regulen en la Llei orgànica per a la reforma concursal.

S'estableix, amb un sentit positiu, el deure del deutor de col·laborar amb els òrgans del concurs, informar-los de tot el que sigui d'interès d'aquest, auxiliar-los en la conservació i l'administració de la massa activa i posar a disposició de l'administració concursal els llibres i documents relatius a l'exercici de la seva activitat professional o empresarial.

La declaració de concurs, per si sola, no interromp l'exercici de l'activitat professional o empresarial del deutor, sense perjudici dels efectes que produeix sobre les facultats patrimonials d'aquest; però el jutge del concurs gaudeix d'àmplies potestats per acordar el tancament de les seves oficines, establiments o explotacions, i fins i tot, quan es tracti d'una activitat empresarial, el cessament o la suspensió, total o parcial, d'aquesta, amb l'audiència prèvia del deutor i dels representants dels treballadors.

La Llei dedica una atenció especial als casos de concurs d'una persona jurídica i als efectes que en aquest cas produeix la declaració, matèria d'una gran importància, tal com correspon a la que aquests ens i, fonamentalment, les societats tenen en el tràfic modern. Així com la llei orgànica permet estendre les mesures relatives a les comunicacions i a la residència del deutor, en cas de persona jurídica, als seus administradors i liquidadors, la Llei concursal imposa a aquests i als apoderats generals del deutor els deures de col·laboració i informació.

Durant la tramitació del concurs es mantenen els òrgans de la persona jurídica deutora. Els administradors concursals estan legitimats per exercir les accions de

responsabilitat contra els administradors, auditors i liquidadors, sense necessitat d'acord previ de la junta o assemblea de socis. L'efecte més sever que la llei estableix és el de l'embargament de béns i drets dels administradors i liquidadors, que el jutge pot acordar quan hi hagi una possibilitat fonamentada que el concurs es qualifiqui com a culpable i que la massa activa resulti insuficient per satisfer tots els deutes.

També és original, respecte al dret anterior, la regulació dels efectes del concurs de la societat sobre els socis subsidiàriament responsables dels deutes d'aquesta, que es redueix a atribuir a l'administració concursal la legitimació exclusiva per exercir l'acció corresponent una vegada aprovat el conveni o oberta la liquidació. S'eviten així tant l'extensió automàtica del concurs a persones que, tot i ser responsables dels deutes socials, poden ser solvents, com les reclamacions individuals dels creditors contra els socis, pertorbadores del bon ordre del concurs.

La Llei també regula amb criteris de funcionalitat els efectes de la declaració de concurs sobre els creditors i ordena la paralització de les accions individuals promogudes per aquests contra el patrimoni del concursat. Aquesta paralització, conseqüència natural de la integració dels creditors a la massa passiva del concurs, no afecta les declaratives dels ordres civil o social ja en tramitació en el moment de declarar-se el concurs, que continuen fins a la fermesa de la sentència, ni les de naturalesa contenciosa administrativa o penal amb transcendència sobre el patrimoni del deutor, fins i tot si s'exerceixen posteriorment a la declaració, però sí totes les de caràcter executiu, inclosos els constreyniments administratius o tributaris, que queden en suspens si estan en tramitació, llevat dels acordats anteriorment a la declaració de concurs, i no es poden iniciar una vegada declarat el concurs.

Una de les novetats més importants de la Llei és el tractament especial que dedica a les accions d'execució de garanties reals sobre béns del concursat. Es respecta la naturalesa pròpia del dret real sobre cosa aliena, que imposa una regulació diferent de l'aplicable als drets de crèdit integrats a la massa passiva del concurs, però alhora es procura que l'execució separada de les garanties no pertorbi el millor desenvolupament del procediment concursal ni impedeixi solucions que puguin ser convenients per als interessos del deutor i de la massa passiva. La fórmula que combina aquests propòsits és la de paralització temporal de les execucions, mentre es negocia un conveni o s'obri la liquidació, amb el màxim d'un any a partir de la declaració de concurs. Llevat que en el moment de la declaració de concurs ja estigui anunciada la subhasta, les actuacions d'execució iniciades anteriorment se suspelen i no es reprenen, ni se'n poden iniciar d'altres, fins que transcorrin els terminis assenyalats. Aquest efecte d'espera obligatòria i limitada per als titulars de garanties reals es considera just en el tractament de tots els interessos implicats en el concurs, que han de fer un sacrifici a l'objecte de la solució definitiva i més beneficiosa de l'estat d'insolvència.

Naturalment, els crèdits amb garantia real gaudeixen en el concurs de privilegi especial i el conveni només els afecta si el seu titular signa la proposta, vota al seu favor o s'adhereix a aquesta o al conveni aprovat.

Si no estan afectats per un conveni, els crèdits amb privilegi especial es paguen amb càrrec als béns i drets sobre els quals recaigui la garantia. L'execució s'ha de tramitar davant el jutge del concurs. No obstant això, mentre subsisteix la paralització temporal d'aquestes accions, l'administració concursal pot optar per atendre amb càrrec a la massa el pagament d'aquests crèdits. Fins i tot en cas de realització, el jutge la pot autoritzar amb subsistència de la càrrega i subrogació de l'adqui-

rent en l'obligació del deutor, que queda exclosa de la massa passiva, o mitjançant venda directa, amb aplicació del preu al pagament del crèdit especialment privilegiat. S'articulen, així, una sèrie de fórmules flexibles tendents a evitar que l'exercici dels drets reals de garantia pertorbi innecessàriament els altres interessos implicats en el concurs.

A aquests efectes, la Llei estén el tractament de les accions d'execució de garanties reals a les de recuperació de béns mobles venuts a termini i als cedits en arrendaments financers, sempre que els corresponents contractes o documents estiguin inscrits als registres respectius, així com a les resolutòries de vendes d'immobles a falta de pagament de preu ajornat.

S'ha procurat així permetre plantejaments realistes, que sense menyscar la naturalesa d'aquests drets ni pertorbar el mercat del crèdit, molt sensible a la protecció de les garanties en cas d'insolvència del deutor, no impedeixin sinó que facin viables solucions beneficioses per als interessos del concurs.

Fórmules flexibles en interès del concurs i sense perjudici dels de la contrapart s'estableixen també per permetre la rehabilitació dels contractes de crèdit o d'adquisició de béns amb preu ajornat, així com l'enerveció de desnonament en arrendaments urbans, afectats per incompliments del deutor concursat.

Objecte d'especial atenció ha estat també la regulació dels efectes de la declaració de concurs sobre els contractes, una de les matèries tractades de manera més deficient en l'anterior dret i, per tant, de més originalitat en la nova Llei. De conformitat amb aquesta, la declaració de concurs no afecta, en principi, la vigència dels contractes amb prestacions recíproques pendents de compliment per ambdues parts; no obstant això, en interès del concurs i amb garanties per al dret de la contrapart, es preveu tant la possibilitat d'una declaració judicial de resolució del contracte, com la d'enervar-la en cas que hi hagi causa per a una resolució per incompliment. No s'admeten les clàusules contractuals de resolució o extinció en cas de declaració de concurs, però sí l'aplicació de normes legals que en disposin l'extinció o facultin expressament les parts per pactar-la o per denunciar el contracte.

Una qüestió tractada amb especial cura és la relativa als contractes de treball existents en la data de declaració del concurs i en els que sigui ocupador el concursat. A l'empara de la reforma introduïda en la Llei orgànica del poder judicial per la Llei orgànica per a la reforma concursal, s'atribueix al jutge del concurs jurisdicció per conèixer de matèries que, en principi, són de la competència dels jutjats i tribunals de l'ordre social, però que per la seva especial transcendència en la situació patrimonial del concursat i a l'efecte de la unitat del procediment no s'han de resoldre separatament. Però s'ha de conciliar tot això amb la regulació material que actualment conté la legislació laboral.

Es remeten al que estableix per la seva regulació especial els efectes de la declaració de concurs sobre els contractes de caràcter administratiu subscrits pel deutor.

La Llei fa un nou tractament al difícil tema dels efectes de la declaració de concurs sobre els actes realitzats pel deutor en període sospitós per la seva proximitat a aquesta. El sistema tan pertorbador de retroacció del concurs es substitueix per unes accions específiques de reintegració destinades a rescindir els actes perjudicials per a la massa activa, perjudici que en uns casos la Llei presumeix i en els altres l'ha de provar l'administració concursal o, subsidiàriament, els creditors legitimats per exercir l'acció corresponent. Els tercers adquirents de béns o drets afectats per aquestes accions gaudeixen de la protecció que derivi, si s'escau, de la bona fe, de les normes sobre irrevindicabilitat o del registre.

IV

La Llei simplifica l'estructura orgànica del concurs. Només el jutge i l'administració concursal constitueixen òrgans necessaris en el procediment. La junta de creditors s'ha de constituir únicament en la fase de conveni quan no s'hagi aprovat pel sistema d'adhesions escrites una proposta anticipada. La intervenció com a part del ministeri fiscal es limita a la secció sisena, de qualificació del concurs, quan sigui procedent la seva obertura, sense perjudici de l'actuació que s'estableix en aquesta Llei quan intervingui en delictes contra el patrimoni o l'ordre socioeconòmic.

La reducció dels òrgans concursals té com a conseqüència lògica l'atribució a aquests òrgans d'àmplies i importants competències. La Llei configura el jutge com a òrgan rector del procediment, al qual dota de facultats que augmenten l'àmbit de les que li corresponien en el dret anterior i la discrecionalitat amb què pot exercir-les, sempre motivant les resolucions.

La competència per conèixer del concurs s'atribueix als nous jutjats mercantils, que es creen, arran d'aquesta Llei, en la Llei orgànica per a la reforma concursal, mitjançant la modificació pertinent de la Llei orgànica del poder judicial.

Els criteris de competència territorial parteixen de la dada economicoreal de la ubicació del centre dels interessos principals del deutor, ja adoptat en regles internacionals, que es prefereix al del domicili, de predominant caràcter juridicoformal. No obstant això, si el centre dels interessos principals i el domicili del deutor no coincideixen, es concedeix al creditor sol·licitant del concurs la facultat d'escollir-ne qualsevol a efectes de competència territorial. En cas de persona jurídica, es presumeix que ambdós llocs coincideixen, però es considera ineficax a aquests efectes el canvi de domicili efectuat en els sis mesos anteriors a la sol·licitud de concurs, per evitar que la competència es configuri amb criteris ficticis.

D'acord amb les regles generals de la nova Llei d'enjudiciament civil, no s'admet més qüestió de competència que la plantejada mitjançant declinatòria, però aquesta no suspèn el procediment concursal i totes les actuacions són vàlides encara que s'estimi.

La Llei orgànica del poder judicial, modificada per la Llei orgànica per a la reforma concursal, atribueix al jutge del concurs jurisdicció exclusiva i exclouent en les matèries que es consideren d'especial transcendència per al patrimoni del deutor, encara que siguin de naturalesa social, així com les d'execució i les cautelars, sigui quin sigui l'òrgan del qual dimanin. El caràcter universal del concurs justifica la concentració en un sol òrgan judicial del coneixement de totes aquestes matèries, la dispersió de les quals trenca la necessària unitat procedimental i de decisió.

A més, la Llei concursal concedeix al jutge del concurs una àmplia discrecionalitat en l'exercici de les seves competències, cosa que contribueix a facilitar la flexibilitat del procediment i la seva adequació a les circumstàncies de cada cas. Les facultats discrecionals del jutge es manifesten en qüestions tan importants com l'adopció de mesures cautelars abans de la seva declaració o a l'entrada en funcionament de l'administració concursal; l'ampliació de la publicitat que s'hagi de donar a la declaració de concurs i a altres resolucions d'interès de tercers; l'acumulació de concursos; el nomenament, la separació i el règim de funcionament dels administradors concursals; la graduació dels efectes de la declaració de concurs sobre la persona del deutor, els creditors i els contractes; l'aprovació del pla de liquidació o el règim de pagament de crèdits.

L'administració concursal es regula de conformitat amb un model totalment diferent del fins ara en vigor

i s'opta per un òrgan col·legiat en la composició del qual es combina la professionalitat en les matèries de rellevància per a qualsevol concurs —la jurídica i l'econòmica— amb la presència representativa d'un creditor que sigui titular d'un crèdit ordinari o amb privilegi general, que no estigui garantit. Les úniques excepcions al règim de composició d'aquest òrgan les determina la naturalesa de la persona del concursat —quan es tracti d'entitat emissora de valors cotitzats en borsa, empresa de serveis d'inversió, entitat de crèdit o asseguradora—, o per l'escassa importància del concurs —cas en què el jutge pot nomenar un sol administrador, de caràcter professional—.

A l'administració concursal s'encomanen funcions molt importants, que ha d'exercir de forma col·legiada, llevat de les que el jutge atribueixi individualment a algun dels seus membres. Quan la complexitat del procediment ho exigeixi, el jutge pot autoritzar la delegació de determinades funcions en auxiliars.

La Llei preveu la reglamentació mitjançant aranzel de la retribució dels administradors concursals i fixa com a criteris els de quantia de l'actiu i del passiu, i la previsible complexitat del concurs. En tot cas, competeix al jutge aprovar la retribució.

Es regula el règim de responsabilitat dels administradors davant el deutor i els creditors, i el de la seva separació per una causa justa.

Són funcions essencials d'aquest òrgan les d'intervenir els actes fets pel deutor en exercici de les seves facultats patrimonials o substituir el deutor quan hagi estat suspès en aquest exercici, així com la de redactar l'informe de l'administració concursal al qual s'ha d'adjuntar l'inventari de la massa activa, la llista de creditors i, si s'escau, l'avaluació de les propostes de conveni presentades.

La Llei estableix regles precises per a l'elaboració d'aquests documents. L'inventari ha de contenir la relació i l'avaluació dels béns i els drets que integren la massa activa. Es regula el tractament dels béns conjugals de conformitat amb el règim econòmic del matrimoni del deutor persona casada, així com el dret de separació dels béns de propietat aliena en poder del deutor.

La llista de creditors ha d'incloure una relació dels reconeguts i una altra dels exclosos, així com una d'addicional, separada, dels que de conformitat amb la Llei tenen la consideració de crèdits contra la massa.

L'administració concursal s'ha de pronunciar sobre la inclusió de tots els crèdits posats de manifest en el procediment, tant dels que hagin estat comunicats dins el termini i en la forma que la Llei estableix, com dels que resultin dels llibres i documents del deutor o que per qualsevol altre mitjà constin en el concurs. En la relació dels reconeguts, els crèdits es classifiquen, de conformitat amb la Llei, en privilegiats —amb privilegi especial o general—ordinaris i subordinats.

V

La regulació d'aquesta matèria de classificació dels crèdits constitueix una de les innovacions més importants que introdueix la Llei, perquè redueix dràsticament els privilegis i les preferències a efectes del concurs, sense perjudici que puguin subsistir en execucions singulars, per virtut de les terceries de millor dret. Es considera que el principi d'igualtat de tractament dels creditors ha de constituir la regla general del concurs, i que les seves excepcions han de ser molt comptades i justificades sempre.

Les excepcions que la Llei admet són positives o negatives, en relació amb els crèdits ordinaris. Les primeres es concreten en els privilegis, especials o generals, per raó de les garanties de què gaudeixin els crèdits o de la causa o naturalesa d'aquests. Als creditors privilegiats, en principi, només els afecta el conveni amb la seva

conformitat i, en cas de liquidació, se'ls ha de pagar amb prioritat respecte als ordinaris. Però aquests privilegis es redueixen en número i fins i tot es limiten en la seva quantia a alguns dels tradicionalment reconeguts, com els tributants i els de quotes de la Seguretat Social (fins al 50 per cent de l'import en cada cas). Per la seva part, els salaris dels últims 30 dies de treball anteriors a la declaració del concurs i en una quantia que no superi el doble del salari mínim interprofessional, i els meritats posteriorment a la declaració de concurs, així com els d'indemnització per extinció del contracte de treball, acordada pel jutge del concurs, tenen la consideració de crèdits contra la massa i s'han de satisfer amb preferència respecte als crèdits concursals; els salaris de l'article 32.1 de l'Estatut dels Treballadors s'han de satisfer anteriorment a la resta de crèdits concursals; i els salarials de l'article 32.3 del mateix text gaudeixen de privilegi general, igual com les indemnitzacions derivades d'accident de treball i els recàrrecs sobre les prestacions per incompliment de les obligacions en matèria de salut laboral meritades anteriorment a la declaració del concurs. Es pretén així evitar que el concurs es consumeixi amb el pagament d'alguns crèdits i, sense desconèixer l'interès general de la satisfacció d'aquests, conregar-ho amb el de la massa passiva en el seu conjunt, alhora que es fomenten solucions de conveni que estiguin recolzades pels treballadors i l'Administració pública en la part en què els seus crèdits no gaudeixen de privilegi.

Les excepcions negatives són les dels crèdits subordinats, una nova categoria que introdueix la Llei per classificar els que mereixen quedar postergats després dels ordinaris, per raó de la seva comunicació tardana, per pacte contractual, pel seu caràcter accessori (interessos), per la seva naturalesa sancionadora (multes) o per la condició personal dels seus titulars (persones especialment relacionades amb el concursat o parts de mala fe en actes perjudicials per al concurs). A aquests efectes, convé precisar que la categoria de crèdits subordinats inclou els interessos meritats i les sancions imposades en ocasió de l'exacció dels crèdits públics, tant tributants com de la Seguretat Social. Els titulars d'aquests crèdits subordinats no tenen dret de vot a la junta de creditors i, en cas de liquidació, no poden ser pagats fins que hagin quedat íntegrament satisfets els ordinaris.

La subordinació per motiu de relacions personals especials amb el concursat no només es basa en les de parentiu o de convivència de fet, sinó que, en cas de persona jurídica, s'estén als socis amb responsabilitat pels deutes socials o amb una participació significativa en el capital social, així com als administradors de dret o de fet, als liquidadors i a les societats del mateix grup. En tot cas, la classificació afecta també els cessionaris o adjudicataris de crèdits pertanyents a persones especialment relacionades amb el concursat si l'adquisició es produeix dins els dos anys anteriors a la declaració de concurs.

VI

Les solucions del concurs que preveu la Llei són el conveni i la liquidació i per a la seva tramitació s'articulen fases específiques en el procediment.

El conveni és la solució normal del concurs, que la Llei fomenta amb una sèrie de mesures, orientades a assolir la satisfacció dels creditors a través de l'acord contingut en un negoci jurídic en el qual l'autonomia de la voluntat de les parts té una gran amplitud.

Entre les mesures per facilitar aquesta solució del concurs destaca l'admissió de la proposta anticipada de conveni que el deutor pot presentar amb la mateixa solli-

cidut de concurs voluntari o, fins i tot quan es tracti de concurs necessari, fins a l'expiració del termini de comunicació de crèdits, sempre que estigui acompanyada d'adhesions de creditors en el percentatge que la Llei estableix. La regulació d'aquesta proposta anticipada permet, fins i tot, l'aprovació judicial del conveni durant la fase comuna del concurs, amb una notòria economia de temps i de despeses respecte als procediments concursals actuals.

Altrament, si no s'aprova una proposta anticipada i el concursat no opta per la liquidació del seu patrimoni, la fase de conveni s'obre una vegada conclús el tràmit d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors.

La Llei procura agilitar la tramitació de les propostes de conveni. La proposta anticipada que no hagi assolit adhesions suficients per aprovar-la pot ser mantinguda en junta de creditors. El concursat que no hagi presentat la proposta anticipada ni sollicitat la liquidació, i els creditors que representin una part significativa del passiu poden presentar propostes fins i tot fins a 40 dies abans del dia assenyalat per a la celebració de la junta. Fins al moment del tancament de la llista d'assistents a aquesta es poden admetre adhesions a les propostes, cosa que contribueix a agilitar els còmputos de vots i, en general, el desenvolupament de la junta.

La Llei també és flexible en la regulació del contingut de les propostes de conveni, que pot consistir en proposicions de quitament o d'espera, o acumular ambdues; però les primeres no poden passar de la meitat de l'import de cada crèdit ordinari, ni les segones de cinc anys a partir de l'aprovació del conveni, sense perjudici dels supòsits de concurs d'empreses d'especial transcendència per a l'economia i de presentació de proposta anticipada de conveni quan així ho autoritzi el jutge. S'admeten proposicions alternatives, com les ofertes de conversió del crèdit en accions, participacions o quotes socials, o en crèdits participatius. El que no admet la Llei és que, mitjançant cessions de béns i drets en pagament o per a pagament de crèdits o altres formes de liquidació global del patrimoni del concursat, el conveni es converteixi en la cobertura d'una solució diferent d'aquella que li és pròpia. Per assegurar la Llei i la possibilitat de compliment, la proposta de conveni ha d'anar acompanyada d'un pla de pagaments.

La finalitat de conservació de l'activitat professional o empresarial del concursat es pot complir a través d'un conveni, a la proposta del qual s'ha d'adjuntar un pla de viabilitat. Encara que l'objecte del concurs no sigui el sanejament d'empreses, un conveni de continuació pot ser instrument per salvar les que es considerin totalment o parcialment viables, en benefici no només dels creditors, sinó del concursat mateix, dels treballadors i d'altres interessos. L'informe preceptiu de l'administració concursal és una garantia més d'aquesta solució.

En regular les majories necessàries per a l'acceptació de les propostes de conveni, la Llei fa prevaler les que comporten menys sacrifici per als creditors, i redueix la majoria a la relativa del passiu ordinari.

El conveni necessita l'aprovació judicial. La Llei regula l'oposició a l'aprovació, les persones legitimades i els motius d'oposició, així com els de rebuig d'ofici pel jutge del conveni acceptat.

L'aprovació del conveni no produeix la conclusió del concurs, que només s'assoleix amb el compliment d'aquest.

VII

La Llei concedeix al deutor la facultat d'optar per una solució liquidatòria del concurs, com a alternativa a la de conveni, però també li imposa el deure de sollicitar la liquidació quan durant la vigència d'un conveni con-

gui la impossibilitat de complir els pagaments compromesos i les obligacions contretes posteriorment a la seva aprovació. En els casos d'obertura d'ofici o a sol·licitud de creditor, la liquidació és sempre una solució subsidiària, que opera quan no s'assoleix o es frustra la de conveni. La unitat i la flexibilitat del procediment permeten en aquests casos passar de forma ràpida i simple a la fase de liquidació. Aquesta és una de les novetats principals i més avantatjoses que introdueix la Llei, davant l'anterior diversitat de procediments concursals i, concretament, davant la necessitat de sol·licitar la declaració de fallida en els casos en què no s'assoleixi o s'incompleixi un conveni en l'expedient de suspensió de pagaments.

Els efectes de la liquidació són, lògicament, més severos. El concursat queda sotmès a la situació de suspensió en l'exercici de les seves facultats patrimonials d'administració i disposició, i substituït per l'administració concursal; si és una persona natural, perd el dret a aliments amb càrrec a la massa; si és una persona jurídica, se'n declara la dissolució, si encara no s'ha acordat i, en tot cas, el cessament dels seus administradors o liquidadors.

La Llei reserva per a aquesta fase de liquidació els clàssics efectes concursals de venciment anticipat dels crèdits ajornats i conversió en diners dels que consisteixen en altres prestacions.

Tot i que la imperativitat de les normes que regulen aquesta fase, la Llei les dota també de la flexibilitat convenient, com es reflecteix en el pla de liquidació, que ha de preparar l'administració concursal i sobre el qual poden formular observacions o propostes el deutor i els creditors concursals abans de la seva aprovació per part del jutge. Només si aquesta no es produeix i, si s'escau, en el que no prevegi el pla aprovat, s'apliquen supletòriament les regles legals sobre realització de béns i drets de la massa activa del concurs.

Fins i tot en aquest últim cas, la Llei procura la conservació de les empreses o unitats productives de béns o serveis integrades a la massa, mitjançant la seva alienació com un tot, llevat que resulti més convenient als interessos del concurs la seva divisió o la realització aïllada de tots o algun dels seus elements components, amb preferència a les solucions que garanteixin la continuïtat de l'empresa.

La Llei vol evitar la prolongació excessiva de les operacions liquidatòries, i amb aquesta finalitat imposa a l'administració concursal l'obligació d'informar trimestralment de l'estat d'aquestes operacions i li assenyalava el termini d'un any per finalitzar-les, amb les sancions, si l'incompleix, de separació dels administradors i pèrdua del dret a retribució.

Les operacions de pagament als creditors es regulen dins la fase de liquidació. Els crèdits contra la massa operen amb el caràcter de prededucibles, en el sentit que, abans de procedir al pagament dels concursals, s'han de deduir de la massa activa els béns i drets, no afectes a crèdits singularment privilegiats, que siguin necessaris per satisfer aquells als seus venciments respectius.

Com ja ha quedat exposat en tractar dels efectes de la declaració de concurs sobre els crèdits amb garantia real, la Llei regula el pagament dels crèdits amb privilegi especial de manera molt flexible, per evitar, en interès de la massa, la realització dels béns o drets afectes, autoritzar-la amb subsistència del gravamen o mitjançant venda directa.

La regulació legal estableix l'ordre dels pagaments amb privilegi general, dels ordinaris i dels subordinats, i preveu els casos especials de pagaments anticipats, de deutes solidaris i dels realitzats en fase de compliment de conveni anterior a la de liquidació.

VIII

Una de les matèries en les quals la reforma ha estat més profunda és la de qualificació del concurs. La Llei limita la formació de la secció de qualificació a casos molt concrets: l'aprovació d'un conveni que, per la quantia del quitament o la durada de l'espera, sigui especialment costós per als creditors, i l'obertura de la liquidació.

En aquests casos, el concurs es qualifica de fortuït o de culpable. L'última qualificació es reserva als casos en què en la generació o l'agreujament de l'estat d'insolvència hi hagi hagut dol o culpa greu del deutor, o dels seus representants legals, administradors o liquidadors.

La Llei formula el criteri general de qualificació del concurs com a culpable i la continuació enuncia una sèrie de casos que, en tot cas, determinen aquesta qualificació, per la seva naturalesa intrínseca, i una altra de casos que, llevat de prova en contra, són presumptius de dol o culpa greu, perquè constitueixen incompliment de determinades obligacions legals relatives al concurs.

Si el preceptiu informe de l'administració concursal i el dictamen del ministeri fiscal coincideixen en la qualificació del concurs com a fortuït, s'han d'arxivar les actuacions sense cap altre tràmit. Altrament, la qualificació com a culpable es decideix després d'un contradictori, en el qual han de ser parts el ministeri fiscal, l'administració concursal, el deutor i totes les persones que puguin resultar afectades per la qualificació. L'oposició se substancia pels tràmits de l'incident concursal. La sentència que qualifiqui el concurs com a culpable ha de determinar les persones afectades i, si s'escau, les declarades còmplices; ha d'imposar-los a totes la inhabilitació per administrar béns aliens i per representar qualsevol persona, sanció que és temporal, durant un període de dos a 15 anys, i també la pèrdua de qualsevol dret que tinguin com a creditors concursals o de la massa i la condemna a tornar els béns i drets que hagi obtingut indegudament el deutor o hagi rebut de la massa activa, més la d'indemnitzar els danys i perjudicis causats.

Es novetat la previsió d'un procediment per assegurar el registre públic de les sentències que declaren concursats culpables i de les resolucions que acordin la designació o la inhabilitació dels administradors concursals en els casos que la Llei preveu.

Els efectes de la qualificació es limiten a l'esfera civil, sense transcendir a la penal ni constituir condició de perjudicialitat per a la persecució de les conductes que puguin ser constitutives de delictes. La Llei manté la separació neta d'il·lícits civils i penals en aquesta matèria.

IX

La Llei regula detalladament les causes de conclusió del concurs, la naturalesa de les quals pot ser molt diversa: o bé perquè l'obertura no es va ajustar a dret (revocació de la interlocutòria de declaració de concurs), o bé perquè el procediment va assolir la seva finalitat (compliment del conveni, íntegra satisfacció de tots els creditors), o bé per la seva frustració (inexistència de béns i drets amb els quals satisfer els creditors), o bé per l'exercici del dret de disposició de les parts sobre el procediment (desistiment o renúncia de la totalitat dels creditors reconeguts transacció del deutor amb ells, causes que, per les seves característiques, només poden operar una vegada acabada la fase comuna del procediment i que exigeixen l'acceptació o l'homologació del jutge, amb l'informe previ de l'administració concursal).

En els casos de conclusió per inexistència de béns i drets, del concursat o de tercers responsables, amb els quals satisfer els creditors, que conserven el seu dret a fer efectiva la responsabilitat del deutor sobre els que

apareguin en el futur, la Llei també preveu la reobertura del concurs, tant si es tracta de deutor persona natural com de persona jurídica. En aquest últim cas, com que la conclusió per inexistència d'actius patrimonials comporta l'extinció de la persona jurídica, la reobertura per aparició posterior de béns i drets es concreta a liquidar-los; però si es tracta de persona natural, la continuació de la seva activitat patrimonial s'ha pogut reflectir tant en l'aparició d'actius com de nous passius, fet que s'ha de tenir en compte en l'actualització de l'inventari i de la llista de creditors.

X

La flexibilitat que inspira tot el procediment concursal es combina amb les característiques de rapidesa i simplicitat. La Llei d'enjudiciament civil actua com a suplèria de la Llei concursal, mentre aquesta no prevegi normes processals especials. La finalitat que es persegueix és la de reconduir la complexitat del concurs a un procediment que permeti la seva tramitació més immediata, eficaç i econòmica, sense minva de les garanties que exigeix la tutela judicial efectiva de tots els interessats.

Una peça bàsica en aquest sistema processal de la nova Llei és l'incident concursal, un procediment especial a través del qual s'han de ventilar totes les qüestions que se suscitin durant el concurs i que no tenen assenyalada a la Llei una altra tramitació diferent. Aquest incident es configura amb dues modalitats processals diferents, segons la matèria de què es tracti: una que té per objecte resoldre les matèries d'índole laboral que es plantegen en el marc del procediment concursal, i una altra modalitat per tractar les matèries estrictament concursals. Amb aquestes dues modalitats d'incident s'obté una eficàcia més gran del procés concursal.

La celeritat d'aquest procediment es complementa amb un sistema de recursos adequat, en el qual, en principi, només s'admet el de reposició contra provisions i les interlocutòries, i el d'apel·lació contra sentències que aprovin o rebutgin el conveni, el seu compliment o l'incompliment i la conclusió del concurs, encara que en aquest recurs es poden tornar a plantejar les qüestions resoltes en reposició o en incidents concursals durant la fase comuna o la de conveni. Contra les sentències resolutòries d'incidentes plantejats posteriorment o durant la fase de liquidació, també es pot interposar recurs d'apel·lació.

Només s'admet el recurs de cassació i l'extraordinari d'infracció processal contra les sentències que resolguin l'apel·lació quan es tracti d'aprovar o rebutjar un conveni, declarar-ne el compliment o l'incompliment, qualificar el concurs, resoldre sobre accions de reintegració o acordar la conclusió del concurs.

Igualment, i per fer plenament efectiva l'aplicació de la legislació social a les qüestions d'aquesta naturalesa i unificar la doctrina en una matèria tan sensible, s'introdueix el recurs de suplicació i els altres que preveu la Llei contra les resolucions dels jutjats mercantils de la comunitat autònoma en matèria laboral i les que resolguin els incidents concursals que versin sobre la mateixa matèria.

D'aquesta manera, en línia amb l'orientació de la nova Llei d'enjudiciament civil, s'elimina la multiplicitat de recursos d'apel·lació interlocutoris, de naturalesa parcial o relatius a resolucions no definitives, que actualment dificulten i dilaten la tramitació dels procediments concursals, i s'ordena, sense minva de les garanties processals, un sistema de recursos que obliga les parts a concentrar i racionalitzar els seus motius de disconformitat i en facilita la resolució amb la visió de conjunt necessària.

XI

Una atenció especial dedica la Llei a les qüestions que planteja el concurs amb element estranger, fenomen mancat d'una regulació adequada en el dret anterior i cada vegada més freqüent en una economia globalitzada.

La Llei concursal conté unes normes de dret internacional privat sobre aquesta matèria, que segueixen amb les adaptacions convenients, el model del Reglament (CE) núm. 1346/2000, sobre procediments d'insolvència. Així, es facilita l'aplicació dels dos textos en l'àmbit intracomunitari i s'ajusta el mateix model normatiu a la regulació d'altres relacions jurídiques que estan fora d'aquest àmbit. En aquest sentit, la nova regulació s'inspira també en la Llei model de la Comissió de les Nacions Unides per al dret mercantil internacional (CNUDMI-UNCITRAL), sobre insolvència transfronterera, recomanada per l'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides en la Resolució 52/158, de 15 de desembre de 1997.

La competència internacional per declarar i tramitar el concurs es basa en el lloc de situació del centre dels interessos principals del deutor, i té el caràcter de «principal» el concurs que es declari sobre aquella base, sense perjudici que es puguin obrir altres concursos «territorials» en els estats en què el deutor tingui establiments.

Es regulen les relacions entre procediment principal i territorial i els seus efectes respectius, el reconeixement a Espanya dels oberts a l'estranger i dels seus administradors o representants, a fi d'establir la màxima coordinació entre ells, en benefici de la seguretat jurídica i de l'eficiència econòmica en el tractament d'aquests fenòmens, fet que constitueix una de les matèries en les quals es posa de manifest de manera més rellevant la modernització introduïda per la reforma concursal.

XII

La profunditat de la reforma té la seva expressió més clara en les disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals que tanquen la Llei. L'abast de la nova regulació s'estén a múltiples sectors del nostre ordenament jurídic i afecta nombroses normes, que en virtut de la reforma han de quedar modificades en uns casos i derogades en altres. Es pretén harmonitzar el dret vigent amb la reforma introduïda per aquesta Llei i, alhora, limitar-ne l'àmbit a la matèria concursal. Això explica que de les disposicions que conté el títol XVII del llibre IV del Codi civil («De la concurrència i la prelación de crèdits») es deroguin les relatives als procediments col·lectius de quitament i espera i de concurs, i es mantinguin les de preferència de crèdits per als casos d'execució singular. De la mateixa manera, subsisteixen per a aquests casos els anomenats "privilegis" mercantils, encara que en el concurs només s'admetin els que reconeix expressament aquesta Llei. Són objecte de regulació específica els privilegis sobre vaixells i aeronaus, als titulars dels quals es reconeix en el concurs el dret de separació per a la seva execució extraconcursal.

La delimitació dels àmbits concursal i extraconcursal de la concurrència i prelación de crèdits, per bé que respon a una definició correcta de la matèria pròpia d'aquesta Llei, a la pràctica pot ocasionar problemes de desajust, per la molt diversa regulació que manté el vell dret respecte a la que estableix la reforma concursal, però l'abast d'aquesta no es pot estendre a una revisió completa de tota la matèria de preferències de crèdits que regeixen fora del concurs. És necessària aquesta revisió, no només per l'arcaisme d'un sistema format per sediments històrics mancat de l'ordre lògic que ha de presidir aquesta matèria, sinó per l'exigència apressant de la seva harmonització amb la reforma concursal. Per això, la dis-

posició final trenta-unena encomana al Govern que en el termini de sis mesos a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei presenti a les Corts Generals un projecte de Llei sobre reforma dels codis civil i de comerç en matèria de concurrència i prelació de crèdits en cas d'execucions singulars.

La Llei ha respectat la legislació específica aplicable a les entitats de crèdit, a les companyies d'assegurances i a les operacions relatives als sistemes de pagaments i de compensació de valors o instruments financers derivats, en gran part imposada pel dret de la Unió Europea, i que afecta determinats aspectes del concurs. Només si no hi ha normes especials i en la mesura que siguin compatibles amb la naturalesa dels sistemes, s'apliquen en aquesta matèria les d'aquesta Llei.

Una matèria especialment delicada és la relativa al dret transitori, en la qual la Llei ha optat per respectar el principi d'irretroactivitat amb algunes excepcions, dues d'aquestes molt assenyalades: la primera, per fer possible l'aplicació als procediments que estan en tràmit de les normes sobre conclusió del concurs; la segona, per permetre l'aplicació als procediments del règim més flexible de proposta de conveni i d'adhesions que estableix aquesta Llei, cosa que contribueix a facilitar la tramitació dels que estiguin en curs i, fins i tot, en alguns casos, la conclusió dels que estiguin paralitzats. S'ha previst també transitòriament la competència dels jutjats de primera instància, fins a l'entrada en funcionament dels jutjats mercantils.

Mitjançant aquestes mesures legislatives, amb plenes garanties constitucionals, s'insereix a l'ordenament jurídic espanyol la reforma concursal, una de les peces més importants fins ara pendents en el procés de modernització del nostre dret.

TÍTOL I

De la declaració de concurs

CAPÍTOL I

Dels supòsits del concurs

Article 1. *Supòsit subjectiu.*

1. La declaració de concurs és procedent respecte a qualsevol deutor, sigui persona natural o jurídica.

2. El concurs de l'herència es pot declarar mentre no hagi estat acceptada purament i simple.

3. No es poden declarar en concurs les entitats que integren l'organització territorial de l'Estat, els organismes públics i altres ens de dret públic.

Article 2. *Supòsit objectiu.*

1. La declaració de concurs és procedent en cas d'insolvència del deutor comú.

2. Està en estat d'insolvència el deutor que no pot complir regularment les seves obligacions exigibles.

3. Si la sol·licitud de declaració de concurs la presenta el deutor, n'ha de justificar l'endeutament i el seu estat d'insolvència, que pot ser actual o imminent. Està en estat d'insolvència imminent el deutor que prevegi que no pot complir regularment i puntualment les seves obligacions.

4. Si la sol·licitud de declaració de concurs la presenta un creditor, l'ha de fonamentar en un títol pel qual s'hagi despatxat execució o constrenyiment sense que de l'embargament en resultin béns lliures suficients per al pagament, o en l'existència d'algun dels fets següents:

1r El sobreseïment general en el pagament corrent de les obligacions del deutor.

2n L'existència d'embargaments per execucions pendents que afectin d'una manera general el patrimoni del deutor.

3r L'alçament o la liquidació precipitada o ruïnosa dels seus béns pel deutor.

4t L'incompliment generalitzat d'obligacions d'alguna de les classes següents: les de pagament d'obligacions tributàries exigibles durant els tres mesos anteriors a la sol·licitud de concurs; les de pagament de quotes de la Seguretat Social, i altres conceptes de recaptació conjunta durant el mateix període; les de pagament de salaris i indemnitzacions i altres retribucions derivades de les relacions de treball corresponents a les tres últimes mensualitats.

Article 3. *Legitimació.*

1. Per sol·licitar la declaració de concurs estan legitimats el deutor i qualsevol dels seus creditors.

Si el deutor és una persona jurídica, l'òrgan d'administració o de liquidació és competent per decidir sobre la sol·licitud.

2. Per excepció al que disposa l'apartat anterior, no està legitimat el creditor que, dins els sis mesos anteriors a la presentació de la sol·licitud, hagi adquirit el crèdit per actes inter vivos i a títol singular, després del seu venciment.

3. Per sol·licitar la declaració de concurs d'una persona jurídica, també estan legitimats els socis, membres o integrants que siguin personalment responsables, de conformitat amb la legislació vigent, dels deutes d'aquella.

4. Els creditors del deutor mort, els seus hereus i l'administrador de l'herència poden sol·licitar la declaració de concurs de l'herència no acceptada purament i simple. La sol·licitud formulada per un hereu produeix els efectes de l'acceptació de l'herència a benefici d'inventari.

5. El creditor pot instar la declaració judicial conjunta de concurs de diversos dels seus deutors quan hi hagi confusió de patrimonis entre aquests o, sent aquests persones jurídiques, formin part del mateix grup, amb identitat substancial dels seus membres i unitat en la presa de decisions.

Article 4. *De la intervenció del ministeri fiscal.*

Quan en actuacions per delictes contra el patrimoni i contra l'ordre socioeconòmic es posin de manifest indicis d'estat d'insolvència d'algun presumpte responsable penal i de l'existència d'una pluralitat de creditors, el ministeri fiscal ha d'instar el jutge que conegui de la causa la comunicació dels fets al jutge mercantil amb competència territorial per conèixer del concurs del deutor, als efectes pertinents, per si respecte d'aquest està en tramitació un procediment concursal.

Així mateix, ha d'instar el ministeri fiscal del jutge que conegui de la causa la comunicació d'aquells fets als creditors la identitat dels quals resulti de les actuacions penals en curs, a fi que, si s'escau, puguin sol·licitar la declaració de concurs o exercir les accions que els corresponguin.

Article 5. *Haver de sol·licitar la declaració de concurs.*

1. El deutor ha de sol·licitar la declaració de concurs dins els dos mesos següents a la data en què hagi conegut o hauria d'haver conegut el seu estat d'insolvència.

2. Llevat de prova en contra, es presumeix que el deutor ha conegut el seu estat d'insolvència quan hagi

esdevingut algun dels fets que poden servir de fonament a una sol·licitud de concurs necessari de conformitat amb l'apartat 4 de l'article 2 i, si es tracta d'algun dels que preveu el paràgraf 4t, hagi transcorregut el termini corresponent.

Article 6. *Sol·licitud del deutor.*

1. En l'escrit de sol·licitud de declaració de concurs, el deutor ha d'expressar si el seu estat d'insolvència és actual o si el preveu com a imminent.

2. A la sol·licitud s'hi ha d'adjuntar els documents següents:

1r Poder especial per sol·licitar el concurs. Aquest document pot ser substituït mitjançant la realització d'apoderament apud acta.

2n La memòria expressiva de la història econòmica i jurídica del deutor, de l'activitat o activitats a què s'hagi dedicat durant els tres últims anys i dels establiments, oficines i explotacions de què sigui titular, de les causes de l'estat en què es trobi i de les valoracions i propostes sobre la viabilitat patrimonial.

Si el deutor és una persona casada, ha d'indicar en la memòria la identitat del cònjuge, amb expressió del règim econòmic del matrimoni.

Si el deutor és una persona jurídica, ha d'indicar en la memòria la identitat dels socis o associats de què tingui constància, dels administradors o dels liquidadors i, si s'escau, de l'auditor de comptes, i també si forma part d'un grup d'empreses, amb l'enumeració de les entitats que l'integren, i si té admesos valors a cotització en mercat secundari oficial.

Si es tracta d'una herència, s'han d'indicar en la memòria les dades del causant.

3r Un inventari de béns i drets, amb expressió de la seva naturalesa, lloc en què es trobin, dades d'identificació registral, si s'escau, valor d'adquisició, correccions valoratives que siguin procedents i estimació del valor real actual. També s'han d'indicar els gravàmens, les traves i les càrregues que afectin aquests béns i drets, amb expressió de la seva naturalesa i les dades d'identificació.

4t Relació de creditors, per ordre alfabètic, amb expressió de la identitat de cada un d'aquests, així com de la quantia i el venciment dels respectius crèdits i les garanties personals o reals constituïdes. Si algun creditor n'ha reclamat judicialment el pagament, s'ha d'identificar el procediment corresponent i indicar l'estat de les actuacions.

3. Si el deutor està legalment obligat a portar comptabilitat, s'hi ha d'adjuntar a més:

1r Comptes anuals i, si s'escau, informes de gestió o informes d'auditoria corresponents als tres últims exercicis.

2n Memòria dels canvis significatius operats en el patrimoni posteriorment als últims comptes anuals formulats i dipositats i de les operacions que per la seva naturalesa, objecte o quantia excedeixin el gir o tràfic ordinari del deutor.

3r Estats financers intermedis elaborats posteriorment als últims comptes anuals presentats, en cas que el deutor estigui obligat a comunicar-los o remetre'ls a autoritats supervisores.

4t En cas que el deutor formi part d'un grup d'empreses, com a societat dominant o com a societat dominada, també s'hi ha d'adjuntar els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats corresponents als tres últims exercicis socials i l'informe d'auditoria emès en relació amb els comptes esmentats, així com una memòria on constin les operacions efectuades amb altres societats del grup durant aquest mateix període.

4. En el cas que preveu l'article 142.1.1r s'hi ha d'adjuntar una proposta de pla de liquidació.

5. Quan no s'hi adjunti algun dels documents esmentats en aquest article o hi falti algun dels requisits o de les dades exigits, el deutor ha de fer constar a la sol·licitud la causa que ho motiva.

Article 7. *Sol·licitud del creditor i dels altres legitimats.*

1. El creditor que insti la declaració de concurs ha de fer constar en la sol·licitud l'origen, la naturalesa, l'import, les dates d'adquisició i venciment i la situació actual del crèdit, del qual ha d'adjuntar un document acreditatiu.

Els altres legitimats han de fer constar en la sol·licitud el caràcter en el qual la formulen, i hi ha d'adjuntar el document del qual resulti la seva legitimació o proposar la prova per acreditar-la.

2. En tot cas, s'han de fer constar en la sol·licitud els mitjans de prova de què es valgui o pretengui valer-se el sol·licitant per acreditar els fets en què la fonamenti. La prova testifical no és suficient per si sola.

CAPÍTOL II

Del procediment de declaració

SECCIÓ 1a JURISDICCIÓ I COMPETÈNCIA

Article 8. *Jutge del concurs.*

Són competents per conèixer del concurs els jutges mercantils. La jurisdicció del jutge del concurs és exclusiva i exclouent en les matèries següents:

1r Les accions civils amb transcendència patrimonial que es dirigeixin contra el patrimoni del concursat a excepció de les que s'exerceixin en els processos sobre capacitat, filiació, matrimoni i menors a què es refereix el títol I del llibre IV de la Llei d'enjudiciament civil. També coneix de l'acció a què es refereix l'article 17.1 d'aquesta Llei.

2n Les accions socials que tinguin per objecte l'extinció, la modificació o la suspensió col·lectives dels contractes de treball en els quals sigui ocupador el concursat, així com la suspensió o l'extinció de contractes d'alta direcció, sense perjudici que quan aquestes mesures suposin modificar les condicions que estableix el conveni col·lectiu aplicable a aquests contractes es requereix l'acord dels representants dels treballadors. En l'enjudiciament d'aquestes matèries, i sense perjudici de l'aplicació de les normes específiques d'aquesta Llei, s'han de tenir en compte els principis inspiradors de l'ordenament normatiu estatutari i del procés laboral.

3r Qualsevol execució davant els béns i els drets de contingut patrimonial del concursat, sigui quin sigui l'òrgan que l'hagi ordenat.

4t Qualsevol mesura cautel·lar que afecti el patrimoni del concursat excepte les que s'adoptin en els processos civils que queden exclosos de la seva jurisdicció en el paràgraf 1r.

5è Les que en el procediment concursal ha d'adoptar en relació amb l'assistència jurídica gratuïta i, en concret, les que li atribueix la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

6è Les accions tendents a exigir responsabilitat civil als administradors socials, als auditors o, si s'escau, als liquidadors, pels perjudicis causats al concursat durant el procediment.

Article 9. Extensió de la jurisdicció.

La jurisdicció del jutge s'estén a totes les qüestions prejudicials administratives o socials directament relacionades amb el concurs o la resolució de les quals sigui necessària per al bon desenvolupament del procediment concursal.

Article 10. Competència internacional i territorial.

1. La competència per declarar i tramitar el concurs correspon al jutge mercantil en el territori del qual tingui el deutor el centre dels seus interessos principals. Si a més el deutor té a Espanya el seu domicili i el lloc d'aquest no coincideix amb el centre dels seus interessos principals, també és competent, a elecció del creditor sol·licitant, el jutge mercantil en el territori del qual aquell radiqui.

Per centre dels interessos principals s'entén el lloc on el deutor exerceix de manera habitual i recognoscible per tercers l'administració d'aquests interessos. En cas de deutor persona jurídica, es presumeix que el centre dels seus interessos principals és el lloc del domicili social. A aquests efectes és ineficax el canvi de domicili efectuat en els sis mesos anteriors a la sol·licitud del concurs.

Els efectes d'aquest concurs, que en l'àmbit internacional es considera «concurs principal», tenen abast universal, i comprenen tots els béns del deutor, estiguin situats dins o fora d'Espanya. En el cas que sobre els béns situats en un Estat estranger s'obri un procediment d'insolvència, s'han de tenir en compte les regles de coordinació que preveu el capítol III del títol IX d'aquesta Llei.

2. Si s'han presentat sol·licituds de declaració del concurs davant dos jutjats competents o més, és preferent aquell davant el qual s'hagi presentat la primera sol·licitud.

3. Si el centre dels interessos principals no és en el territori espanyol, però el deutor hi té un establiment, n'és competent el jutge mercantil en el territori del qual radiqui i, si n'hi ha diversos, on estiguin qualsevol d'aquests, a elecció del sol·licitant.

Per establiment s'entén qualsevol lloc d'operacions en què el deutor exerceixi de manera no transitòria una activitat econòmica amb mitjans humans i béns.

Els efectes d'aquest concurs, que en l'àmbit internacional es considera «concurs territorial», es limiten als béns del deutor, afectes o no a la seva activitat, que estiguin situats a Espanya. En el cas que a l'Estat on el deutor té el centre dels seus interessos principals s'obri un procediment d'insolvència, s'han de tenir en compte les regles de coordinació que preveu el capítol IV del títol IX d'aquesta Llei.

4. En els casos de sol·licitud de declaració conjunta de concurs de diversos deutors, és jutge competent per declarar-lo el del lloc on tingui el centre dels seus interessos principals el deutor amb un passiu més gran i, si es tracta d'un grup de societats, el de la societat dominant.

La mateixa regla s'aplica per determinar el jutge competent per a la tramitació de concursos acumulats.

5. El jutge ha d'examinar d'ofici la seva competència i determinar si aquesta es basa en l'apartat 1 o en l'apartat 3 d'aquest article.

Article 11. Abast internacional de la jurisdicció.

En l'àmbit internacional, la jurisdicció del jutge del concurs comprèn únicament el coneixement de les accions que tinguin el seu fonament jurídic en la legislació concursal i guardin una relació immediata amb el concurs.

Article 12. Declinatòria.

1. El deutor pot plantejar qüestió de competència territorial per declinatòria dins els cinc dies següents al dia en què se l'hagi citat. També poden plantejar-la els altres legitimats per sol·licitar la declaració de concurs, en el termini de 10 dies des de l'última de les publicacions ordenades a l'apartat 1 de l'article 23.

2. La interposició de declinatòria, en la qual el promotor està obligat a indicar quin és l'òrgan competent per conèixer el concurs, no suspèn el procediment concursal. En cap cas el jutge s'ha de pronunciar sobre l'oposició del concursat sense que amb l'audiència prèvia del ministeri fiscal hagi resolt la qüestió de competència plantejada. En cas que consideri la qüestió de competència, s'ha d'inhibir a favor de l'òrgan al qual correspon la competència, amb citació de les parts i remissió de les actuacions.

3. Totes les actuacions del concurs són vàlides encara que es consideri la declinatòria.

SECCIÓ 2a DE LA PROVISIÓ SOBRE LA SOL·LICITUD**Article 13. Termini per proveir.**

1. El mateix dia o, si no és possible, el dia hàbil següent al del seu repartiment, el jutge ha d'examinar la sol·licitud de concurs i, si la considera completa, ha de proveir de conformitat amb els articles 14 o 15.

Si la sol·licitud es refereix a una entitat de crèdit o a una empresa de serveis d'inversió, el jutge, a l'hora de proveir sobre aquesta, l'ha de comunicar al Banc d'Espanya i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i sol·licitar la relació dels sistemes de pagaments i de liquidació de valors o instruments financers derivats als quals pertanyi l'entitat afectada i la denominació i el domicili del seu gestor, en els termes que preveu la legislació especial aplicable.

El jutge també ha de comunicar la sol·licitud a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions si es refereix a una entitat asseguradora; al Ministeri de Treball i Afers Socials si es refereix a una mútua d'accidents de treball i malalties professionals, i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors si es refereix a una societat que tingui emesos valors o instruments financers negociats en un mercat secundari oficial.

2. Si el jutge considera que la sol·licitud o la documentació que l'acompanya tenen algun defecte, ha d'indicar al sol·licitant un termini de justificació o esmena, que no pot excedir els cinc dies.

Justificat o solucionat dins el termini, el jutge el mateix dia o, si no és possible, en el dia hàbil següent ha de proveir de conformitat amb els articles 14 o 15. Altrament, el jutge ha de dictar interlocutòria en què declari que no hi ha lloc a l'admissió de la sol·licitud. Aquesta resolució és susceptible de recurs de reposició.

Article 14. Provisió sobre la sol·licitud del deutor.

1. Quan la sol·licitud hagi estat presentada pel deutor, el jutge ha de dictar interlocutòria que declari el concurs si de la documentació aportada, apreciada en conjunt, en resulta l'existència d'algun dels fets que preveu l'apartat 4 de l'article 2, o d'altres que acreditin la insolvència al·legada pel deutor.

2. Si el jutge considera insuficient la documentació aportada, ha d'assenyalar al sol·licitant un termini, que no pot excedir els cinc dies, perquè complementi l'acreditació de la insolvència al·legada.

3. Contra la interlocutòria en què es desestimi la sol·licitud de concurs només es pot presentar recurs de reposició.

Article 15. Provisió sobre la sol·licitud d'un altre legítimat i acumulació de sol·licituds.

1. Quan la sol·licitud l'hagi presentat qualsevol legítimat diferent al deutor, el jutge ha de dictar interlocutòria i admetre-la a tràmit, i n'ha d'ordenar la citació del deutor de conformitat amb el que preveu l'article 184, amb trasllat de la sol·licitud, perquè comparegui en el termini de cinc dies, dins el qual se li han de posar de manifest les actuacions i pot formular oposició a la sol·licitud, i proposar els mitjans de prova de què intenti valer-se.

2. Admesa a tràmit la sol·licitud, les que es presentin posteriorment s'acumulen a la presentada primer i s'han d'adjuntar a les actuacions; i els nous sol·licitants es consideren compareixents sense retrotraure les actuacions.

Article 16. Formació de la secció primera.

Declarat el concurs a sol·licitud del deutor o admesa a tràmit la sol·licitud de la declaració de concurs presentada per qualsevol altre legítimat, el jutge ha d'ordenar la formació de la secció primera, de conformitat amb l'article 183, que s'encapçala amb la sol·licitud.

Article 17. Mesures cautelars anteriors a la declaració de concurs.

1. A petició del legítimat per instar el concurs necessari, el jutge, en admetre a tràmit la sol·licitud, pot adoptar les mesures cautelars que consideri necessàries per assegurar la integritat del patrimoni del deutor, de conformitat amb el que preveu la Llei d'enjudiciament civil.

2. El jutge pot demanar al sol·licitant que presti una fiança per respondre dels eventuais danys i perjudicis que les mesures cautelars puguin produir en el deutor si la sol·licitud de declaració de concurs és finalment desestimada.

3. Declarat el concurs o desestimada la sol·licitud, el jutge del concurs es pronuncia sobre l'eficàcia de les mesures cautelars.

Article 18. Conformitat o oposició del deutor.

1. En el cas d'admissió a tràmit de la sol·licitud, si el deutor citat s'avé a la pretensió del sol·licitant o no hi formula oposició dins el termini, el jutge ha de dictar una interlocutòria en què declari el concurs de creditors. Ha d'adoptar la mateixa resolució si, posteriorment a la sol·licitud de qualsevol legítimat i abans de ser citat, el deutor ha instat el seu propi concurs.

2. El deutor pot basar la seva oposició en la inexistència del fet en què es fonamenta la sol·licitud o en el fet que, tot i existir, no està en estat d'insolvència. En aquest cas, incumbeix al deutor la prova de la seva solvència i, si està obligat legalment a portar la comptabilitat, aquesta prova s'ha de basar en la que portés conforme a dret.

Una vegada formulada oposició pel deutor, el jutge, l'endemà, ha de citar les parts a una vista i les ha de prevenir perquè hi compareguin amb tots els mitjans de prova que es puguin practicar en l'acte i, si el deutor està obligat legalment a portar la comptabilitat, l'ha d'advertir perquè comparegui amb els llibres comptables que hagi de gestionar obligatòriament.

Article 19. Vista.

1. La vista s'ha de celebrar sota la presidència del jutge, dins els 10 dies següents al dia en què s'hagi formulat oposició.

2. Si el deutor no hi compareix, el jutge ha de dictar una interlocutòria en què declari el concurs. Si hi compareix, en el cas que el crèdit del creditor que insta hagi vençut, el deutor ha de consignar en l'acte de la vista l'import del crèdit a disposició del creditor, i ha d'acreditar haver-ho fet abans de la vista o de manifestar la causa de la falta de consignació.

En cas que hi hagi diversos creditors que hi compareguin i s'acumulin les sol·licituds de concurs, el deutor ha de consignar les quantitats degudes a tots ells, en les mateixes condicions expressades.

3. En cas que el sol·licitant no comparegui o, havent-ho fet, no es ratifiqui en la seva sol·licitud, i el jutge consideri que hi concorre supòsit objectiu per a la declaració de concurs, d'acord amb el que preveu l'article 2, i de les actuacions resulti l'existència d'altres possibles creditors, abans que no es dicti la interlocutòria que resolgui sobre la sol·licitud, se'ls ha de concedir un termini de cinc dies perquè formulin les alegacions que els convinguin.

4. En cas de manca de consignació i en els que, tot i haver-se efectuat, el creditor s'hagi ratificat en la sol·licitud, així com quan el crèdit de qui insta no hagi vençut o no tingui la condició de creditor, el jutge ha d'oïr les parts i els seus advocats sobre la procedència o improcedència de la declaració de concurs, i ha de decidir sobre la pertinència dels mitjans de prova proposats o que es proposin en aquest acte, ha d'acordar la pràctica immediata de les que es puguin practicar el mateix dia i assenyalar per a la de les altres el termini més breu possible, sense que pugui excedir els 20 dies.

5. El jutge pot interrogar directament les parts i els perits i els testimonis, i ha d'apreciar les proves que es practiquin de conformitat amb les regles de valoració que preveu la Llei d'enjudiciament civil.

Article 20. Resolució sobre la sol·licitud i recursos.

1. Practicades les proves declarades pertinents o transcorregut el termini fixat per fer-ho, el jutge, dins els tres dies següents, ha de dictar una interlocutòria en què es declari el concurs o es desestimi la sol·licitud. En el primer cas, les costes tenen la consideració de crèdits contra la massa; en el segon, s'imposen al sol·licitant, llevat que el jutge apreciï, i així ho raoni, que el cas presentava seriosos dubtes de fet o de dret. En cas de desestimació de la sol·licitud de concurs, una vegada ferma la interlocutòria, s'ha de procedir, a petició del deutor i pels tràmits dels articles 712 i següents de la Llei d'enjudiciament civil, a la determinació dels danys i perjudicis que, si s'escau, se li hagin ocasionat com a conseqüència de la sol·licitud de concurs, i, una vegada determinats, s'ha de requerir el sol·licitant del concurs perquè pagui, i s'ha de procedir immediatament, si no paga, a la seva exacció forçosa.

2. Contra el pronunciament de la interlocutòria sobre l'estimació o la desestimació de la sol·licitud de concurs, es pot interposar, en tot cas, recurs d'apel·lació, que no té efecte suspensiu llevat que, excepcionalment, el jutge acordi el contrari; en aquest cas, s'ha de pronunciar sobre el manteniment, total o parcial, de les mesures cautelars que s'hagin adoptat. Si es tracta de recórrer únicament contra algun dels altres pronunciaments que contingui la interlocutòria de declaració del concurs, les parts es poden oposar a les mesures concretes adoptades mitjançant recurs de reposició.

3. Estan legitimats per recórrer contra la interlocutòria de declaració de concurs el deutor que no l'hagi sol·licitat i qualsevol persona que acrediti un interès legítim, encara que no hagi comparegut abans.

Per recórrer la interlocutòria desestimació només està legitimada la part que sol·licita el concurs.

4. El termini per interposar el recurs de reposició i per preparar el recurs d'apel·lació compta, respecte a les parts que hagin comparegut, des de la notificació de la interlocutòria, i, respecte als altres legitimats, des de l'última de les publicacions ordenades en el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 23.

5. La desestimació dels recursos determina la condemna en costes del recurrent.

SECCIÓ 3a DE LA DECLARACIÓ DE CONCURS

Article 21. *Interlocutòria de declaració de concurs.*

1. La interlocutòria de declaració de concurs ha de contenir els pronunciaments següents:

1r El caràcter necessari o voluntari del concurs, amb indicació, si s'escau, que el deutor ha sol·licitat la liquidació.

2n Els efectes sobre les facultats d'administració i disposició del deutor respecte al seu patrimoni, així com el nomenament i les facultats dels administradors concursals.

3r En cas de concurs necessari, el requeriment al deutor perquè presenti, en el termini de 10 dies a comptar de la notificació de la interlocutòria, els documents que esmenta l'article 6.

4t Si s'escau, les mesures cautelars que el jutge consideri necessàries per assegurar la integritat, la conservació o l'administració del patrimoni del deutor fins que els administradors concursals acceptin el càrrec.

5è La crida als creditors perquè posin en coneixement de l'administració concursal l'existència dels seus crèdits, en el termini d'un mes a comptar de l'última de les publicacions acordades a la interlocutòria, dins de les que amb caràcter obligatori estableix l'apartat 1 de l'article 23.

6è La publicitat que s'hagi de donar a la declaració de concurs.

7è Si s'escau, la decisió sobre la formació d'una peça separada, de conformitat amb el que disposa l'article 77.2 en relació amb la dissolució de la societat de guanys.

8è Si s'escau, la decisió sobre la procedència d'aplicar el procediment especialment simplificat a què es refereix el capítol II del títol VIII d'aquesta Llei.

2. La interlocutòria produeix els seus efectes immediatament, obre la fase comuna de tramitació del concurs, que comprèn les actuacions que preveuen els quatre primers títols d'aquesta Llei, i és executiva encara que no sigui ferma.

3. Declarat el concurs, s'ordena la formació de les seccions segona, tercera i quarta. Cada una d'aquestes seccions ha d'anar encapçalada per la interlocutòria o, si s'escau, la sentència que hagi ordenat la seva formació.

4. L'administració concursal ha de fer sense demora una comunicació individualitzada a cada un dels creditors la identitat i adreça dels quals constin en el concurs, i se'ls ha d'informar de la declaració d'aquest i del deure de comunicar els seus crèdits de la manera que estableix l'article 85.

5. La interlocutòria s'ha de notificar a les parts que hagin comparegut. Si el deutor no ha comparegut, la publicació dels edictes a què es refereix l'article 23 produeix, respecte d'aquest, els efectes de notificació de la interlocutòria.

Si el concursat és una entitat de crèdit o una empresa de serveis d'inversió que participi en un sistema de pagaments i de liquidació de valors o instruments financers derivats, la interlocutòria s'ha de notificar, el mateix dia de la seva data, al Banc d'Espanya, a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al gestor dels sistemes als quals pertany l'entitat afectada, en els termes que preveu la legislació especial a què es refereix la disposició addicional segona.

Així mateix, la interlocutòria s'ha de notificar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors quan el concursat sigui una societat que hagi emès valors admesos a cotització en un mercat oficial.

Si el concursat és una entitat asseguradora, la interlocutòria s'ha de notificar, amb la mateixa celeritat, a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, i si és una mútua d'accidents de treball i malalties professionals, s'ha de notificar en els mateixos termes al Ministeri de Treball i Afers Socials.

Article 22. *Concurs voluntari i concurs necessari.*

1. El concurs de creditors es considera voluntari quan la primera de les sol·licituds presentades hagi estat la del deutor mateix. En els altres casos, el concurs es considera necessari.

2. Com a excepció al que disposa l'apartat anterior, el concurs de creditors es considera necessari quan, en els tres mesos anteriors a la data de la sol·licitud del deutor, qualsevol legitimat n'hagi presentat una altra i s'hagi admès a tràmit, encara que aquest hagi desistit, no hagi comparegut o no s'hagi ratificat.

Article 23. *Publicitat.*

1. La publicitat de la declaració de concurs, així com de les notificacions restants, comunicacions i tràmits del procediment, es poden fer per mitjans telemàtics, informàtics i electrònics, de la manera que es determini per reglament, i s'ha de garantir la seguretat i la integritat de les comunicacions.

No obstant això, la declaració del concurs s'ha d'anunciar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en un diari dels de més difusió a la província on el deutor tingui el centre dels seus principals interessos, així com en un dels de més difusió a la província on radiqui el seu domicili. Aquests anuncis han de contenir les dades suficients per identificar el procés i les formes de personar-s'hi.

La publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i, si s'escau, en altres diaris oficials de l'edecte s'ha d'inserir amb la màxima urgència.

2. En la mateixa interlocutòria de declaració del concurs o en una resolució posterior, el jutge, d'ofici o a instància de l'interessat, pot acordar qualsevol publicitat complementària que consideri oportuna, en mitjans oficials o privats.

3. Els oficis amb els edictes s'han de lliurar al procurador del sol·licitant del concurs, que els ha de remetre immediatament als mitjans de publicitat corresponents.

Si el sol·licitant del concurs és una Administració pública que actua representada i defensada pels seus serveis jurídics, el trasllat de l'ofici l'ha de fer directament el jutjat als mitjans de publicitat.

4. Les altres resolucions que, de conformitat amb aquesta Llei, hagin de ser publicades per mitjà d'edictes ho han de fer de la manera que estableix el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 236 de la Llei orgànica del poder judicial.

Article 24. Publicitat registral.

1. Si el deutor és una persona natural, s'han d'inscriure en el Registre civil la declaració de concurs, la intervenció o, si s'escau, la suspensió de les seves facultats d'administració i disposició, així com el nomenament dels administradors concursals.

2. Si el deutor és subjecte inscripció en el Registre mercantil, s'hi han d'inscriure les mateixes circumstàncies que consten a l'apartat anterior, i prèviament s'ha de fer la inscripció del subjecte quan aquesta no hi consti.

3. Si es tracta de persones jurídiques no inscripció al Registre mercantil i que constin en un altre registre públic, el jutge ha de manar inscriure-hi les mateixes circumstàncies.

4. Si el deutor té béns o drets inscrits en registres públics, s'ha d'anotar preventivament en el foli corresponent a cadascun d'aquests la intervenció o, si s'escau, la suspensió de les facultats d'administració i disposició, amb la data, així com el nomenament dels administradors concursals. Una vegada practicada l'anotació preventiva, no es poden anotar respecte d'aquests béns o drets més embargaments o segrestos posteriors a la declaració de concurs que els acordats pel jutge d'aquest, llevat del que estableix l'apartat 1 de l'article 55 d'aquesta Llei.

5. El jutge ha d'acordar expedir i lliurar al procurador del sol·licitant del concurs els manaments necessaris per a la pràctica immediata dels assentaments registrals que preveu aquest article. Mentre no sigui ferma, la interlocutòria de declaració de concurs ha de ser objecte d'anotació preventiva en els registres corresponents.

Si el sol·licitant del concurs és una Administració pública que actua representada i defensada pels seus serveis jurídics, el trasllat de l'ofici l'ha de fer directament el jutjat als registres corresponents.

Article 25. Acumulació de concursos

1. En els casos de concurs de deutor persona jurídica o de societat dominant d'un grup, l'administració concursal, mitjançant un escrit raonat, pot sol·licitar al jutge l'acumulació al procediment dels concursos ja declarats dels socis, membres o integrants personalment responsables dels deutes de la persona jurídica o de les societats dominades que pertanyin al mateix grup.

2. També es poden acumular, a sol·licitud de l'administració concursal de qualsevol d'aquests, els concursos dels qui siguin membres o integrants d'una entitat sense personalitat jurídica i responguin personalment dels deutes contrets en el tràfic en nom d'aquesta.

3. Declarats els concursos d'ambdós cònjuges, l'administració concursal de qualsevol d'aquests pot sol·licitar al jutge, mitjançant un escrit raonat, l'acumulació al procediment del concurs de l'altre cònjuge.

4. L'acumulació que preveu aquest article és procedent encara que els concursos hagin estat declarats per diferents jutjats, sense perjudici del condicionament recíproc dels convenis, de conformitat amb el que preveu l'article 101.

TÍTOL II**De l'administració concursal****Article 26. Formació de la secció segona.**

Declarat el concurs de conformitat amb el que disposen els articles anteriors, el jutge ha d'ordenar la formació de la secció segona, que comprèn tot el relatiu

a l'administració concursal del concurs, al nomenament i a l'estatut dels administradors concursals, a la determinació de les seves facultats i al seu exercici, a la rendició de comptes i, si s'escau, a la responsabilitat dels administradors concursals.

CAPÍTOL I**Del nomenament dels administradors concursals****Article 27. Condicions subjectives per al nomenament d'administradors concursals.**

1. L'administració concursal està integrada pels membres següents:

1r Un advocat amb experiència professional de, com a mínim, cinc anys d'exercici efectiu.

2n Un auditor de comptes, economista o titulat mercantil col·legiat amb una experiència professional de, com a mínim, cinc anys d'exercici efectiu.

3r Un creditor que sigui titular d'un crèdit ordinari o amb privilegi general, que no estigui garantit. El jutge ha de procedir al nomenament tan aviat com li consti l'existència de creditors en els quals concorrin aquestes condicions.

Quan el creditor designat administrador concursal sigui una persona jurídica, ha de designar, de conformitat amb el procediment que preveu l'apartat 3 d'aquest article, un professional que compleixi les condicions que preveu el paràgraf 2n anterior, el qual està sotmès al mateix règim d'incapacitats, incompatibilitats i prohibicions que els altres membres de l'administració concursal.

En cas que el creditor designat administrador concursal sigui una persona natural en qui no concorri la condició d'auditor de comptes, economista o titulat mercantil col·legiat, pot participar en l'administració concursal o designar un professional que compleixi les condicions que preveu el paràgraf 2n anterior, seguint per fer-ho el procediment que preveu l'apartat 3 d'aquest article, i queda sotmès el professional així designat al mateix règim d'incapacitats, incompatibilitats, prohibicions i remuneració que els altres membres de l'administració concursal.

2. Per excepció al que disposa l'apartat 1:

1r En cas de concurs d'una entitat emissora de valors o instruments derivats que es negociïn en un mercat secundari oficial, d'una entitat encarregada de regir la negociació, compensació o liquidació d'aquests valors o instruments, o d'una empresa de serveis d'inversió, en comptes de l'economista, auditor o titulat mercantil, es nomena administrador concursal el personal tècnic de la Comissió Nacional del Mercat de Valors o una altra persona proposada per aquesta de qualificació similar, i a aquest efecte la Comissió Nacional del Mercat de Valors ha de comunicar al jutge la identitat d'aquesta. L'advocat i el membre de l'administració concursal representant del creditor són nomenats pel jutge a proposta del fons de garantia al qual estigui adherida l'entitat o qui hagi assumit la cobertura pròpia del sistema d'indemnització d'inversors.

2n En cas de concurs d'una entitat de crèdit o d'una entitat asseguradora ha de ser nomenat en comptes del creditor el fons de garantia de dipòsits que correspongui o el Consorci de Compensació d'Assegurances, respectivament, els quals han de comunicar al jutge immediatament la identitat de la persona natural que hagi de representar-los en l'exercici del càrrec. Pel que fa a la designació de l'administrador advocat i a l'auditor, economista o titulat mercantil, el jutge els nomena d'en-

tre els proposats respectivament pel Fons de Garantia de Dipòsits i el Consorci de Compensació d'Assegurances.

3r Quan s'apliqui el procediment abreujat que preveu els articles 190 i 191, l'administració concursal pot estar integrada per un únic membre, que ha de ser advocat, auditor de comptes, economista o titulat mercantil que compleixi els requisits que preveu l'apartat 1.

3. El nomenament dels professionals que han d'integrar l'administració concursal de conformitat amb el que preveu l'apartat 1 la fa el jutge del concurs entre els quals, complint les condicions legals, hagin manifestat la seva disponibilitat per a l'acompliment d'aquesta funció al Registre oficial d'auditors de comptes o al col·legi professional corresponent, en el cas dels professionals la col·legiació dels quals sigui obligatòria. A aquest efecte, el registre esmentat i els col·legis han de presentar al deganat dels jutjats competents, el mes de desembre de cada any, per a la seva utilització des del primer dia de l'any següent, les llistes respectives de persones disponibles. Els professionals la col·legiació dels quals no sigui obligatòria s'inscriuen a les llistes que a aquest efecte s'elaboren al deganat dels jutjats competents. La incorporació dels professionals a les respectives llistes és gratuïta. Els professionals implicats han d'acreditar en tot cas el seu compromís de formació en la matèria concursal.

4. Quan el creditor designat administrador concursal sigui una Administració pública o una entitat de dret públic vinculada o dependent d'aquesta, la designació del professional pot recaure en qualsevol funcionari amb titulació de llicenciat en àrees econòmiques o jurídiques. La intervenció d'aquests professionals no dona lloc a cap retribució amb càrrec a la massa del concurs.

Article 28. *Incapacitats, incompatibilitats i prohibicions.*

1. No poden ser nomenats administradors concursals els qui no puguin ser administradors de societats anònimes o de responsabilitat limitada, ni els qui hagin prestat qualsevol classe de serveis professionals al deutor o a persones especialment relacionades amb aquest en els últims tres anys, inclosos els que durant aquell termini hagin compartit amb aquell l'exercici d'activitats professionals de la mateixa o diferent naturalesa. Tampoc poden ser nomenats administradors concursals els que, complint les condicions subjectives que preveu l'apartat 1 de l'article 27, estiguin, sigui quina sigui la seva condició o professió, en alguna de les situacions a les quals es refereix l'article 51 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, en relació amb el mateix deutor, els seus directius o administradors, o amb un creditor que representi més del 10 per cent de la massa passiva del concurs.

2. En el cas que hi hagi suficients persones disponibles en la llista corresponent, no poden ser nomenats administradors concursals els advocats, auditors, economistes o titulats mercantils que hagin estat designats per al càrrec esmentat pel mateix jutjat en tres concursos dins els dos anys anteriors. A aquests efectes, els nomenaments efectuats en concursos de societats pertanyents al mateix grup d'empreses es computen com un de sol.

Tampoc poden ser nomenats administradors concursals els qui hagin estat separats d'aquest càrrec dins els dos anys anteriors, ni els que estiguin inhabilitats, de conformitat amb l'article 181, per sentència ferma de desaprovació de comptes en concurs anterior.

3. El nomenament de l'administrador concursal creditor no pot recaure en una persona especialment rela-

cionada amb el deutor, ni en creditor que sigui competidor del deutor o que formi part d'un grup d'empreses en el qual figuri una entitat competidora.

4. No poden ser nomenats administradors concursals en un mateix concurs els qui estiguin vinculats entre si personalment o professionalment. Per apreciar la vinculació personal s'apliquen les regles que estableix l'article 93.

S'entén que estan vinculades professionalment les persones entre les quals hi hagi, de fet o de dret, relacions de prestació de serveis, de col·laboració o de dependència.

5. S'apliquen als representants de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, dels Fons de Garantia de Dipòsits, del Consorci de Compensació d'Assegurances i de qualssevol administracions públiques creditors, les normes que conté aquest article, a excepció de les prohibicions per raó de càrrec o funció pública, de les que conté el paràgraf segon de l'apartat 4 d'aquest article i de les que estableix l'apartat 2.2n de l'article 93.

Article 29. *Acceptació.*

1. El nomenament d'administrador concursal s'ha de comunicar al designat pel mitjà més ràpid. Dins els cinc dies següents al de recepció de la comunicació, el designat ha de comparèixer davant el jutjat per manifestar si accepta o no l'encàrrec. Si hi concorre alguna causa de recusació, està obligat a manifestar-la. Acceptat el càrrec, el jutge ha de manar expedir i lliurar al designat un document acreditatiu de la condició d'administrador concursal.

Aquest document acreditatiu s'ha de retornar al jutjat en el moment en què es produeixi el cessament, per qualsevol causa, de l'administrador concursal.

2. Si el designat no compareix o no accepta el càrrec, el jutge ha de procedir immediatament a un nou nomenament. Qui sense causa justa no comparegui o no accepti el càrrec, no se'l pot designar administrador en els procediments concursals que es puguin seguir al partit judicial durant un termini de tres anys.

3. Acceptat el càrrec, el designat només pot renunciar per causa greu.

4. No és necessària l'acceptació quan, en aplicació de l'article 27, el nomenament recaigui en personal tècnic de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, en un fons de garantia de dipòsits o en el Consorci de Compensació d'Assegurances.

Article 30. *Representació de les persones jurídiques administradors.*

1. Quan el nomenament d'administrador concursal recaigui en una persona jurídica, aquesta, en acceptar el càrrec, ha de comunicar la identitat de la persona natural que hagi de representar-la en l'exercici del seu càrrec.

2. Les persones jurídiques designades se sotmeten al mateix règim d'incompatibilitats i prohibicions que preveu l'article 28. De la mateixa manera, quan hagi estat designat un administrador persona natural, ha de comunicar al jutjat si està integrat a alguna persona jurídica de caràcter professional a l'objecte d'estendre el mateix règim d'incompatibilitats als socis o col·laboradors restants.

3. És aplicable al representant de la persona jurídica designada el règim d'incompatibilitats, prohibicions, recusació i responsabilitat i separació establert per als administradors concursals. No pot ser nomenat representant la persona que hagi actuat en el mateix jutjat

com a administrador concursal o representant d'aquest en tres concursos dins els dos anys anteriors, amb les excepcions que indica l'article 28.

4. Quan la persona jurídica hagi estat nomenada per la qualificació professional, aquesta s'ha de donar en la persona natural que designi com a representant.

Article 31. *Especialitats de l'acceptació.*

En acceptar el càrrec d'administrador concursal, l'advocat, l'auditor, l'economista o el titulat mercantil designats han d'assenyalar un despatx o oficina per a l'exercici del seu càrrec en alguna localitat de l'àmbit de competència territorial del jutjat.

Article 32. *Auxiliars delegats.*

1. Quan la complexitat del concurs així ho exigeixi, l'administració concursal pot sol·licitar l'autorització del jutge per delegar determinades funcions, incloses les relatives a la continuació de l'activitat del deutor, en els auxiliars que aquella proposi amb indicació de criteris per a l'establiment de la seva retribució.

2. Si el jutge concedeix l'autorització, nomena els auxiliars, especifica les seves funcions delegades i en determina la retribució, que va a càrrec dels administradors concursals i, llevat que expressament acordi una altra cosa, en proporció amb la corresponent a cada un d'aquests. Contra la decisió del jutge no es pot presentar cap recurs, sense perjudici que es pugui reproduir la sol·licitud quan es modifiquin les circumstàncies que van donar lloc a la denegació.

3. És aplicable als auxiliars delegats el règim d'incapacitats, incompatibilitats, prohibicions, recusació i responsabilitat establert per als administradors concursals i els seus representants.

4. El nomenament dels auxiliars delegats es fa sense perjudici de la col·laboració amb els administradors concursals del personal al seu servei o dels que depenguin del deutor.

Article 33. *Recusació.*

1. Els administradors concursals poden ser recusats per qualsevol de les persones legitimades per sol·licitar la declaració de concurs.

2. Són causes de recusació les circumstàncies constitutives d'incapacitat, incompatibilitat o prohibició a què es refereix l'article 28, així com les establertes en la legislació processal civil per a la recusació de perits.

3. La recusació s'ha de promoure tan aviat com el recusant tingui coneixement de la causa en què es fonamenta.

4. La recusació no té efectes suspensius i se substitueix pels cursos de l'incident concursal. El recusat continua actuant com a administrador concursal, sense que la resolució que es dicti afecti la validesa de les actuacions.

CAPÍTOL II

Estatut jurídic dels administradors concursals

Article 34. *Retribució.*

1. Els administradors concursals tenen dret a retribució amb càrrec a la massa, llevat quan es tracti del personal de les entitats a les quals es refereixen els paràgrafs 1r i 2n de l'apartat 2 de l'article 27.

2. Un aranzel ha de reglamentar la retribució corresponent a l'administració concursal, atenent la quantia de l'actiu i del passiu i la complexitat previsible del concurs. Les participacions dels professionals designats administradors concursals en la retribució esmentada han de ser idèntiques entre si, i de doble quantia que la de l'administrador concursal creditor quan es tracti de persona natural i no designi cap professional que actuï en representació seva de conformitat amb el que preveu l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 27.

3. El jutge, amb l'informe previ de l'administració concursal, ha d'establir per mitjà d'una interlocutòria i de conformitat amb l'aranzel, la quantia de la retribució, així com els terminis en què hagi de ser satisfeta.

4. En qualsevol estat del procediment, el jutge, d'ofici o a sol·licitud de deutor o de qualsevol creditor, pot modificar la retribució fixada, si es dona una causa justa i aplicant l'aranzel a què es refereix l'apartat 2 d'aquest article.

5. La interlocutòria per la qual es fixi o es modifiqui la retribució dels administradors concursals és apel·lable per qualsevol d'aquests i per les persones legitimades per sol·licitar la declaració de concurs.

Article 35. *Exercici del càrrec.*

1. Els administradors concursals i els auxiliars delegats han d'exercir el seu càrrec amb la diligència d'un administrador ordenat i d'un representant lleial.

2. Quan l'administració concursal estigui integrada per tres membres, les funcions d'aquest òrgan concursal s'exerceixen de forma col·legiada. Les decisions s'adopten per majoria i, si aquesta no s'assoleix, el jutge n'ha d'emetre resolució.

El jutge d'ofici o a instància de l'administració concursal pot atribuir competències específiques a algun dels seus membres.

3. Si per qualsevol circumstància només estan en l'exercici del càrrec dos dels tres membres de l'administració concursal, i mentre es mantingui aquesta situació, l'actuació dels administradors concursals és mancomunada, excepte per a l'exercici de les competències que el jutge els atribueixi individualitzadament. En cas de disconformitat, el jutge n'ha d'emetre resolució.

4. Les decisions individuals, mancomunades o col·legiades de l'administració concursal que no siguin de tràmit o gestió ordinària s'han de consignar en actuacions, que s'han d'estendre o transcriure en un llibre legalitzat pel secretari del jutjat.

5. Les resolucions judicials que es dictin per resoldre les qüestions a què es refereix aquest article han de tenir la forma d'interlocutòria, contra la qual no es pot presentar cap recurs. Tampoc no es pot plantejar cap incident concursal sobre la matèria resolta.

6. L'administració concursal està sotmesa a la supervisió del jutge del concurs. En qualsevol moment, el jutge pot requerir a tots o algun dels seus membres una informació específica o una memòria sobre l'estat de la fase del concurs.

Article 36. *Responsabilitat.*

1. Els administradors concursals i els auxiliars delegats responen davant el deutor i davant els creditors dels danys i perjudicis causats a la massa pels actes i les omissions contraris a la llei o fets sense la diligència escaient.

2. És solidària la responsabilitat derivada de l'exercici mancomunat o col·legiat de competències, i queda exonerat en aquest últim cas l'administrador concursal

que provi que, no havent intervingut en adoptar l'acord lesiu, en desconeixia l'existència o, tot i conèixer-la, va fer tot el convenient per evitar el mal o, com a mínim, s'hi va oposar expressament.

3. Els administradors concursals responen solidàriament amb els auxiliars delegats dels actes i les omissions lesius d'aquests, llevat que provin haver emprat tota la diligència escaient per prevenir o evitar el mal.

4. L'acció de responsabilitat se substancia pels tràmits del judici declaratiu que correspongui, davant el jutge que conegui o hagi conegut del concurs.

5. L'acció de responsabilitat prescriu al cap de quatre anys, comptats des que l'actor va tenir coneixement del dany o perjudici pel qual reclama i, en tot cas, des que els administradors concursals o els auxiliars delegats hagin cessat en el càrrec.

6. Si la sentència conté condemna a indemnitzar danys i perjudicis, el creditor que hagi exercit l'acció en interès de la massa té dret, amb càrrec a la quantitat percebuda, que se li reembossin les despeses necessàries que hagi suportat.

7. Queden fora de perill les accions de responsabilitat que puguin correspondre al deutor, als creditors o a tercers per actes o omissions dels administradors concursals i auxiliars delegats que lesionin directament els interessos d'aquells.

Article 37. *Separació.*

1. Quan es doni una causa justa, el jutge, d'ofici o a instància de qualsevol de les persones legitimades per sol·licitar la declaració de concurs o de qualsevol dels altres membres de l'administració concursal, pot separar del càrrec els administradors concursals o revocar el nomenament dels auxiliars delegats.

2. Si el cessat és representant d'una persona jurídica administrador, el jutge ha de requerir la comunicació de la identitat de la persona natural que l'hagi de representar en l'exercici del seu càrrec, tret que determini que el cessament afecta la mateixa persona jurídica que té el càrrec d'administrador concursal, cas en què s'ha de procedir a un nou nomenament.

3. La resolució judicial de cessament ha de tenir forma d'interlocutòria, en la qual s'han de consignar els motius en què el jutge fonamenta la seva decisió.

4. Del contingut de la interlocutòria a què es refereix l'apartat anterior se n'ha de donar coneixement al registre públic que preveu l'article 198.

Article 38. *Nou nomenament.*

1. En tots els casos de cessament d'un administrador concursal, el jutge ha de procedir immediatament a fer un nou nomenament.

2. Si el cessat és el representant d'una persona jurídica administradora, el jutge ha de requerir la comunicació de la identitat de la nova persona natural que hagi de representar-la en l'exercici del seu càrrec.

3. Al cessament i nou nomenament se'ls ha de donar la mateixa publicitat que hagi tingut el nomenament de l'administrador concursal substituït.

4. En cas de cessar qualsevol dels administradors concursals abans de la conclusió del concurs, el jutge li ha d'ordenar retre comptes de la seva actuació en les competències que li hagin estat atribuïdes individualment, si s'escau. Quan el cessament afecti tots els membres de l'administració concursal, el jutge ordena a aquesta que reti comptes de tota la seva actuació col·legiada fins aquell moment, sense perjudici de la responsabilitat que correspongui a cada un dels administradors

de conformitat amb les regles de l'article 36. Aquestes rendicions de comptes les han de presentar els administradors dins el termini d'un mes, comptat des que els sigui notificada l'ordre judicial, i són objecte dels mateixos tràmits, resolucions i efectes que preveu l'article 181 per a les rendicions de comptes a la conclusió del concurs.

Article 39. *Fermesa de les resolucions.*

Contra les resolucions sobre nomenament, recusació i cessament dels administradors concursals i auxiliars delegats no es pot presentar cap recurs.

TÍTOL III

Dels efectes de la declaració de concurs

CAPÍTOL I

Dels efectes sobre el deutor

Article 40. *Facultats patrimonials del deutor.*

1. En cas de concurs voluntari, el deutor conserva les facultats d'administració i disposició sobre el seu patrimoni, i l'exercici d'aquestes facultats queda sotmès a la intervenció dels administradors concursals, mitjançant la seva autorització o conformitat.

2. En cas de concurs necessari, se suspèn l'exercici per part del deutor de les facultats d'administració i disposició sobre el seu patrimoni, i és substituït pels administradors concursals.

3. No obstant el que disposen els apartats anteriors, el jutge pot acordar la suspensió en cas de concurs voluntari o la mera intervenció quan es tracti de concurs necessari. En ambdós casos, s'ha de motivar l'acord, s'han d'assenyalar els riscos que es pretenguin evitar i els avantatges que se'n vulguin obtenir.

4. A sol·licitud de l'administració concursal i oït el concursat, el jutge, mitjançant interlocutòria, pot acordar en qualsevol moment el canvi de les situacions d'intervenció o de suspensió de les facultats del deutor sobre el seu patrimoni.

Del canvi de les situacions d'intervenció o de suspensió i de la modificació consegüent de les facultats de l'administració concursal se n'ha de donar la publicitat que, d'acord amb els articles 23 i 24, s'hagi donat a la declaració de concurs.

5. En cas de concurs de l'herència, correspon a l'administració concursal l'exercici de les facultats patrimonials d'administració i disposició sobre el cabal relict, sense que aquesta situació que es pugui canviar.

6. La intervenció i la suspensió s'han de referir a les facultats d'administració i disposició sobre els béns, els drets i les obligacions que s'hagin d'integrar en el concurs i, si s'escau, a les que corresponguin al deutor de la societat o comunitat conjugal.

El deutor conserva la facultat de testar, sense perjudici dels efectes del concurs sobre l'herència.

7. Els actes del deutor que infringeixin les limitacions establertes en aquest article només poden ser anul·lats a instància de l'administració concursal i quan aquesta no els hagi validat o confirmat. Qualsevol creditor i qui hagi estat part en la relació contractual afectada per la infracció pot requerir a l'administració concursal que es pronuncii sobre l'exercici de la corresponent acció o de la convalidació o confirmació de l'acte. L'acció d'anul·lació s'ha de tramitar, si s'escau, per les vies de l'in-

cident concursal i caduca, si s'ha formulat el requeriment, quan es compleixi un mes des de la data del requeriment. Altrament, caduca amb el compliment del conveni pel deutor o, en cas de liquidació, amb l'acabament d'aquesta.

Aquests actes no poden ser inscrits en registres públics mentre no siguin confirmats o validats, o s'acrediti la caducitat de l'acció d'anul·lació o la desestimació ferma.

Article 41. *Efectes sobre comunicacions, residència i lliure circulació del deutor.*

Els efectes de la declaració de concurs sobre els drets i les llibertats fonamentals del deutor en matèria de correspondència, residència i lliure circulació són els que estableixi la Llei orgànica per a la reforma concursal.

Article 42. *Col·laboració i informació del deutor.*

1. El deutor té el deure de comparèixer personalment davant el jutjat mercantil i davant l'administració concursal totes les vegades que sigui requerit, i el de col·laborar i informar en tot el que sigui necessari o convenient per a l'interès del concurs. Quan el deutor sigui una persona jurídica, aquests deures incumbeixen als seus administradors o liquidadors i als qui hagin exercit aquests càrrecs dins els dos anys anteriors a la declaració del concurs.

2. Els deures a què es refereix l'apartat anterior també els tenen els apoderats del deutor i els qui ho hagin estat dins el període assenyalat.

Article 43. *Conservació i administració de la massa activa.*

1. En l'exercici de les facultats d'administració i disposició sobre la massa activa, cal atènyer-se a la seva conservació de la manera més convenient per als interessos del concurs. Amb aquesta finalitat, els administradors concursals poden sol·licitar al jutjat l'auxili que consideri necessari.

2. Fins a l'aprovació judicial del conveni o l'obertura de la liquidació, no es poden alienar o gravar els béns i els drets que integren la massa activa sense l'autorització del jutge.

3. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior els actes de disposició inherents a la continuació de l'activitat professional o empresarial del deutor, en els termes que estableix l'article següent.

Article 44. *Continuació de l'exercici de l'activitat professional o empresarial.*

1. La declaració de concurs no interromp la continuació de l'activitat professional o empresarial que exerceixi el deutor.

2. En cas d'intervenció, i a fi de facilitar la continuació de l'activitat professional o empresarial del deutor, l'administració concursal pot determinar els actes o les operacions propis del gir o el tràfic d'aquella activitat que, per raó de la seva naturalesa o quantia, queden autoritzats amb caràcter general.

No obstant el que estableix l'apartat anterior, i sense perjudici de les mesures cautelars que hagi adoptat el jutge en declarar el concurs, fins a l'acceptació dels administradors concursals el deutor pot portar a terme els actes propis del seu gir o tràfic que siguin imprescindibles per a la continuació de la seva activitat, sempre que s'ajustin a les condicions normals del mercat.

3. En el cas de suspensió de les facultats d'administració i disposició del deutor, correspon a l'administració concursal adoptar les mesures necessàries per a la continuació de l'activitat professional o empresarial.

4. Com a excepció al que disposen els apartats anteriors, el jutge, a sol·licitud de l'administració concursal i amb l'audiència prèvia del deutor i dels representants dels treballadors de l'empresa, pot acordar mitjançant interlocutòria el tancament de la totalitat o d'una part de les oficines, establiments o explotacions de què sigui titular el deutor, i també, quan exerceixi una activitat empresarial, el cessament o la suspensió, total o parcial, d'aquesta.

Quan aquestes mesures suposin l'extinció, suspensió o modificació col·lectives dels contractes de treball, el jutge ha d'actuar de conformitat amb el que estableixen el paràgraf 2n de l'article 8 i l'article 64.

Article 45. *Llibres i documents del deutor.*

1. El deutor ha de posar a disposició de l'administració concursal els llibres d'administració obligatòria i qualssevol altres llibres, documents i registres relatius als aspectes patrimonials de la seva activitat professional o empresarial.

2. A sol·licitud de l'administració concursal, el jutge ha d'acordar les mesures que consideri necessàries per a l'efectivitat del que disposa l'apartat anterior.

Article 46. *Comptes anuals del deutor.*

1. Un cop declarat el concurs, subsisteix l'obligació de formular i la d'auditar els comptes anuals.

No obstant això, s'eximeix la societat concursada de portar a terme l'auditoria dels primers comptes anuals que es preparin mentre estigui en funcions l'administració concursal, excepte que aquesta societat tingui els seus valors admesos a negociació en mercats secundaris de valors o estigui sotmesa a supervisió pública pel Banc d'Espanya, la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions o la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

2. La formulació dels comptes anuals durant la tramitació del concurs correspon al deutor sota la supervisió dels administradors concursals, en cas d'intervenció, i a aquests últims en cas de suspensió.

Article 47. *Dret a aliments.*

1. Durant la tramitació del concurs, el deutor persona natural té dret a aliments amb càrrec a la massa activa, llevat del que disposa per al cas de liquidació.

La seva quantia i la periodicitat són, en cas d'intervenció, les que acordi l'administració concursal i, en cas de suspensió, les que autoritzi el jutge, oïts el concursat i l'administració concursal. En aquest últim cas, el jutge, amb audiència del concursat o de l'administració concursal i amb la sol·licitud prèvia de qualsevol d'aquestes, pot modificar la quantia i la periodicitat dels aliments.

2. L'obligació de prestar aliments imposada al concursat per resolució judicial dictada en algun dels processos sobre capacitat, filiació, matrimoni i menors a què es refereix el títol I del llibre IV de la Llei d'enjudiciament civil, se satisfà amb càrrec a la massa activa.

3. En el cas que preveu l'apartat anterior, les persones respecte a les quals el concursat té el deure legal d'aliments només els poden obtenir amb càrrec a la massa si no els poden percebre d'altres persones legalment obligades a prestar-los, amb l'autorització prèvia del jutge del concurs, que ha de resoldre mitjançant interlocutòria sobre la seva procedència i quantia.

Article 48. Efectes sobre el deutor persona jurídica.

1. Durant la tramitació del concurs, es mantenen els òrgans de la persona jurídica deutora, sense perjudici dels efectes que sobre el seu funcionament produeixi la intervenció o la suspensió de les seves facultats d'administració i disposició i llevat del cas en el què, a conseqüència de l'obertura de la fase de liquidació, es declari el cessament dels administradors o liquidadors. Els administradors concursals tenen dret d'assistència i de veu en les sessions dels òrgans col·legiats.

2. Sense perjudici de l'exercici de les accions de responsabilitat que, de conformitat amb el que estableixen altres lleis, assisteixin a la persona jurídica deutora contra els seus administradors, auditors o liquidadors, també estan legitimats per exercir aquelles accions els administradors concursals sense necessitat d'acord previ de la junta o l'assemblea de socis.

Correspon al jutge del concurs la competència per conèixer de les accions a què es refereix el paràgraf anterior.

La formació de la secció de qualificació no afecta les accions de responsabilitat que s'hagin exercit.

3. Des de la declaració de concurs de persona jurídica, el jutge del concurs, d'ofici o a sol·licitud raonada de l'administració concursal, pot ordenar l'embargament de béns i drets dels seus administradors o liquidadors de dret o de fet, i dels que hagin tingut aquesta condició dins els dos anys anteriors a la data d'aquella declaració, quan de les actuacions resulti fonamentada la possibilitat que el concurs es qualifiqui com a culpable i que la massa activa sigui insuficient per satisfer tots els deutes. L'embargament s'acorda per la quantia que el jutge consideri suficient i pot ser substituïda, a sol·licitud de l'interessat, per un aval d'entitat de crèdit.

4. Correspon exclusivament a l'administració concursal la reclamació, en el moment i la quantia que consideri convenient, del desemborsament de les aportacions socials que hagin estat diferides, sigui quin sigui el termini fixat a l'escriptura o als estatuts, i de les prestacions accessòries pendents de compliment.

5. De la mateixa manera, durant la tramitació del concurs de la societat, l'acció contra el soci o els socis subsidiàriament responsables dels deutes d'aquesta anteriors a la declaració de concurs correspon a l'administració concursal i, subsidiàriament, en el cas que preveu l'apartat 4 de l'article 54, als creditors, i no la poden exercir fins que s'aprovi el conveni o es liquidi el patrimoni social. El jutge, d'ofici o a instància de l'administració concursal, pot ordenar l'embargament de béns i drets dels esmentats socis en la quantia que consideri suficient, quan de les actuacions resulti fonamentada la possibilitat que la massa activa sigui insuficient per satisfer tots els deutes, i, a sol·licitud de l'interessat, es pot acordar la substitució de l'embargament per un aval d'entitat de crèdit.

CAPÍTOL II**Dels efectes sobre els creditors****SECCIÓ 1a DE LA INTEGRACIÓ DELS CREDITORS
A LA MASSA PASSIVA****Article 49. Integració de la massa passiva.**

Una vegada declarat el concurs, tots els creditors del deutor, ordinaris o no, i sigui quina sigui la seva nacionalitat i domicili, queden integrats de dret a la massa

passiva del concurs, sense altres excepcions que les que estableixin les lleis.

SECCIÓ 2a DELS EFECTES SOBRE LES ACCIONS INDIVIDUALS**Article 50. Nous judicis declaratius.**

1. Els jutges de l'ordre civil i de l'ordre social davant els quals s'interposi una demanda de la qual hagi de conèixer el jutge del concurs de conformitat amb el que preveu aquesta Llei s'han d'abstenir de conèixer-ne i han de prevenir les parts perquè exercixin el seu dret davant el jutge del concurs. Si les demandes s'admeten a tràmit, s'ha d'ordenar l'arxivament de totes les actuacions, sense que tinguin validesa les actuacions que s'hagin practicat.

2. Els jutges o tribunals contenciosos administratius, socials o penals davant els quals s'exerceixin, posteriorment a la declaració del concurs, accions que puguin tenir transcendència per al patrimoni del deutor han de citar l'administració concursal i tenir-la com a part en defensa de la massa, si es persona.

Article 51. Continuació i acumulació de judicis declaratius pendents.

1. Els judicis declaratius en què el deutor sigui part i que estiguin en tramitació en el moment de la declaració de concurs s'han de continuar fins a la fermesa de la sentència. No obstant això, s'acumulen aquells que, sent competència del jutge del concurs segons el que preveu l'article 8, s'estiguin tramitant en primera instància i respecte als quals el jutge del concurs consideri que la resolució té transcendència substancial per a la formació de l'inventari o de la llista de creditors.

L'acumulació la pot sol·licitar l'administració concursal, abans d'emetre informe, o qualsevol part personada, abans de l'acabament del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors.

2. En cas de suspensió de les facultats d'administració i disposició del deutor, l'administració concursal, en l'àmbit de les seves competències, ha de substituir-lo en els procediments judicials en tràmit, i a aquest efecte se li ha de concedir, una vegada personada, un termini de cinc dies perquè s'instrueixi en les actuacions, però necessita l'autorització del jutge del concurs per desistir, assentir, totalment o parcialment, i transigir litigis. La sol·licitud presentada per l'administració concursal, el jutge l'ha de traslladar sempre al deutor i a les parts personades en el concurs que consideri que han de ser oïdes respecte al seu objecte. Les costes imposades a conseqüència de l'assentiment o del desistiment autoritzats tenen la consideració de crèdit concursal; en cas de transacció, cal atènyer-se al que s'hagi pactat en matèria de costes.

No obstant això, la substitució no impedeix que el deutor mantingui la seva representació i defensa separada per mitjà dels seus propis procurador i advocat, sempre que garanteixi, de manera suficient davant el jutge del concurs, que les despeses de l'actuació processal i, si s'escau, l'efectivitat de la condemna en costes no recauen sobre la massa del concurs, sense que en cap cas pugui exercir les actuacions processals que, de conformitat amb el paràgraf anterior, corresponen a l'administració concursal amb autorització del jutge.

3. En cas d'intervenció, el deutor conserva la capacitat per actuar en judici, però necessita l'autorització de l'administració concursal per desistir, assentir, totalment o parcialment, i transigir litigis quan la matèria litigiosa pugui afectar el seu patrimoni. Quant a les costes, cal atènyer-se al que disposa el paràgraf primer de l'apartat anterior.

Article 52. Procediments arbitrals.

1. Els convenis arbitrals en els quals sigui part el deutor queden sense valor ni efecte durant la tramitació del concurs, sense perjudici del que disposin els tractats internacionals.

2. Els procediments arbitrals en tramitació en el moment de la declaració de concurs s'han de continuar fins a la fermesa del laude, i hi són aplicables les normes que contenen els apartats 2 i 3 de l'article anterior.

Article 53. Sentències i laudes ferms.

1. Les sentències i els laudes ferms dictats abans o després de la declaració de concurs vinculen el jutge, que ha de donar a les resolucions pronunciades el tractament concursal que correspongui.

2. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici de l'acció que assisteix l'administració concursal per impugnar els convenis i els procediments arbitrals en cas de frau.

Article 54. Exercici d'accions del concursat.

1. En cas de suspensió de les facultats d'administració i disposició del deutor, correspon a l'administració concursal la legitimació per a l'exercici de les accions d'índole no personal. Per a l'exercici de les altres accions ha de comparèixer en judici el mateix deutor, que requereix la conformitat dels administradors concursals per interposar demandes o recursos, assentir, transigir o desistir quan la matèria litigiosa pugui afectar el seu patrimoni.

2. En cas d'intervenció, el deutor conserva la capacitat per actuar en judici, però necessita la conformitat de l'administració concursal per interposar demandes o recursos que puguin afectar el seu patrimoni. Si l'administració concursal considera convenient, per als interessos del concurs, la interposició d'una demanda i el deutor es nega a formular-la, el jutge del concurs pot autoritzar aquella per interposar-la.

3. El deutor es pot personar i defensar-se de manera separada en els judicis que l'administració concursal hagi promogut. Les costes que s'imposen al deutor que hagi actuat de manera separada no tenen la consideració de deutes de la massa.

4. Els creditors que hagin instat per escrit a l'administració concursal l'exercici d'una acció del concursat de caràcter patrimonial, en què assenyalin les previsions concretes en les quals consisteix i la seva fonamentació jurídica, estan legitimats per exercir-la si ni el concursat, si s'escau, ni l'administració concursal ho fan dins els dos mesos següents al requeriment.

En l'exercici d'aquesta acció subsidiària, els creditors han de litigar a costa seva en interès de la massa. En cas que la demanda sigui totalment o parcialment estimada, tenen dret a reemborsar-se amb càrrec a la massa activa de les despeses i costes en les quals hagin incorregut, fins al límit del que s'hagi obtingut com a conseqüència de la sentència, una vegada que aquesta sigui ferma.

Les accions exercides d'acord amb el paràgraf anterior s'han de notificar a l'administració concursal.

Article 55. Execucions i constrenyiments.

1. Declarat el concurs, no es poden iniciar execucions singulars, judicials o extrajudicials, ni seguir-se constrenyiments administratius o tributaris contra el patrimoni del deutor.

Es poden continuar els procediments administratius d'execució en els quals s'hagi dictat provisió de constrenyiment i les execucions laborals en les quals s'hagin embargat béns del concursat, tot això abans de la data de declaració del concurs, sempre que els béns objecte d'embargament no siguin necessaris per a la continuïtat de l'activitat professional o empresarial del deutor.

2. Les actuacions que estiguin en tramitació queden en suspens des de la data de declaració de concurs, sense perjudici del tractament concursal que correspongui donar als respectius crèdits.

3. Les actuacions que es practiquin en contravenció amb el que estableixen els apartats 1 i 2 anteriors són nul·les de ple dret.

4. S'exceptua de les normes contingudes als apartats anteriors l'establert en aquesta Llei per als creditors amb garantia real.

Article 56. Paralització d'execucions de garanties reals.

1. Els creditors amb garantia real sobre béns del concursat afectes a la seva activitat professional o empresarial o a una unitat productiva de la seva titularitat no poden iniciar l'execució o realització forçosa de la garantia fins que s'aprovi un conveni el contingut del qual no afecti l'exercici d'aquest dret o transcorri un any des de la declaració de concurs sense que s'hagi produït l'obertura de la liquidació.

Tampoc es poden exercir durant aquell temps, quan es refereixin als béns indicats en el paràgraf anterior, les accions tendents a recuperar els béns venuts en virtut de contractes inscrits en el Registre de béns mobles o els cedits en arrendaments financers formalitzats en un document que comporti execució o hagi estat inscrit en aquest Registre, ni les resolutòries de vendes d'immobles per falta de pagament del preu ajornat, tot i que derivin de condicions explícites inscrites en el Registre de la propietat.

2. Les actuacions iniciades en exercici de les accions a què es refereix l'apartat anterior se suspenen des que la declaració del concurs consti en el procediment corresponent i es poden reprendre en els termes previstos en aquest apartat. S'exceptua el cas en el qual en el moment de la declaració de concurs siguin publicats els anuncis de subhasta del bé o del dret afecte i l'execució no es dicti sobre béns o drets necessaris per a la continuïtat de l'activitat professional o empresarial del deutor.

3. Durant la paralització de les accions o la suspensió de les actuacions i sigui quin sigui l'estat de tramitació del concurs, l'administració concursal pot exercir l'opció que preveu l'apartat 2 de l'article 155.

4. La declaració de concurs no afecta l'execució de la garantia quan el concursat tingui la condició de tercer posseïdor del bé objecte d'aquesta.

Article 57. Inici o represa d'execucions de garanties reals.

1. L'exercici d'accions que s'iniciï o es repregui de conformitat amb el que preveu l'article anterior durant la tramitació del concurs se sotmet a la jurisdicció del jutge d'aquest, el qual a instància de part, ha de decidir sobre la seva procedència i, si s'escau, acordar-ne la tramitació en una peça separada, i ha d'ajustar les actuacions a les normes pròpies del procediment judicial o extrajudicial que correspongui.

2. Iniciades o represes les actuacions, no poden ser suspeses per raó de vicissituds pròpies del concurs.

3. Oberta la fase de liquidació, els creditors que abans de la declaració de concurs no hagin exercit aques-

tes accions perden el dret de fer-ho en procediment separat. Les actuacions que hagin quedat suspeses com a conseqüència de la declaració de concurs s'han de reprendre i acumular-se al procediment d'execució col·lectiva com a peça separada.

SECCIÓ 3a DELS EFECTES SOBRE ELS CRÈDITS EN PARTICULAR

Article 58. *Prohibició de compensació.*

Sense perjudici del que preveu l'article 205, una vegada declarat el concurs no procedeix la compensació dels crèdits i deutes del concursat, però produeix els seus efectes la compensació els requisits de la qual existien abans de la declaració.

En cas de controvèrsia quant a aquest aspecte, aquesta s'ha de resoldre a través de les vies de l'incident concursal.

Article 59. *Suspensió de la meritació d'interessos.*

1. Des de la declaració de concurs queda suspesa la meritació dels interessos, legals o convencionals, llevat dels corresponents als crèdits amb garantia real, que són exigibles fins on arribi la garantia respectiva. Els crèdits salarials que resultin reconeguts meriten interessos d'acord amb l'interès legal del diner fixat en la corresponent llei de pressupostos. Els crèdits derivats dels interessos tenen la consideració de subordinats als efectes del que preveu l'article 92.3r d'aquesta Llei.

2. No obstant això, quan en el concurs s'arribi a una solució de conveni que no impliqui quitament, s'hi pot pactar el cobrament, total o parcial, dels interessos la meritació dels quals hagi resultat suspesa, calculats al tipus legal o al convencional si és inferior. En cas de liquidació, si en resulta un romanent després del pagament de la totalitat dels crèdits concursals, s'han de satisfer els interessos esmentats calculats al tipus convencional.

Article 60. *Interrupció de la prescripció.*

1. Des de la declaració fins a la conclusió del concurs queda interrompuda la prescripció de les accions contra el deutor pels crèdits anteriors a la declaració.

2. Des de la declaració fins a la conclusió del concurs queda interrompuda la prescripció de les accions contra socis i contra administradors, liquidadors i auditors de la persona jurídica deutora.

3. En el cas previst als apartats anteriors, el còmput del termini per a la prescripció s'inicia novament, si s'escau, en el moment de la conclusió del concurs.

CAPÍTOL III

Dels efectes sobre els contractes

Article 61. *Vigència dels contractes amb obligacions recíproques.*

1. En els contractes subscrits pel deutor, quan en el moment de la declaració del concurs una de les parts hagi complert íntegrament les seves obligacions i l'altra tingui pendent el compliment total o parcial de les recíproques al seu càrrec, el crèdit o el deute que correspongui al deutor s'ha d'incloure, segons escaigui, a la massa activa o a la passiva del concurs.

2. La declaració de concurs, per si sola, no afecta la vigència dels contractes amb obligacions recíproques

pendents de compliment tant a càrrec del concursat, com de l'altra part. Les prestacions a les quals estigui obligat el concursat s'han de realitzar amb càrrec a la massa.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, l'administració concursal, en cas de suspensió, o el concursat, en cas d'intervenció, poden sol·licitar la resolució del contracte si ho consideren convenient a l'interès del concurs. El jutge ha de citar a dia cert el concursat, l'administració concursal i l'altra part en el contracte i, si hi ha acord quant a la resolució i els seus efectes, ha de dictar interlocutòria en què declari resolt el contracte de conformitat amb el que s'hagi acordat. Altrament, les diferències se substancien pels tràmits de l'incident concursal i el jutge ha de decidir sobre la resolució, i acordar, si s'escau, les restitucions que escaiguin i la indemnització que s'hagi de satisfer amb càrrec a la massa.

3. Es consideren no posades les clàusules que estableixin la facultat de resolució o l'extinció del contracte per la sola causa de la declaració de concurs de qualsevol de les parts.

Article 62. *Resolució per incompliment.*

1. La declaració de concurs no afecta la facultat de resolució dels contractes a què es refereix l'apartat 2 de l'article precedent per incompliment posterior de qualsevol de les parts. Si es tracta de contractes de tracte successiu, la facultat de resolució també es pot exercir quan l'incompliment hagi estat anterior a la declaració de concurs.

2. L'acció resolutòria s'exerceix davant el jutge del concurs i se substancia pels tràmits de l'incident concursal.

3. Encara que hi hagi causa de resolució, el jutge, atenent l'interès del concurs, pot acordar el compliment del contracte, i són a càrrec de la massa les prestacions degudes o que hagi de realitzar el concursat.

4. Acordada la resolució del contracte, queden extingides les obligacions pendents de venciment. Quant a les vençudes, s'ha d'incloure en el concurs el crèdit que correspongui al creditor que hagi complert les seves obligacions contractuals, si l'incompliment del concursat és anterior a la declaració de concurs; si és posterior, el crèdit de la part complidora s'ha de satisfer amb càrrec a la massa. En tot cas, el crèdit ha d'incloure el rescabament dels danys i perjudicis que escaigui.

Article 63. *Supòsits especials.*

1. El que estableixen els articles anteriors no afecta l'exercici de la facultat de denúncia unilateral del contracte que sigui procedent de conformitat amb la Llei.

2. Tampoc afecta l'aplicació de les lleis que disposin o permetin expressament pactar l'extinció del contracte en els casos de situacions concursals o de liquidació administrativa d'alguna de les parts.

Article 64. *Contractes de treball.*

1. Els expedients de modificació substancial de les condicions de treball i de suspensió o extinció col·lectiva de les relacions laborals, una vegada presentada davant el jutge de l'ordre mercantil la sol·licitud de declaració de concurs, s'han de tramitar davant el jutge per les regles que estableix aquest article.

2. L'administració concursal, el deutor o els treballadors de l'empresa concursada a través dels seus representants legals, poden sol·licitar al jutge del concurs la

modificació substancial de les condicions de treball i l'extinció o suspensió col·lectives dels contractes de treball en els quals sigui ocupador el concursat.

3. L'adopció de les mesures que preveu l'apartat anterior només la pot sol·licitar el jutge del concurs una vegada emès per l'administració concursal l'informe a què es refereix el capítol I del títol IV d'aquesta Llei, llevat que es consideri que la demora en l'aplicació de les mesures col·lectives preteses pot comprometre greument la futura viabilitat de l'empresa, cas en què, i amb l'acreditació d'aquesta circumstància, es pot realitzar la petició al jutge en qualsevol moment processal des de la presentació de la sol·licitud de declaració de concurs.

4. La sol·licitud ha d'exposar i justificar, si s'escau, les causes motivadores de les mesures col·lectives preteses i els objectius que es proposen assolir amb aquestes per assegurar, si s'escau, la futura viabilitat de l'empresa i de la ocupació, i s'hi han d'adjuntar els documents necessaris per a la seva acreditació.

5. Rebuda la sol·licitud, el jutge convoca els representants dels treballadors i l'administració concursal a un període de consultes, d'una durada no superior a trenta dies naturals, o a quinze, també naturals, en el cas d'empreses que tinguin menys de cinquanta treballadors.

Si la mesura afecta empreses de més de 50 treballadors, s'ha d'adjuntar a la sol·licitud un pla que prevegi la incidència de les mesures laborals proposades en la futura viabilitat de l'empresa i de l'ocupació.

En els casos en què la sol·licitud hagi estat formulada per l'empresari o per l'administració concursal, la comunicació als representants legals dels treballadors de l'inici del període de consultes ha d'incloure una còpia de la sol·licitud que preveu l'apartat 4 d'aquest article i dels documents que, si s'escau, s'hi adjuntin.

6. Durant el període de consultes, els representants dels treballadors i l'administració concursal han de negociar de bona fe per a la consecució d'un acord. L'acord requereix la conformitat de la majoria dels membres del comitè o comitès d'empresa, dels delegats de personal, si s'escau, o de les representacions sindicals, si n'hi ha, sempre que representin la majoria d'aquells.

En finalitzar el termini assenyalat o en el moment en què s'arribi a un acord, l'administració concursal i els representants dels treballadors han de comunicar al jutge del concurs el resultat del període de consultes. Una vegada rebuda la comunicació, el jutge del concurs ha de demanar un informe a l'autoritat laboral sobre les mesures proposades o l'acord assolit, que ha de ser emès en el termini de quinze dies, i aquesta pot oir l'administració concursal i els representants dels treballadors abans de l'emissió. Rebut l'informe pel jutge del concurs o transcorregut el termini d'emissió, ha de seguir el curs de les actuacions. Si l'informe és emès fora de termini, tot i això pot ser tingut en compte pel jutge del concurs en adoptar la resolució corresponent.

7. Acomplerts els tràmits ordenats als apartats anteriors, el jutge ha de resoldre en un termini màxim de cinc dies, mitjançant interlocutòria, sobre les mesures proposades i acceptar, si n'hi ha, l'acord assolit, llevat que en la seva conclusió aprecii l'existència de frau, dol, coacció o abús de dret. En aquest cas, així com en el supòsit que no hi hagi acord, el jutge ha de determinar el que escaigui de conformitat amb la legislació laboral.

La interlocutòria, en cas que s'acordi la suspensió o l'extinció col·lectiva dels contractes de treball, produeix les mateixes conseqüències que la resolució administrativa de l'autoritat laboral dictada en un expedient de regulació d'ocupació, a efectes de l'accés dels treballadors a la situació legal de desocupació.

8. Contra la interlocutòria a què es refereix l'apartat anterior es pot interposar recurs de súplica, així com

de la resta de recursos que preveu la Llei de procediment laboral, que s'han de tramitar i resoldre davant els òrgans judicials de l'ordre social, sense que cap d'aquests tingui efectes suspensius sobre la tramitació del concurs ni dels incidents concursals.

Les accions que els treballadors poden exercir contra la interlocutòria, en qüestions que es refereixin estrictament a la relació jurídica individual, s'han de substanciar pel procediment de l'incident concursal. La sentència que es dicti pot ser objecte de recurs de súplica.

9. En el cas que s'acordi una modificació substancial de caràcter col·lectiu de les que preveu l'article 41 de l'Estatut dels Treballadors, el dret de rescissió de contracte amb indemnització que, per a aquest supòsit, reconeix aquesta norma legal, queda en suspens durant la tramitació del concurs i amb el límit màxim d'un any des que es va dictar la resolució judicial d'autorització de la modificació.

La suspensió que preveu el paràgraf anterior també és aplicable quan s'acordi un trasllat col·lectiu que suposi mobilitat geogràfica, sempre que el nou centre de treball estigui a la mateixa província que el centre de treball d'origen i a menys de 60 quilòmetres d'aquest, llevat que s'acrediti que el temps mínim de desplaçament, d'anada i tornada, supera el vint-i-cinc per cent de la durada de la jornada diària de treball.

Tant en aquest cas, com en els altres casos de modificació substancial de les condicions de treball, la improcedència de l'exercici de l'acció de rescissió derivada de la modificació col·lectiva de les condicions de treball no es pot prolongar per un període superior a dotze mesos, a comptar de la data en què s'ha dictat la resolució judicial d'autorització de la modificació.

10. Les accions individuals interposades a l'empara del que preveu l'article 50.1.b) de l'Estatut dels Treballadors tenen la consideració d'extincions de caràcter col·lectiu als efectes de la seva tramitació davant el jutge del concurs pel procediment previst en aquest article, quan l'extinció afecti un nombre de treballadors que superi, des de la declaració del concurs, els límits següents:

Per a les empreses que tinguin una plantilla de fins a 100 treballadors, deu treballadors. S'entén en tot cas que són col·lectives les accions exercides per la totalitat de la plantilla de l'empresa.

Per a les empreses que tinguin una plantilla de 100 a 300, el deu per cent dels treballadors.

Per a les empreses que tinguin una plantilla de més de 300, el vint-i-cinc per cent dels treballadors.

11. En tot el que no preveu aquest article s'aplica la legislació laboral i, especialment, els representants dels treballadors mantenen totes les competències que els atribueix.

Article 65. *Contractes del personal d'alta direcció.*

1. Durant la tramitació del concurs, l'administració concursal, per iniciativa pròpia o a instància del deutor, pot extingir o suspendre els contractes d'aquest amb el personal d'alta direcció.

2. En cas de suspensió del contracte, aquest es pot extingir per voluntat de l'alt directiu, amb preavis d'un mes, i conservar el dret a la indemnització en els termes de l'apartat següent.

3. En cas d'extinció del contracte de treball, el jutge del concurs pot moderar la indemnització que correspongui a l'alt directiu; en aquest cas queda sense efecte la que s'hagi pactat en el contracte, amb el límit de la indemnització que estableix la legislació laboral per a l'acomiadament col·lectiu.

4. L'administració concursal pot sol·licitar al jutge que el pagament d'aquest crèdit s'ajorni fins que sigui ferma la sentència de qualificació.

Article 66. *Convenis col·lectius.*

La modificació de les condicions establertes en els convenis que regula el títol III de l'Estatut dels Treballadors només pot afectar les matèries en les quals sigui admissible d'acord amb la legislació laboral, i, en tot cas, requereix l'acord dels representants legals dels treballadors.

Article 67. *Contractes amb les administracions públiques.*

1. Els efectes de la declaració de concurs sobre els contractes de caràcter administratiu subscrits pel deutor amb administracions públiques es regeixen pel que estableix la seva legislació especial.

2. Els efectes de la declaració de concurs sobre els contractes de caràcter privat subscrits pel deutor amb administracions públiques es regeixen, quant als seus efectes i extinció, pel que estableix aquesta Llei.

Article 68. *Rehabilitació de crèdits.*

1. L'administració concursal, per iniciativa pròpia o a instància del concursat, pot rehabilitar els contractes de préstec i altres de crèdit a favor d'aquest el venciment anticipat del qual per impagament de quotes d'amortització o d'interessos meritats s'hagi produït dins els tres mesos precedents a la declaració de concurs, sempre que, abans que finalitzi el termini per presentar la comunicació de crèdits, notifiqui la rehabilitació al creditor, satisfaci o consignï la totalitat de les quantitats degudes en el moment de la rehabilitació i assumeixi els futurs pagaments amb càrrec a la massa.

2. No és procedent la rehabilitació quan el creditor s'hi oposi i abans de l'obertura del concurs, hagi iniciat l'exercici de les accions en reclamació del pagament contra el mateix deutor, contra algun codeutor solidari o contra qualsevol garant.

Article 69. *Rehabilitació de contractes d'adquisició de béns amb preu ajornat.*

1. L'administració concursal, per iniciativa pròpia o a instància del concursat, pot rehabilitar els contractes d'adquisició de béns mobles o immobles amb contraprestació o preu ajornat la resolució dels quals s'hagi produït dins els tres mesos precedents a la declaració de concurs, sempre que, abans que finalitzi el termini per a la comunicació de crèdits, notifiqui la rehabilitació al transmissor, satisfaci o consignï la totalitat de les quantitats degudes en el moment de la rehabilitació i assumeixi els futurs pagaments amb càrrec a la massa. L'incompliment del contracte que hagi estat rehabilitat confereix al creditor el dret a resoldre'l sense possibilitat de rehabilitació ulterior.

2. El transmissor es pot oposar a la rehabilitació quan, abans de la declaració de concurs, hagi iniciat l'exercici de les accions de resolució del contracte o de restitució del bé transmès, o quan, amb la mateixa antelació, hagi recuperat la possessió material del bé per vies legítimes i retornat o consignat en el que sigui procedent la contraprestació rebuda o hagi realitzat actes dispositius sobre aquest en favor d'un tercer, cosa que ha d'acreditar suficientment si no consta a l'administració concursal.

Article 70. *Enervació del desnonament en arrendaments urbans.*

L'administració concursal pot enervar l'acció de desnonament exercida contra el deutor abans de la declaració del concurs, així com rehabilitar la vigència del contracte fins al moment mateix de practicar-se el lliçament efectiu. En aquests casos, s'han de pagar amb càrrec a la massa totes les rendes i els conceptes pendents, així com les possibles costes processals causades fins a aquell moment.

En aquests casos no és aplicable la limitació que estableix l'últim paràgraf de l'article 22 de la Llei d'enjuiciament civil.

CAPÍTOL IV

Dels efectes sobre els actes perjudicials per a la massa activa

Article 71. *Accions de reintegració.*

1. Declarat el concurs, són rescindibles els actes perjudicials per a la massa activa efectuats pel deutor dins els dos anys anteriors a la data de la declaració, encara que no hi hagi hagut intenció fraudulenta.

2. El perjudici patrimonial es presumeix, sense admetre prova en contra, quan es tracti d'actes de disposició a títol gratuït, llevat de les liberalitats d'ús, i de pagaments o altres actes d'extinció d'obligacions amb venciment posterior a la declaració del concurs.

3. Llevat que hi hagi una prova en contra, el perjudici patrimonial es presumeix quan es tracti dels actes següents:

1r Els dispositius a títol onerosos efectuats a favor d'alguna de les persones especialment relacionades amb el concursat.

2n La constitució de garanties reals a favor d'obligacions preexistents o de les noves concretes en substitució d'aquelles.

4. Quan es tracti d'actes no compresos en els dos casos previstos a l'apartat anterior, el perjudici patrimonial ha de ser provat per qui exerceixi l'acció rescissòria.

5. En cap cas poden ser objecte de rescissió els actes ordinaris de l'activitat professional o empresarial del deutor efectuats en condicions normals, ni els actes compresos en l'àmbit de lleis especials reguladores dels sistemes de pagaments i compensació i liquidació de valors i instruments derivats.

6. L'exercici de les accions rescissòries no impedeix el d'altres accions d'impugnació d'actes del deutor que siguin procedents conforme a dret, les quals es poden exercir davant el jutge del concurs, de conformitat amb les normes de legitimació i procediment que per a aquelles conté l'article següent.

Article 72. *Legitimació i procediment.*

1. La legitimació activa per a l'exercici de les accions rescissòries i altres d'impugnació correspon a l'administració concursal. Els creditors que hagin instat per escrit de l'administració concursal l'exercici d'alguna acció, assenyalant l'acte concret que es vol rescindir o impugnar i el fonament per fer-ho, estan legitimats per exercir-la si l'administració concursal no ho fa dins els dos mesos següents al requeriment. En aquest cas, quant a les despeses i costes dels legitimats subsidiaris s'aplica la norma prevista a l'apartat 4 de l'article 54.

2. Les demandes de rescissió s'han d'adreçar contra el deutor i contra els qui hagin estat part en l'acte impugnat. Si el bé que es vol reintegrar ha estat transmès a un tercer, la demanda també s'ha d'adreçar contra aquest quan l'actor vulgui desvirtuar la presumpció de bona fe de l'adquirent o atacar la irreivindicabilitat de què gaudeixi o la protecció derivada de la publicitat registral.

3. Les accions rescissòries i altres d'impugnació es tramiten pel curs de l'incident concursal. Les demandes interposades pels legitimats subsidiaris s'han de notificar a l'administració concursal.

Article 73. *Efectes de la rescissió.*

1. La sentència que estimi l'acció ha de declarar la ineficàcia de l'acte impugnat i condemnar a la restitució de les prestacions objecte d'aquell, amb els seus fruits i interessos.

2. Si els béns i drets sortits del patrimoni del deutor no es poden reintegrar a la massa perquè pertanyen a un tercer no demandat o que, d'acord amb la sentència, ha procedit de bona fe o gaudeix d'irreivindicabilitat o de protecció registral, s'ha de condemnar a qui hagi estat part en l'acte rescindit a lliurar el valor que tenien quan van sortir del patrimoni del deutor concursat, més l'interès legal; si la sentència aprecia mala fe en qui va contractar amb el concursat, se l'ha de condemnar a indemnitzar la totalitat dels danys i perjudicis causats a la massa activa.

3. El dret a la prestació que resulti a favor de qualsevol dels demandats com a conseqüència de la rescissió té la consideració de crèdit contra la massa, que s'ha de satisfer simultàniament a la reintegració dels béns i els drets objecte de l'acte rescindit, llevat que la sentència aprecii mala fe en el creditor, cas en què es considera crèdit concursal subordinat.

TÍTOL IV

De l'informe de l'administració concursal i de la determinació de les masses activa i passiva del concurs

CAPÍTOL I

De la presentació de l'informe de l'administració concursal

Article 74. *Termini de presentació.*

1. El termini per a la presentació de l'informe dels administradors concursals és de dos mesos, a comptar a partir de la data en què es produeixi l'acceptació de dos d'ells.

2. Aquest termini pot ser prorrogat pel jutge, per un temps no superior a un mes, a sol·licitud de l'administració concursal, presentada abans de l'expiració i fonamentada en circumstàncies extraordinàries.

3. A més de la responsabilitat i de la causa de separació en què hagin pogut incórrer d'acord amb els articles 36 i 37, els administradors concursals que no presentin l'informe dins el termini perden el dret a la remuneració fixada pel jutge del concurs i han de tornar a la massa les quantitats percebudes. Contra la resolució judicial que acordi imposar aquesta sanció es pot interposar recurs d'apel·lació.

Article 75. *Estructura de l'informe.*

1. L'informe de l'administració concursal ha de contenir:

1r Anàlisi de les dades i circumstàncies del deutor que constin en la memòria a què es refereix el número 2n de l'apartat 2 de l'article 6.

2n Estat de la comptabilitat del deutor i, si s'escau, judici sobre els comptes, estats financers, informes i memòria a què es refereix l'apartat 3 de l'article 6.

Si el deutor no ha presentat els comptes anuals corresponents a l'exercici anterior a la declaració de concurs, els ha de formular l'administració concursal, amb les dades que pugui obtenir dels llibres i els documents del deutor, de la informació que aquest li faciliti i de tota la que obtingui en un termini no superior a quinze dies.

3r Memòria de les principals decisions i actuacions de l'administració concursal.

2. En l'informe s'hi han d'adjuntar els documents següents:

1r Inventari de la massa activa.

2n Llista de creditors.

3r Si s'escau, l'escrit d'avaluació de les propostes de conveni que s'hagin presentat.

3. L'informe ha de concloure amb l'exposició motivada dels administradors concursals sobre la situació patrimonial del deutor i de totes les dades i circumstàncies que puguin ser rellevants per a la tramitació ulterior del concurs.

CAPÍTOL II

De la determinació de la massa activa

SECCIÓ 1a DE LA COMPOSICIÓ DE LA MASSA ACTIVA I FORMACIÓ DE LA SECCIÓ TERCERA

Article 76. *Principi d'universalitat.*

1. Constitueixen la massa activa del concurs els béns i drets integrats en el patrimoni del deutor a la data de la declaració de concurs i els que s'hi reintegrin o adquireixi fins a la conclusió del procediment.

2. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior els béns i els drets que, tot i tenir caràcter patrimonial, siguin legalment inembargables.

3. Els titulars de crèdits amb privilegis sobre els vaixells i les aeronaus poden separar aquests béns de la massa activa del concurs mitjançant l'exercici, pel procediment corresponent, de les accions que tinguin reconegudes en la seva legislació específica. Si de l'execució en resulta un romanent a favor del concursat, s'ha d'integrar a la massa activa.

Article 77. *Béns conjugals.*

1. En cas de concurs de persona casada, la massa activa comprèn els béns i els drets propis o privatis del concursat.

2. Si el règim econòmic del matrimoni és el de societat de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, s'han d'incloure a la massa, a més, els béns de guanys o comuns quan hagin de respondre d'obligacions del concursat. En aquest cas, el cònjuge del concursat pot demanar la dissolució de la societat o comunitat conjugal i el jutge ha d'acordar la liquidació o divisió del patrimoni,

que s'ha de dur a terme de manera coordinada amb el que resulti del conveni o de la liquidació del concurs.

Article 78. Presumpció de donacions i pacte de supervivència entre els cònjuges. Habitatge habitual del matrimoni.

1. Declarat el concurs de persona casada en règim de separació de béns, es presumeix en benefici de la massa, llevat que hi hagi una prova en contra, que va donar al seu cònjuge la contraprestació satisfeta per aquest per a l'adquisició de béns a títol oneros quan aquesta contraprestació procedeixi del patrimoni del concursat. Si no es pot provar la procedència de la contraprestació es presumeix, llevat que hi hagi una prova en contra, que la meitat va ser donada pel concursat al seu cònjuge, sempre que l'adquisició dels béns s'hagi efectuat l'any anterior a la declaració de concurs.

2. Les presumpcions a què es refereix aquest article no regeixen si els cònjuges estan separats judicialment o de fet.

3. Els béns adquirits per ambdós cònjuges amb pacte de supervivència es consideren divisibles en el concurs de qualsevol d'ells, i s'integren a la massa activa la meitat corresponent al concursat.

El cònjuge del concursat té dret a adquirir la totalitat de cada un dels béns si satisfà a la massa la meitat del seu valor. Si es tracta de l'habitatge habitual del matrimoni, el valor és el del preu d'adquisició actualitzat d'acord amb l'índex de preus al consum específic, sense que pugui superar el del seu valor de mercat. En els altres casos, és el que de comú acord determinin el cònjuge del concursat i l'administració concursal o, si no, el que com a valor de mercat determini el jutge, oïdes les parts i amb l'informe previ d'un expert quan ho consideri oportú.

4. Quan l'habitatge habitual del matrimoni tingui caràcter de guany o els pertanyi en comunitat conjugal i sigui procedent la liquidació de la societat de guanys o la dissolució de la comunitat, el cònjuge del concursat té dret que aquell s'inclogui amb preferència al seu haver, fins on aquest assoleixi o abonant l'excés.

Article 79. Comptes indistints.

1. Els saldos creditors de comptes en què el concursat figuri com a titular indistint s'integren a la massa activa, llevat que hi hagi una prova en contra apreciada com a suficient per l'administració concursal.

2. Contra la decisió que s'adopti es pot plantejar incident concursal.

Article 80. Separació.

1. Els béns de propietat aliena que estiguin en poder del concursat i sobre els quals aquest no tingui dret d'ús, garantia o retenció els ha de lliurar l'administració concursal als titulars legítims, a sol·licitud d'aquests.

2. Contra la decisió denegatòria de l'administració concursal es pot plantejar incident concursal.

Article 81. Impossibilitat de separació.

1. Si els béns i els drets susceptibles de separació han estat alienats pel deutor abans de la declaració de concurs a un tercer del qual no es puguin reivindicar, el titular perjudicat pot optar entre exigir la cessió del dret a rebre la contraprestació si l'adquirent encara no l'ha realitzat, o comunicar a l'administració concursal, per al seu reconeixement en el concurs, el crèdit corresponent al valor que tinguin els béns i drets en el moment

de l'alienació o en un altre de posterior, a elecció del sol·licitant, més l'interès legal.

2. El crèdit que resulti a favor del titular perjudicat té la consideració de crèdit concursal ordinari. Els efectes de la falta de comunicació oportuna del crèdit es produeixen transcorregut un mes des de l'acceptació per l'administració concursal o des de la fermesa de la resolució judicial que hagi reconegut els drets del titular perjudicat.

SECCIÓ 2a DE L'INVENTARI DE LA MASSA ACTIVA

Article 82. Formació de l'inventari.

1. L'administració concursal ha d'elaborar con més aviat millor un inventari que ha de contenir la relació i l'apreuament dels béns i els drets del deutor integrats a la massa activa a la data de tancament, que és el dia anterior al d'emissió del seu informe. En cas de concurs d'una persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, s'inclouen a l'inventari la relació i l'apreuament dels béns i els drets privatis del deutor concursat, així com les dels béns i drets de guanys o comuns, amb indicació expressa del seu caràcter.

2. De cada un dels béns i drets esmentats a l'inventari se n'ha de fer constar la naturalesa, les característiques, el lloc on estigui i, si s'escau, les dades d'identificació registral. També s'han d'indicar els gravàmens, les traves i les càrregues que afectin aquests béns i drets, i s'hi ha de fer constar la naturalesa i les dades d'identificació.

3. L'apreuament de cada un dels béns i drets s'ha de fer d'acord amb el seu valor de mercat, tenint en compte els drets, els gravàmens o les càrregues de naturalesa perpètua, temporal o redimible que directament els afectin i influeixin en el seu valor, així com les garanties reals i les traves o els embargaments que garanteixin o assegurin deutes no inclosos a la massa passiva.

4. A l'inventari s'hi ha d'afegir una relació de tots els litigis el resultat dels quals pugui afectar el seu contingut i una altra on constin totes les accions que s'hagin de promoure, a judici de l'administració concursal, per a la reintegració de la massa activa. En ambdues relacions s'ha d'informar sobre la viabilitat, els riscos, els costos i les possibilitats de finançament de les actuacions judicials corresponents.

Article 83. Assessorament d'experts independents.

1. Si l'administració concursal considera necessari l'assessorament d'experts independents per a l'estimació dels valors de béns i drets o de la viabilitat de les accions a què es refereix l'article anterior, ha de proposar al jutge el nomenament i els termes de l'encàrrec. Contra la decisió del jutge no es pot interposar cap recurs.

2. Els informes emesos pels experts i el detall dels honoraris meritats amb càrrec a la massa s'han d'adjuntar a l'inventari.

CAPÍTOL III

De la determinació de la massa passiva

SECCIÓ 1a DE LA COMPOSICIÓ DE LA MASSA PASSIVA I FORMACIÓ DE LA SECCIÓ QUARTA

Article 84. Crèdits concursals i crèdits contra la massa.

1. Constitueixen la massa passiva els crèdits contra el deutor comú que d'acord amb aquesta Llei no tinguin

la consideració de crèdits contra la massa. En cas de concurs d'una persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, no s'integren a la massa passiva els crèdits contra el cònjuge del concursat, encara que siguin, a més, crèdits a càrrec de la societat o comunitat conjugal.

2. Tenen la consideració de crèdits contra la massa, i han de ser satisfets d'acord amb el que disposa l'article 154:

1r Els crèdits per salaris pels últims trenta dies de treball anteriors a la declaració de concurs i en una quantia que no superi el doble del salari mínim interprofesional.

2n Els de costes i despeses judicials ocasionades per la sol·licitud i la declaració de concurs, l'adopció de mesures cautelars, la publicació de les resolucions judicials que preveu aquesta Llei, i l'assistència i representació del concursat i de l'administració concursal durant tota la tramitació del procediment i els seus incidents, fins a l'eficàcia del conveni o, altrament, fins a la conclusió del concurs, llevat dels ocasionats pels recursos que interposin contra resolucions del jutge quan siguin totalment o parcialment desestimats amb expressa condemna a costes.

3r Els de costes i despeses judicials ocasionades per l'assistència i la representació del deutor, de l'administració concursal o de creditors legitimats en els judicis que, en interès de la massa, continuïn o iniciïn d'acord amb el que disposa aquesta Llei, llevat del que es preveu per als casos de desistiment, assentiment, transacció i defensa separada del deutor i, si s'escau, fins als límits quantitius que aquesta estableixi.

4t Els d'aliments del deutor i de les persones respecte a les quals tingui el deure legal de prestar-los, d'acord amb el que disposa aquesta Llei sobre la seva procedència i quantia, així com, en tota l'extensió que es fixi en la corresponent resolució judicial posterior a la declaració del concurs, els dels aliments a càrrec del concursat acordats pel jutge de primera instància en algun dels processos a què es refereix el títol I del llibre IV de la Llei d'enjudiciament civil.

5è Els generats per l'exercici de l'activitat professional o empresarial del deutor després de la declaració del concurs, incloent-hi els crèdits laborals, compreses les indemnitzacions degudes en cas d'acomiadament o extinció dels contractes de treball, així com els recàrrecs sobre les prestacions per incompliment de les obligacions en matèria de salut laboral, fins que el jutge acordi el cessament de l'activitat professional o empresarial, aprovi un conveni o, altrament, declari la conclusió del concurs.

Els crèdits per indemnitzacions derivades d'extincions col·lectives de contractes de treball ordenats pel jutge del concurs s'entenen comunicats i reconeguts per la mateixa resolució que els aprovi, sigui quin sigui el moment.

6è Els que, d'acord amb aquesta Llei, resultin de prestacions a càrrec del concursat en els contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment que continuïn en vigor després de la declaració de concurs, i d'obligacions de restitució i indemnització en cas de resolució voluntària o per incompliment del concursat.

7è Els que, en els casos de pagament de crèdits amb privilegi especial sense realització dels béns o drets afectes, en els de rehabilitació de contractes o d'enervació de desnonament i en els altres que preveu aquesta Llei, corresponguin per les quantitats degudes i les de futur venciment a càrrec del concursat.

8è Els que, en els casos de rescissió concursal d'actes realitzats pel deutor, corresponguin a la devolució de contraprestacions rebudes per aquest, llevat que la sentència aprecii mala fe en el titular d'aquest crèdit.

9è Els que resultin d'obligacions vàlidament contractes durant el procediment per l'administració concursal o, amb l'autorització o conformitat d'aquesta, pel concursat sotmès a intervenció.

10è Els que resultin d'obligacions nascudes de la Llei o de responsabilitat extracontractual del concursat posteriorment a la declaració de concurs i fins a l'eficàcia del conveni o, si s'escau, fins a la conclusió del concurs.

11r Qualsevol altres crèdits als quals aquesta Llei atribueixi expressament aquesta consideració.

SECCIÓ 2a DE LA COMUNICACIÓ I DEL REONEIXEMENT DE CRÈDITS

Article 85. *Comunicació de crèdits.*

1. Dins el termini assenyalat en el número 5è de l'apartat 1 de l'article 21, els creditors del concursat han de comunicar a l'administració concursal l'existència dels seus crèdits.

2. La comunicació s'ha de formular per un escrit signat pel creditor, per qualsevol altre d'interessat en el crèdit o per qui acreditat representació suficient d'ells, i s'ha de presentar al jutjat.

3. A l'escrit s'hi ha de fer constar el nom, el domicili i altres dades d'identitat del creditor, així com les relatives al crèdit, el seu concepte, la quantia, les dates d'adquisició i venciment, característiques i qualificació que es pretengui. Si s'invoca un privilegi especial, s'han d'indicar, a més, els béns o els drets als quals afecti i, si s'escau, les dades registrals.

4. S'hi han d'adjuntar els originals o les còpies autenticades del títol o dels documents relatius al crèdit. Si se sol·licita la devolució dels títols, documents o escriptures acompanyats de poder, a les actuacions hi han de quedar testimonis suficients autoritzats pel secretari.

No obstant això, quan els originals dels títols o documents hagin estat aportats o constin en un altre procediment judicial o administratiu s'hi poden adjuntar còpies no autenticades sempre que es justifiqui la sol·licitud efectuada davant el jutjat o organisme corresponent per a l'obtenció de testimoni o la devolució d'originals.

5. En cas de concursos simultanis de deutors solidaris, el creditor o l'interessat poden comunicar l'existència dels crèdits a l'administració concursal de cada un dels concursos. En l'escrit presentat en cada concurs s'hi ha de fer constar si s'ha fet o es farà la comunicació als altres, i s'hi ha d'adjuntar, si s'escau, una còpia de l'escrit o els escrits presentats i dels que s'hagin rebut.

Article 86. *Reconeixement de crèdits.*

1. Correspon a l'administració concursal determinar la inclusió o l'exclusió a la llista de creditors dels crèdits posats de manifest en el procediment. Aquesta decisió s'ha d'adoptar respecte a cada un dels crèdits, tant dels que s'hagin comunicat expressament com dels que resultin dels llibres i els documents del deutor o que per qualsevol altra raó constin en el concurs.

Totes les qüestions que se suscitin en matèria de reconeixement de crèdits han de ser tramitades i resoltes per mitjà de l'incident concursal.

2. S'han d'incloure necessàriament a la llista de creditors els crèdits que hagin estat reconeguts per laude o per sentència, encara que no siguin fermes, els que constin en un document amb força executiva, els reconeguts per una certificació administrativa, els assegurats amb garantia real inscrita en el registre públic, i els crèdits dels treballadors l'existència i la quantia dels quals resultin dels llibres i documents del deutor o per qualsevol

altra raó constin en el concurs. No obstant això, l'administració concursal pot impugnar en judici ordinari i dins el termini per emetre el seu informe, els convenis o procediments arbitrals en cas de frau, d'acord amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 53, i l'existència i la validesa dels crèdits consignats en un títol executiu o assegurats amb garantia real, així com, a través dels cursos admesos a aquest efecte per la seva legislació específica, els actes administratius.

3. Quan el concursat sigui una persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, l'administració concursal ha de fer constar, respecte a cada un dels crèdits inclosos a la llista, si només es poden fer efectius sobre el seu patrimoni privatiu o també sobre el patrimoni comú.

Article 87. *Supòsits especials de reconeixement.*

1. Els crèdits sotmesos a condició resolutòria es reconeixen com a condicionals i gaudeixen dels drets concursals que corresponguin a la seva quantia i qualificació, mentre no es compleixi la condició. Complerta aquesta, es poden anul·lar, a petició de part, les actuacions i decisions en les quals l'acte, l'adhesió o el vot del creditor condicional ha estat decisiu. Totes les altres actuacions es mantenen, sense perjudici del deure de devolució a la massa, si s'escau, de les quantitats cobrades pel creditor condicional, i de la responsabilitat en què l'esmentat creditor hagi pogut incórrer davant la massa o davant els creditors.

2. Als crèdits de dret públic de les administracions públiques i els seus organismes públics recorreguts en via administrativa o jurisdiccional els és aplicable el que disposa l'apartat anterior.

3. Els crèdits sotmesos a condició suspensiva i els litigiosos han de ser reconeguts en el concurs com a crèdits contingents sense quantia pròpia i amb la qualificació que correspongui, i s'admeten els seus titulars com a creditors legitimats en el judici sense altres limitacions que la suspensió dels drets d'adhesió, de vot i de cobrament. En tot cas, la confirmació del crèdit contingent o el seu reconeixement en sentència ferma o susceptible d'execució provisional, atorga al titular la totalitat dels drets concursals que corresponguin a la seva quantia i qualificació.

4. Quan el jutge del concurs consideri probable el compliment de la condició resolutòria o la confirmació del crèdit contingent, pot adoptar, a petició de part, les mesures cautelars de constitució de provisions amb càrrec a la massa, de prestació de fiances per les parts i qualsevol altra que consideri oportuna en cada cas.

5. Els crèdits que no es puguin fer efectius contra el concursat sense la prèvia excussió del patrimoni del deutor principal es reconeixen com a crèdits contingents mentre el creditor no justifiqui complidament a l'administració concursal haver exhaurit l'excussió; en aquest cas, es confirma el reconeixement del crèdit en el concurs pel saldo subsistent.

6. Els crèdits en els quals el creditor gaudeixi de fiança d'un tercer es reconeixen pel seu import sense cap limitació i sense perjudici de la substitució del titular del crèdit en cas de pagament pel fiador. En la qualificació d'aquests crèdits s'ha d'optar, en tot cas, per la que resulti menys costosa per al concurs entre les que corresponguin al creditor i al fiador.

7. A sol·licitud del creditor que hagi cobrat una part del seu crèdit d'un avalador, fiador o deutor solidari del concursat, es poden incloure a favor seu a la llista de creditors tant la resta del seu crèdit no satisfet com la totalitat del que, per reemborsament o per quota de solidaritat, correspongui a qui ha fet el pagament parcial,

encara que aquest no hagi comunicat el seu crèdit o hagi fet remissió del deute.

Article 88. *Còmput dels crèdits en diners.*

1. Als únics efectes de la quantificació del passiu, tots els crèdits es computen en diners i s'han d'expressar en moneda de curs legal, sense que això en suposi la conversió ni modificació.

2. Els crèdits expressats en una altra moneda es computen en la de curs legal segons el tipus de canvi oficial en la data de la declaració de concurs.

3. Els crèdits que tinguin per objecte prestacions no dineràries o prestacions dineràries determinades per referència a un bé diferent dels diners es computen pel valor de les prestacions o del bé en la data de la declaració de concurs.

4. Els crèdits que tinguin per objecte futures prestacions dineràries es computen pel seu valor a la data de la declaració de concurs; l'actualització s'ha d'efectuar d'acord amb el tipus d'interès legal vigent en aquell moment.

SECCIÓ 3a DE LA CLASSIFICACIÓ DELS CRÈDITS

Article 89. *Classes de crèdits.*

1. Els crèdits inclosos a la llista de creditors es classifiquen, a efectes del concurs, en privilegiats, ordinaris i subordinats.

2. Els crèdits privilegiats es classifiquen, al seu torn, en crèdits amb privilegi especial, si afecten determinats béns o drets, i crèdits amb privilegi general, si afecten la totalitat del patrimoni del deutor. No s'admet en el concurs cap privilegi o preferència que no estigui reconegut en aquesta Llei.

3. S'entenen classificats com a crèdits ordinaris els que no estiguin qualificats en aquesta Llei com a privilegiats ni com a subordinats.

Article 90. *Crèdits amb privilegi especial.*

1. Són crèdits amb privilegi especial:

1r Els crèdits garantits amb hipoteca voluntària o legal, immobiliària o mobiliària, o amb penyora sense desplaçament, sobre els béns hipotecats o pignorats.

2n Els crèdits garantits amb anticresi, sobre els fruits de l'immoble gravat.

3r Els crèdits refaccionaris, sobre els béns refaccionats, inclosos els dels treballadors sobre els objectes per ells elaborats mentre siguin propietat o estiguin en possessió del concursat.

4t Els crèdits per quotes d'arrendament financer o terminis de compravenda amb preu ajornat de béns mobles o immobles, a favor dels llogaters o venedors i, si s'escau, dels finançadors, sobre els béns arrendats amb reserva de domini, amb prohibició de disposar o amb condició resolutòria en cas de falta de pagament.

5è Els crèdits amb garantia de valors representats mitjançant anotacions en compte, sobre els valors gravats.

6è Els crèdits garantits amb penyora constituïda en un document públic, sobre els béns o els drets pignorats que estiguin en possessió del creditor o d'un tercer. Si es tracta de penyora de crèdits, n'hi ha prou que consti en un document amb data feaent per gaudir de privilegi sobre els crèdits pignorats.

2. Perquè els crèdits esmentats en els números 1r a 5è de l'apartat anterior puguin ser classificats amb

privilegi especial, la respectiva garantia ha d'estar constituïda amb els requisits i les formalitats que preveu la legislació específica per a la seva oposabilitat a tercers, llevat que es tracti d'hipoteca legal tàcita o dels refaccionaris dels treballadors.

Article 91. *Crèdits amb privilegi general.*

Són crèdits amb privilegi general:

1r Els crèdits per salaris que no tinguin reconegut un privilegi especial, en la quantia que resulti de multiplicar el triple del salari mínim interprofessional pel nombre de dies de salari pendents de pagament, les indemnitzacions derivades de l'extinció dels contractes, en la quantia corresponent al mínim legal calculada sobre una base que no superi el triple del salari mínim interprofessional, les indemnitzacions derivades d'accident de treball i malaltia professional, i els recàrrecs sobre les prestacions per incompliment de les obligacions en matèria de salut laboral meritats abans de la declaració de concurs.

2n Les quantitats corresponents a retencions tributàries i de Seguretat Social que degui el concursat en compliment d'una obligació legal.

3r Els crèdits per treball personal no dependent i els que corresponguin al mateix autor per la cessió dels drets d'explotació de l'obra objecte de propietat intel·lectual, meritats durant els sis mesos anteriors a la declaració del concurs.

4t Els crèdits tributaris i altres de dret públic, així com els crèdits de la Seguretat Social que no gaudeixin d'un privilegi especial d'acord amb l'apartat 1 de l'article 90, ni del privilegi general del número 2n d'aquest article. Aquest privilegi es pot exercir per al conjunt dels crèdits de la hisenda pública i per al conjunt dels crèdits de la Seguretat Social, respectivament, fins i tot el cinquanta per cent del seu import.

5è Els crèdits per responsabilitat civil extracontractual. No obstant això, els danys personals no assegurats s'han de tramitar en concurrència amb els crèdits recollits en el número 4t d'aquest article.

6è Els crèdits de què sigui titular el creditor que ha sol·licitat la declaració de concurs i que no tinguin el caràcter de subordinats, fins a la quarta part del seu import.

Article 92. *Crèdits subordinats.*

Són crèdits subordinats:

1r Els crèdits que, havent estat comunicats tardanament, siguin inclosos per l'administració concursal a la llista de creditors o que, no havent estat comunicats oportunament, siguin inclosos en aquesta llista pel jutge en resoldre sobre la impugnació, llevat que es tracti de crèdits l'existència dels quals resulti de la documentació del deutor, constin d'una altra manera en el concurs o en un altre procediment judicial, o que per a la seva determinació sigui necessària l'actuació inspectora de les administracions públiques; en tots aquests casos tenen el caràcter que els correspongui segons la seva naturalesa.

2n Els crèdits que per pacte contractual tinguin el caràcter de subordinats respecte a tots els altres crèdits contra el deutor.

3r Els crèdits per interessos de qualsevol classe, inclosos els moratoris, llevat dels corresponents a crèdits amb garantia real fins on assoleixi la respectiva garantia.

4t Els crèdits per multes i altres sancions pecuniàries.

5è Els crèdits de què sigui titular alguna de les persones especialment relacionades amb el deutor a què es refereix l'article següent, llevat dels compresos en el número 1r de l'article 91 quan el concursat sigui una persona natural.

6è Els crèdits que com a conseqüència de rescissió concursal resultin a favor de qui a la sentència hagi estat declarat part de mala fe en l'acte impugnat.

Article 93. *Persones especialment relacionades amb el concursat.*

1. Es consideren persones especialment relacionades amb el concursat persona natural:

1r El cònjuge del concursat o qui ho hagi estat dins els dos anys anteriors a la declaració de concurs, o les persones que convisquin amb una relació d'afectivitat anàloga o hagin conviscut habitualment amb ell dins els dos anys anteriors a la declaració de concurs.

2n Els ascendents, descendents i germans del concursat o de qualsevol de les persones a què es refereix el número anterior.

3r Els cònjuges dels ascendents, dels descendents i dels germans del concursat.

2. Es consideren persones especialment relacionades amb el concursat persona jurídica:

1r Els socis que de conformitat amb la llei siguin personalment i il·limitadament responsables dels deutes socials i aquells altres que siguin titulars de, com a mínim, un cinc per cent del capital social, si la societat declarada en concurs té valors admesos a negociació en un mercat secundari oficial, o un deu per cent si no en té.

2n Els administradors, de dret o de fet, els liquidadors del concursat persona jurídica i els apoderats amb poders generals de l'empresa, així com els que ho hagin estat dins els dos anys anteriors a la declaració de concurs.

3r Les societats que formin part del mateix grup que la societat declarada en concurs i els seus socis.

3. Llevat que hi hagi prova en contra, es consideren persones especialment relacionades amb el concursat els cessionaris o adjudicatariis de crèdits pertanyents a qualsevol de les persones esmentades en els apartats anteriors, sempre que l'adquisició s'hagi produït dins els dos anys anteriors a la declaració de concurs.

SECCIÓ 4a DE LA LLISTA DE CREDITORS

Article 94. *Estructura i contingut.*

1. A l'informe de l'administració concursal s'hi ha d'adjuntar la llista de creditors, referida a la data de sol·licitud del concurs, que ha de comprendre una relació dels inclosos i una altra dels exclosos, ambdues ordenades alfabèticament.

2. En la relació dels creditors inclosos hi ha de constar la identitat de cadascun d'ells, la causa, la quantia per principal i per interessos, dates d'origen i venciment dels crèdits reconeguts de què sigui titular, les seves garanties personals o reals i la qualificació jurídica, i s'hi ha d'indicar, si s'escau, si tenen caràcter de litigiosos, condicionals o pendents de la prèvia excussió del patrimoni del deutor principal. S'hi ha de fer constar expressament, si n'hi ha, les diferències entre la comunicació i el reconeixement i les conseqüències de la falta de comunicació oportuna.

Quan el concursat sigui una persona casada en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, s'han de relacionar de manera separada els crèdits que només es poden fer efectius sobre el seu patrimoni privatiu i els que es poden fer efectius també sobre el patrimoni comú.

3. A la relació dels exclosos hi ha de constar la identitat de cadascun d'ells i els motius de l'exclusió.

4. En una relació separada, s'han de detallar i quantificar els crèdits contra la massa meritats i pendents de pagament.

CAPÍTOL IV

De la publicitat i de la impugnació de l'informe

Article 95. *Publicitat de l'informe i de la documentació complementària.*

1. L'administració concursal, simultàniament a la presentació de l'informe, ha d'adreçar una comunicació personal, per qualsevol mitjà que n'acrediti la rebuda, a cadascun dels interessats que hagin estat exclosos, inclosos sense comunicació prèvia del crèdit o per una quantia inferior o amb una qualificació diferent a les preteses, on s'esmentin aquestes circumstàncies i s'assenyali un termini de deu dies des de la seva recepció perquè formulin les reclamacions que considerin convenient.

2. La presentació al jutge de l'informe de l'administració concursal i de la documentació complementària s'ha de comunicar d'acord amb el que disposa l'article 23 i s'ha de fer pública al tauler d'anuncis del jutjat.

3. El jutge pot acordar, d'ofici o a instància de l'interessat, qualsevol publicitat complementària que consideri oportuna, en mitjans oficials o privats.

Article 96. *Impugnació de l'inventari i de la llista de creditors.*

1. Dins el termini de deu dies a comptar de la comunicació a què es refereix l'apartat 2 de l'article anterior, qualsevol interessat pot impugnar l'inventari i la llista de creditors; amb aquesta finalitat pot obtenir-ne una còpia a costa seva.

2. La impugnació de l'inventari pot consistir en la sol·licitud de la inclusió o de l'exclusió de béns o drets, o de l'augment o la disminució de l'apreuament dels inclosos.

3. La impugnació de la llista de creditors es pot referir a la inclusió o a l'exclusió de crèdits, així com a la quantia o a la classificació dels reconeguts.

4. Les impugnacions s'han de substanciar pels tràmits de l'incident concursal i el jutge, d'ofici, les pot acumular per resoldre-les conjuntament. Dins els cinc dies següents a la notificació de l'última sentència resolutòria de les impugnacions, l'administració concursal ha d'introduir a l'inventari, a la llista de creditors i l'exposició motivada del seu informe les modificacions que, si s'escau, siguin procedents i ha de presentar al jutge els textos definitius corresponents, així com una relació actualitzada dels crèdits contra la massa meritats i pendents de pagament; tot això ha de quedar de manifest a la secretaria del jutjat.

Article 97. *Conseqüències de la falta d'impugnació.*

1. Els qui no impugnin l'inventari o la llista de creditors dins el termini i en la forma escaient no poden

plantejar pretensions de modificació del contingut d'aquests documents, encara que sí que poden recórrer contra les modificacions introduïdes pel jutge en resoldre altres impugnacions.

2. Si el creditor qualificat a la llista de creditors com a especialment relacionat amb el deutor no impugna aquesta qualificació dins el termini i en la forma escaient, el jutge del concurs, vençut el termini d'impugnació i sense cap altre tràmit, ha de dictar una interlocutòria en què declari extingides les garanties de qualsevol classe constituïdes a favor dels crèdits de què aquell sigui titular, i ordenar, si s'escau, la restitució possessòria i la cancel·lació dels assentaments en els registres corresponents. Queden exceptuats d'aquest cas els crèdits compresos en el número 1r de l'article 91 quan el concursat sigui una persona natural.

TÍTOL V

De les fases de conveni o de liquidació

CAPÍTOL I

De la fase de conveni

SECCIÓ 1a DE L'ACABAMENT DE LA FASE COMUNA DEL CONCURS

Article 98. *Resolució judicial.*

Transcorregut el termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors sense que s'hagin presentat impugnacions o, si s'han presentat, una vegada posats de manifest a la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, el jutge ha de dictar la resolució que escaigui de conformitat amb el que disposa aquest títol.

SECCIÓ 2a DE LA PROPOSTA DE CONVENI I DE LES ADHESIONS

Article 99. *Requisits formals de la proposta de conveni.*

1. Qualsevol proposta de conveni, que pot contenir diferents alternatives, s'ha de formular per escrit i l'ha de signar el deutor o, si s'escau, tots els creditors proponents, o els seus representants respectius amb poder suficient. Les propostes presentades s'han de traslladar a les parts personades.

Quan la proposta contingui compromisos de pagament a càrrec de tercers per prestar garanties o finançament, fer pagaments o assumir qualsevol altra obligació, ha d'estar signada, a més, pels compromentents o els seus representants amb poder suficient.

2. Les signatures de la proposta i, si s'escau, la justificació del seu caràcter representatiu han d'estar legitimades.

Article 100. *Contingut de la proposta de conveni.*

1. La proposta de conveni ha de contenir propostions de quitament o espera, i pot acumular les dues. Respecte als crèdits ordinaris, les propostions de quitament no poden excedir la meitat de l'import de cadascun d'ells, ni les d'espera, de cinc anys a partir de la fermesa de la resolució judicial que aprovi el conveni.

Excepcionalment, quan es tracti del concurs d'empreses l'activitat de les quals pugui tenir especial transcendència per a l'economia, sempre que ho prevegi el pla de viabilitat que es presenti i s'hi adjunti un informe

emès a aquest efecte per l'Administració econòmica competent, el jutge del concurs, a sol·licitud de part, pot autoritzar motivadament la superació dels límits.

2. La proposta de conveni pot contenir, a més, proposicions alternatives per a tots els creditors o per als d'una o diverses classes, incloses les ofertes de conversió del crèdit en accions, participacions o quotes socials, o en crèdits participatius.

També es poden incloure a la proposta de conveni proposicions d'alienació, o bé del conjunt de béns i drets del concursat afectes a la seva activitat empresarial o professional, o bé de determinades unitats productives a favor d'una persona natural o jurídica determinada. Les proposicions han d'incloure necessàriament l'assumpció per l'adquirent de la continuïtat de l'activitat empresarial o professional pròpia de les unitats productives a les quals afecti i del pagament dels crèdits dels creditors, en els termes expressats a la proposta de conveni. En aquests casos, han de ser oïts els representants legals dels treballadors.

3. En cap cas la proposta no pot consistir en la cessió de béns i drets als creditors en pagament o per a pagament dels seus crèdits, ni en qualsevol forma de liquidació global del patrimoni del concursat per a satisfacció dels seus deutes, ni en l'alteració de la classificació de crèdits establerta per la Llei, ni de la quantia d'aquests fixada en el procediment, sense perjudici dels quitaments que es puguin acordar i de la possibilitat de fusió o escissió de la persona jurídica concursada, i sense perjudici del que preveu el paràgraf segon de l'apartat 5 d'aquest article.

4. Les propostes s'han de presentar acompanyades d'un pla de pagaments amb detall dels recursos previstos per al seu compliment, inclosos, si s'escau, els procedents de l'alienació de determinats béns o drets del concursat.

5. Quan per atendre el compliment del conveni es prevegi comptar amb els recursos que generi la continuació, total o parcial, en l'exercici de l'activitat professional o empresarial, la proposta ha d'estar acompanyada, a més, d'un pla de viabilitat en el qual s'especifiquin els recursos necessaris, els mitjans i les condicions per a la seva obtenció i, si s'escau, els compromisos de la seva prestació per tercers.

Els crèdits que es concedeixin al concursat per finançar el pla de viabilitat s'han de satisfer en els termes que fixi el conveni.

Article 101. *Propostes condicionades.*

1. La proposta que sotmeti l'eficàcia del conveni a qualsevol classe de condició es considera no presentada.

2. Com a excepció al que disposa l'apartat anterior, en cas de concursos que s'hagin declarat conjuntament o la tramitació dels quals s'hagi acumulat, la proposta que presenti un dels concursats es pot condicionar a l'aprovació judicial del conveni d'un altre o altres.

Article 102. *Propostes amb continguts alternatius.*

1. Si la proposta de conveni ofereix a tots els creditors o als d'alguna classe la facultat de triar entre diverses alternatives, ha de determinar el que sigui aplicable en cas de falta d'exercici de la facultat d'elecció.

2. La facultat d'elecció l'ha d'exercir cada creditor a la mateixa junta de creditors que accepti el conveni o en el termini que aquest assenyali, que no pot superar de deu dies a comptar de la fermesa de la resolució judicial que l'aprovi.

Article 103. *Adhesions a la proposta de conveni.*

1. Els creditors es poden adherir a qualsevol proposta de conveni en els terminis i amb els efectes que estableix aquesta Llei.

2. L'adhesió ha de ser pura i simple, i no pot introduir cap modificació ni cap condicionament. Altrament, es considera que el creditor no s'hi adhereix.

3. A l'adhesió hi ha de constar la quantia del crèdit o dels crèdits de què sigui titular el creditor, així com la seva classe, i s'ha d'efectuar mitjançant compareixença davant el secretari del jutjat on es tramiti el concurs, o mitjançant un instrument públic.

4. L'adhesió a aquests convenis per part de les administracions i els organismes públics s'ha de fer respectant les normes legals i reglamentàries especials que les regulen.

SECCIÓ 3a DE LA PROPOSTA ANTICIPADA DE CONVENI

Article 104. *Termini de presentació.*

1. Des de la sol·licitud de concurs voluntari o des de la declaració de concurs necessari i, en ambdós casos, fins a l'expiració del termini de comunicació de crèdits, el deutor que no ha demanat la liquidació i no està afectat per alguna de les prohibicions que estableix l'article següent pot presentar davant el jutge la proposta anticipada de conveni.

2. En cas de presentació de la proposta anticipada de conveni, quan es doni el cas previst en el número 5 de l'article 100, sempre que el pla de viabilitat prevegi expressament un quitament o una espera superior als límits que preveu l'apartat 1 d'aquest article, el jutge, a sol·licitud del deutor, pot autoritzar motivadament la superació dels límits que per al conveni estableix aquesta Llei.

Article 105. *Prohibicions.*

1. No pot presentar una proposta anticipada de conveni el concursat que estigui en algun dels casos següents:

1r Haver estat condemnat en sentència ferma per un delictes contra el patrimoni, contra l'ordre socioeconòmic, de falsedat documental, contra la hisenda pública, la Seguretat Social o contra els drets dels treballadors. En cas de deutor persona jurídica, es dona aquesta causa de prohibició si ha estat condemnat per qualsevol d'aquests delictes algun dels administradors o liquidadors, o dels qui ho hagin estat en els tres anys anteriors a la presentació de la proposta de conveni.

2n Haver incomplert en algun dels tres últims exercicis l'obligació del dipòsit dels comptes anuals.

3r No figurar inscrit en el Registre mercantil, quan es tracti d'una persona o entitat d'inscripció obligatòria.

4t Haver estat sotmès a un altre concurs de creditors sense que a la data de la sol·licitud del que està en tramitació hagin transcorregut tres anys des de la conclusió d'aquell.

5è Haver realitzat dins els tres anys anteriors a la data de sol·licitud del concurs algun dels actes següents:

a) Disposició de béns o drets a títol gratuït que passi de les liberalitats a l'ús.

b) Disposició de béns o drets a títol oneros a favor d'un tercer o d'alguna de les persones especialment relacionades amb el concursat a què es refereix l'article 93, efectuada en condicions que, en el moment de la seva celebració, no siguin les normals de mercat.

- c) Pagament d'obligacions no vençudes.
- d) Constitució o ampliació de garanties reals per a l'assegurament d'obligacions preexistents.
- e) Altres actes que hagin estat declarats en frau de creditors per sentència, encara que no sigui ferma.

6è Haver incomplert el deure de sol·licitar la declaració de concurs o haver infringit durant la tramitació del concurs algun dels deures o les obligacions que imposa aquesta Llei.

2. Si admesa a tràmit la proposta anticipada de conveni, el concursat incorre en causa de prohibició o es comprova que anteriorment havia incorregut en alguna d'aquestes, el jutge d'ofici, a instància de l'administració concursal o de part interessada i, en tot cas, oït el deutor, ha de declarar sense efecte la proposta i posar fi a la seva tramitació.

Article 106. *Admissió a tràmit.*

1. Per a la seva admissió a tràmit, la proposta ha d'estar acompanyada d'adhesions de creditors ordinaris o privilegiats, prestades en la forma que estableix aquesta Llei i els crèdits de la qual superin la cinquena part del passiu presentat pel deutor.

2. Quan la proposta anticipada de conveni es presenti amb la sol·licitud de concurs voluntari o abans de la declaració judicial d'aquest, el jutge ha de resoldre sobre la seva admissió en la mateixa interlocutòria de declaració de concurs.

En els altres casos, el jutge, dins els tres dies següents al de presentació de la proposta anticipada de conveni, ha de resoldre mitjançant interlocutòria sobre la seva admissió a tràmit.

En el mateix termini, si s'aprecia que hi ha algun defecte, el jutge ho ha de notificar al concursat perquè en els tres dies següents a la notificació pugui esmenar-lo.

3. El jutge ha de rebutjar l'admissió a tràmit quan les adhesions presentades en la forma establerta en aquesta Llei no assoleixin la proporció del passiu exigida, quan apreciï infracció legal en el contingut de la proposta de conveni o quan el deutor estigui inclòs en alguna prohibició.

4. Contra el pronunciament judicial que resolgui sobre l'admissió a tràmit no es pot presentar cap recurs.

Article 107. *Informe de l'administració concursal.*

1. Admesa a tràmit la proposta anticipada de conveni, el jutge l'ha de traslladar a l'administració concursal perquè en un termini no superior a deu dies procedeixi a l'anul·lació.

2. L'administració concursal ha d'avaluar el contingut de la proposta de conveni en consideració al pla de pagaments i, si s'escau, al pla de viabilitat que s'hi adjunti. Si l'avaluació és favorable, s'ha d'adjuntar a l'informe de l'administració concursal. Si és desfavorable o conté reserves, s'ha de presentar en el termini més breu possible al jutge, el qual pot deixar sense efecte l'admissió de la proposta anticipada o la continuació de la seva tramitació, i ha d'adjuntar l'escrit d'avaluació a l'informe esmentat. Contra la interlocutòria que resolgui sobre aquests aspectes no es pot presentar cap recurs.

Article 108. *Adhesions de creditors.*

1. Des l'admissió a tràmit de la proposta anticipada de conveni i fins a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors, qualsevol creditor

pot manifestar la seva adhesió a la proposta amb els requisits i en la forma que estableix aquesta Llei.

2. Quan la classe o la quantia del crèdit expressades en l'adhesió siguin modificades en la redacció definitiva de la llista de creditors, el creditor pot revocar la seva adhesió dins els cinc dies següents a la posada de manifest de la llista a la secretaria del jutjat. Altrament, se'l considera adherit en els termes que resultin de la redacció definitiva de la llista.

Article 109. *Aprovació judicial del conveni.*

1. Dins els cinc dies següents a aquell en què hagi finalitzat el termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentat, dins els cinc dies següents a aquell en què hagi finalitzat el termini per a la revocació de les adhesions, el jutge ha de verificar si les adhesions presentades assoleixen la majoria legalment exigida. El jutge, mitjançant provisió, ha de proclamar el resultat. Altrament, ha de dictar interlocutòria que obri la fase de conveni o liquidació, segons correspongui.

2. Si obté majoria, el jutge, dins els cinc dies següents al venciment del termini d'oposició a l'aprovació judicial del conveni que preveu l'apartat 1 de l'article 128, ha de dictar sentència aprovatòria, llevat que s'hagi formulat oposició al conveni o aquest sigui rebutjat d'ofici pel jutge, segons el que disposen els articles 128 a 131. La sentència posa fi a la fase comuna del concurs i, sense obertura de la fase de conveni, el declara aprovat amb els efectes que estableixen els articles 133 a 136.

La sentència s'ha de notificar al concursat, a l'administració concursal i a totes les parts personades en el procediment, i s'ha de publicar de conformitat amb el que preveuen els articles 23 i 24 d'aquesta Llei.

Article 110. *Manteniment de propostes no aprovades.*

1. Si no és procedent l'aprovació del conveni, el jutge ha de requerir immediatament el deutor perquè, en el termini de tres dies, manifesti si manté la proposta anticipada de conveni per a la seva submissió a la junta de creditors o si vol sol·licitar la liquidació.

2. Els creditors adherits a la proposta anticipada es consideren presents a la junta a efectes de quòrum i les seves adhesions es compten com a vots a favor per al còmput del resultat de la votació, tret que assisteixin a la junta de creditors o que, anteriorment a la celebració, consti en les actuacions la revocació de l'adhesió.

SECCIÓ 4a DE L'OBERTURA DE LA FASE DE CONVENI I OBERTURA DE LA SECCIÓ CINQUENA

Article 111. *Acte d'obertura i convocatòria de la junta de creditors.*

1. Quan el concursat no hagi sol·licitat la liquidació i no hagi estat aprovada ni mantinguda una proposta anticipada de conveni d'acord amb el que estableix la secció precedent, el jutge, dins els quinze dies següents a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentat, a la data en què es posin de manifest a la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, ha de dictar interlocutòria que posi fi a la fase comuna del concurs, iniciar la fase de conveni i ordenar la formació de la secció cinquena.

2. La interlocutòria ha d'ordenar que es convoqui la junta de creditors d'acord amb el que estableix l'article 23, i fixar el lloc, el dia i l'hora de la reunió. A la notificació

de la convocatòria hi han de constar en els creditors que es poden adherir a la proposta de conveni en els termes de l'article 115.3.

Quan es tracti del supòsit que preveuen l'article precedent i l'apartat 1 de l'article 113, la junta ha de ser convocada per a la seva celebració dins el segon mes a comptar de la data de la interlocutòria. Altrament, ho ha de ser per a la seva celebració dins el tercer mes a comptar de la mateixa data.

Quan el deutor hagi mantingut la proposta de conveni anticipat, el jutge, sense necessitat d'una nova resolució sobre la proposta ni informe de l'administració concursal, ha de dictar interlocutòria en què convoqui la junta de creditors.

3. La interlocutòria s'ha de notificar al concursat, a l'administració concursal i a totes les parts personades en el procediment, i no s'hi pot presentar cap recurs en contra, sense perjudici que es puguin invocar els motius d'impugnació en recurs d'apel·lació contra la sentència que resolgui sobre l'aprovació del conveni.

Article 112. *Efectes de la interlocutòria d'obertura.*

Declarada l'obertura de la fase de conveni i durant la seva tramitació continuen sent aplicables les normes establertes per a la fase comuna del concurs en el títol III d'aquesta Llei.

Article 113. *Presentació de la proposta de conveni.*

1. Transcorregut el termini de comunicació de crèdits i fins a l'acabament del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentat, fins a la data en què es posin de manifest a la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, pot presentar davant el jutjat que tramiti el concurs la proposta de conveni el concursat que no hagi presentat la proposta anticipada ni hagi sol·licitat la liquidació. També ho poden fer els creditors els crèdits dels quals constin en el concurs i superin, conjuntament o individualment, una cinquena part del total passiu que resulti de la llista definitiva de creditors, llevat que el concursat hagi sol·licitat la liquidació.

2. Quan no hagi estat presentada cap proposta de conveni d'acord amb el que preveu l'apartat anterior, ni el concursat hagi sol·licitat la liquidació, aquest i els creditors els crèdits dels quals superin, conjuntament o individualment, una cinquena part del total passiu que resulti de la llista definitiva poden presentar propostes de conveni des de la convocatòria de la junta fins quaranta dies abans de la data assenyalada per a la seva celebració.

Article 114. *Admissió a tràmit de la proposta.*

1. Dins els cinc dies següents a la seva presentació, el jutge ha d'admetre a tràmit les propostes de conveni si compleixen les condicions de temps, forma i contingut que estableix aquesta Llei. Si s'hi aprecia algun defecte, dins el mateix termini ho ha de notificar al concursat o, si s'escau, als creditors perquè, en els tres dies següents a la notificació, puguin esmenar-lo. Si el concursat ha sol·licitat la liquidació, el jutge ha de rebutjar l'admissió a tràmit de qualsevol proposta.

2. Una vegada admeses a tràmit, no es poden revocar ni modificar les propostes de conveni.

3. Si no s'ha presentat dins el termini legal que fixa l'article anterior cap proposta de conveni, o no s'ha admès cap de les propostes, el jutge, d'ofici, ha d'acordar

l'obertura de la fase de liquidació, en els termes que preveu l'article 143.

Article 115. *Tramitació de la proposta.*

1. En la mateixa provisió d'admissió a tràmit s'acorda el trasllat de la proposta de conveni a l'administració concursal perquè, en el termini improrrogable de deu dies, emeti un escrit d'avaluació sobre el seu contingut, en relació amb el pla de pagaments i, si s'escau, amb el pla de viabilitat que s'hi adjunti.

2. Els escrits d'avaluació emesos abans de la presentació de l'informe de l'administració concursal s'hi han d'adjuntar, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 75, i els emesos posteriorment s'han de posar de manifest a la secretaria del jutjat des del dia de la seva presentació al jutge.

3. De conformitat amb el que estableix l'apartat anterior, des que quedi de manifest a la secretaria del jutjat l'escrit d'avaluació corresponent i fins al moment del tancament de la llista d'assistents a la junta, s'admeten adhesions de creditors a la proposta de conveni amb els requisits i en la forma que estableix aquesta Llei. Excepte en el cas previst a l'apartat 2 de l'article 110, les adhesions són irrevocables, però no vinculen el sentit del vot de qui les hagin formulat i assisteixin la junta.

SECCIÓ 5a DE LA JUNTA DE CREDITORS

Article 116. *Constitució de la junta.*

1. La junta s'ha de reunir en el lloc, el dia i l'hora fixats a la convocatòria.

El president pot acordar la pròrroga de les sessions durant un o més dies hàbils consecutius.

2. La junta la presideix el jutge o, excepcionalment, el membre de l'administració concursal que aquest designi.

3. Actua com a secretari el que ho és del jutjat.

4. La junta s'entén constituïda amb la concurrència de creditors que titulin crèdits per un import, com a mínim, de la meitat del passiu ordinari del concurs.

Article 117. *Deure d'assistència.*

1. Els membres de l'administració concursal tenen el deure d'assistir a la junta. El seu incompliment dóna lloc a la pèrdua del dret a la remuneració fixada, amb la devolució a la massa de les quantitats percebudes. Contra la resolució judicial que acordi imposar aquesta sanció es pot interposar recurs d'apel·lació.

2. El concursat ha d'assistir a la junta de creditors personalment o fer-se representar per un apoderat amb facultats per negociar i acceptar convenis. El concursat o el seu representant hi poden assistir acompanyats d'un lletrat que intervingui en nom seu durant les deliberacions.

3. En qualsevol cas, la incompareixença dels membres de l'administració concursal no determina la suspensió de la junta, llevat que el jutge així ho acordi, i ha d'assenyalar, en aquest cas, la data de la represa.

Article 118. *Dret d'assistència.*

1. Els creditors que figurin en la relació d'inclusos del text definitiu de la llista tenen dret d'assistència a la junta.

2. Els creditors amb dret d'assistència es poden fer representar a la junta per mitjà d'un apoderat, sigui o no creditor. S'admet la representació de diversos creditors per una mateixa persona. No poden ser apoderats el concursat ni les persones especialment relacionades amb aquest, encara que siguin creditors.

El procurador que hagi comparegut en el concurs per un creditor només el pot representar si està expressament facultat per assistir a juntes de creditors en procediments concursals.

L'apoderament s'ha de conferir per compareixença davant el secretari del jutjat o mitjançant escriptura pública i s'entén que les facultats representatives per assistir a la junta comprenen les d'intervenir-hi i votar qualsevol classe de conveni.

3. Els creditors signants d'algunes de les propostes i els adherits dins el termini i en la forma escaient a qualsevol d'aquestes que no assisteixin a la junta es consideren presents a efectes del quòrum de constitució.

4. Les administracions públiques, els seus organismes públics, els òrgans constitucionals i, si s'escau, les empreses públiques que siguin creditores es consideren representades per qui, d'acord amb la legislació que els sigui aplicable, els puguin representar i defensar en procediments judicials.

Article 119. *Llista d'assistents.*

1. La llista d'assistents a la junta es forma sobre la base del text definitiu de la llista de creditors, i ha d'especificar en cada cas els que hi assisteixen personalment, els qui ho fan per un representant, amb identificació de l'acte pel qual es va conferir la representació, i els qui es considerin presents d'acord amb l'apartat 3 de l'article 118.

2. La llista d'assistents s'ha d'inserir com a annex a l'acta o bé en suport físic o informàtic diligenciat, en tot cas, pel secretari.

Article 120. *Dret d'informació.*

Els creditors assistents a la junta o els seus representants poden sol·licitar aclariments sobre l'informe de l'administració concursal i sobre la seva actuació, així com sobre les propostes de conveni i els escrits d'avaluació emesos.

Article 121. *Deliberació i votació.*

1. El president obre la sessió, dirigeix les deliberacions i decideix sobre la validesa dels apoderaments, l'acreditació dels compareixents i altres aspectes que puguin resultar controvertits. La sessió comença amb l'exposició per part del secretari de la proposta o propostes admeses a tràmit que se sotmeten a deliberació, i, si s'escau, i els que les hagin presentat han d'indicar la quantia i la classificació dels crèdits titulats.

2. Es delibera i es vota en primer lloc sobre la proposta presentada pel concursat; si no és acceptada, es procedeix de la mateixa manera amb les presentades pels creditors, successivament i per l'ordre que resulti de la quantia major a menor del total dels crèdits titulats pels signants.

3. Després de prendre nota de les sol·licituds de veu per a intervencions a favor i en contra de la proposta sotmesa a debat, el president ha de concedir la paraula als sol·licitants i pot considerar suficientment debatuda la proposta una vegada s'hagin produït alternativament tres intervencions en cada sentit.

4. Conclòs el debat, el president sotmet la proposta a votació nominal i crida els creditors assistents amb dret a vot. Els creditors assistents poden emetre el vot en el sentit que considerin convenient, encara que hagin signat la proposta o s'hi hagin adherit.

Es computen com a vots favorables a la proposta de conveni corresponent els dels creditors signants i els dels adherits que sense haver assistit a la junta s'hi hagin considerat presents.

5. Acceptada una proposta, no és procedent deliberar sobre les restants.

Article 122. *Creditors sense dret a vot.*

1. No tenen dret de vot a la junta:

1r Els titulars de crèdits subordinats.

2n Els que hagin adquirit el seu crèdit per actes entre vius després de la declaració del concurs, llevat que l'adquisició hagi tingut lloc per un títol universal o com a conseqüència d'una realització forçosa.

2. Els creditors compresos a l'apartat anterior poden exercir el dret de vot que els correspongui per altres crèdits de què siguin titulars.

Article 123. *Creditors privilegiats.*

1. L'assistència a la junta dels creditors privilegiats i la seva intervenció en les deliberacions no afecten el còmput del quòrum de constitució, ni els sotmeten als efectes del conveni que resulti aprovat.

2. El vot d'un creditor privilegiat a favor d'una proposta, en cas que sigui acceptada per la junta i que el jutge aprovi el conveni corresponent produeix, els efectes que resultin del seu contingut respecte al seu crèdit i privilegi.

3. El vot d'un creditor que, simultàniament, sigui titular de crèdits privilegiats i ordinaris es considera emès en relació amb aquests últims i només afecta els privilegiats si així s'ha manifestat expressament en l'acte de votació.

Article 124. *Majories necessàries per a l'acceptació de propostes de conveni.*

Perquè es consideri acceptada per la junta una proposta de conveni és necessari el vot favorable de la meitat, com a mínim, del passiu ordinari del concurs.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan la proposta consisteixi en el pagament íntegre dels crèdits ordinaris en un termini no superior a tres anys o en el pagament immediat dels crèdits ordinaris vençuts amb un quitament inferior al vint per cent, és suficient que voti a favor seu una porció del passiu ordinari superior a la que hi voti en contra.

Perquè es consideri acceptada una proposta anticipada de conveni és necessària, en tot cas, l'adhesió de creditors que titulin crèdits per un import, com a mínim, de la meitat del passiu ordinari del concurs.

Als efectes del còmput de les majories a cada votació, es consideren inclosos en el passiu ordinari del concurs els creditors privilegiats que votin a favor de la proposta.

Article 125. *Regles especials.*

1. Perquè es consideri acceptada una proposta de conveni que atribueixi un tracte singular a certs creditors o grups de creditors determinats per les seves característiques és necessari, a més de l'obtenció de la majoria que correspongui d'acord amb l'article anterior, el vot

favorable, en la mateixa proporció, del passiu no afectat pel tracte singular. A aquests efectes, no es considera que hi ha un tracte singular quan la proposta de conveni mantingui a favor dels creditors privilegiats que votin a favor seu avantatges propis del seu privilegi, sempre que aquests creditors quedin subjectes a quitament, espera o a totes dues coses, en la mateixa mesura que els ordinaris.

2. No es pot sotmetre a deliberació la proposta de conveni que impliqui noves obligacions a càrrec d'un o diversos creditors sense la conformitat prèvia d'aquests, fins i tot en cas que la proposta tingui continguts alternatius o atribueixi tracte singular als que acceptin les noves obligacions.

Article 126. *Acta de la junta.*

1. El secretari ha d'estendre acta de la junta, en la qual ha de relatar de manera succinta el que s'hagi esdevingut en la deliberació de cada proposta i hi ha de fer constar el resultat de les votacions amb indicació del sentit del vot dels creditors que així ho sol·licitin. Els creditors també poden sol·licitar que s'adjunti a l'acta un text escrit de les seves intervencions quan no constin en les actuacions.

Sigui quin sigui el nombre de sessions, s'ha de redactar una sola acta de la junta.

2. Llegida i signada l'acta pel secretari, el president aixeca la sessió.

3. L'acte s'ha de gravar en suport audiovisual, d'acord amb el que preveu per a l'enregistrament de vistes la Llei d'enjudiciament civil.

4. El concursat, l'administració concursal i qualsevol creditor tenen dret a obtenir, a costa seva, un testimoni de l'acta, literal o en relació, total o parcial, que ha d'expedir el secretari del jutjat dins els tres dies següents al de presentació de la sol·licitud. Així mateix poden obtenir una còpia de l'enregistrament efectuat.

5. El secretari del jutjat ha de donar fe de la documentació d'aquestes actuacions d'acord amb el que disposen els articles 146 i 147 de la Llei d'enjudiciament civil.

SECCIÓ 6a DE L'APROVACIÓ JUDICIAL DEL CONVENI

Article 127. *Submissió a l'aprovació judicial.*

El mateix dia de conclusió de la junta o el següent dia hàbil, el secretari ha d'elevat al jutge l'acta i, si s'escau, sotmet a la seva aprovació el conveni acceptat.

Article 128. *Oposició a l'aprovació del conveni.*

1. Es pot formular oposició a l'aprovació judicial del conveni en el termini de deu dies, a comptar del dia següent a la data en què el jutge hagi verificat que les adhesions presentades assoleixen la majoria legal per a l'acceptació del conveni, en el cas de proposta anticipada, o des de la data de conclusió de la junta, en el cas que s'accepti una proposta de conveni.

Estan activament legitimats per formular l'oposició l'administració concursal, els creditors no assistents a la junta, els qui hi hagin estat il·legítimament privats del vot i els qui hagin votat en contra de la proposta de conveni acceptada per majoria, així com, en cas de proposta anticipada de conveni, els qui no s'hi hagin adherit.

L'oposició només es pot fonamentar en la infracció de les normes que aquesta Llei estableix sobre el con-

tingut del conveni, la forma i el contingut de les adhesions, la constitució de la junta o la seva celebració.

Es consideren inclosos entre els motius d'infracció legal a què es refereix el paràgraf anterior els casos en què l'adhesió o les adhesions decisives per a l'aprovació d'una proposta anticipada de conveni o, si s'escau, el vot o els vots decisius per a l'acceptació del conveni per la junta, hagin estat emesos per qui no sigui titular legítim del crèdit o obtinguts mitjançant maniobres que afectin la paritat de tracte entre els creditors ordinaris.

2. L'administració concursal i els creditors esmentats a l'apartat anterior que, individualment o agrupats, siguin titulars, com a mínim, del cinc per cent dels crèdits ordinaris poden oposar-se, a més, a l'aprovació judicial del conveni quan el seu compliment sigui objectivament inviable.

3. Dins el mateix termini, el concursat que no hagi formulat la proposta de conveni acceptada per la junta ni li hagi donat la conformitat, es pot oposar a l'aprovació del conveni per qualsevol de les causes que preveu l'apartat 1 o sol·licitar l'obertura de la fase de liquidació. Altrament queda subjecte al conveni que sigui aprovat.

4. Excepte en el cas que preveu l'últim paràgraf de l'apartat 1, no pot formular oposició fonamentada en una infracció legal en la constitució o en la celebració de la junta qui, havent-hi assistit, no l'hagi denunciat en el moment de la comissió, o, si és anterior a la constitució de la junta, en el moment de declarar constituïda.

Article 129. *Tramitació de l'oposició.*

1. L'oposició es ventila per les vies de l'incident concursal i es resol mitjançant sentència que aprovi o rebutgi el conveni acceptat, sense que en cap cas el pugui modificar, encara que sí que es pot fixar la interpretació correcta quan sigui necessari per resoldre sobre l'oposició formulada. En tot cas, el jutge pot esmenar errors materials o de càlcul.

2. Si la sentència estima l'oposició per infracció legal en la constitució o en la celebració de la junta, el jutge ha de convocar una nova junta amb els mateixos requisits de publicitat i antelació que estableix l'apartat 2 de l'article 111, que s'ha de celebrar dins el mes següent a la data de la sentència.

En aquesta junta se sotmet a deliberació i vot la proposta de conveni que hagi obtingut majoria en l'anterior i, si és rebutjada, s'hi sotmeten, per l'ordre que estableix l'apartat 2 de l'article 121, totes les altres propostes admeses a tràmit.

3. La sentència que estimi l'oposició per infracció legal en el contingut del conveni o inviabilitat objectiva del seu compliment ha de declarar rebutjat el conveni. Contra aquesta es pot presentar recurs d'apel·lació.

4. El jutge, en el moment d'admetre a tràmit l'oposició i citar les altres parts perquè contestin, pot prendre totes les mesures cautelars que siguin procedents per evitar que la demora derivada de la tramitació de l'oposició impedeixi, per si sola, el futur compliment del conveni acceptat, en cas que es desestimi l'oposició. Entre aquestes mesures cautelars pot acordar que s'iniciï el compliment del conveni acceptat, sota les condicions provisionals que determini.

Article 130. *Resolució judicial si no hi ha oposició.*

Transcorregut el termini d'oposició sense que se n'hagi formulat cap, el jutge ha de dictar sentència en què aprovi el conveni acceptat per la junta, llevat del que estableix l'article següent.

Article 131. *Rebuig d'ofici del conveni acceptat.*

1. El jutge, hagi estat o no formulada l'oposició, ha de rebutjar d'ofici el conveni que hagi obtingut adhesions suficients de creditors o que hagi estat acceptat per la junta, si aprecia que s'ha infringit alguna de les normes que aquesta Llei estableix sobre el contingut del conveni, sobre la forma i el contingut de les adhesions i sobre la constitució de la junta o la seva celebració.

2. Si la infracció apreciada afecta la forma i el contingut d'algunes de les adhesions, el jutge, mitjançant interlocutòria, ha de concedir el termini d'un mes per formular-les amb els requisits i en la forma que estableix la Llei, transcorregut el qual ha de dictar la resolució oportuna.

3. Si la infracció apreciada afecta la constitució o la celebració de la junta, el jutge ha de dictar una interlocutòria en què s'acordi la convocatòria de nova junta per a la seva celebració de conformitat amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 129.

Article 132. *Publicitat de la sentència aprovatòria.*

A la sentència per la qual s'aprova el conveni se li ha de donar la publicitat que preveuen els articles 23 i 24 d'aquesta Llei.

SECCIÓ 7a DE L'EFICÀCIA DEL CONVENI**Article 133. *Començament i abast de l'eficàcia del conveni.***

1. El conveni adquireix plena eficàcia des de la data de la sentència de l'aprovació, llevat que, recorreguda aquesta, quedi afectat per les conseqüències de l'acord de suspensió que, si s'escau, adopti el jutge d'acord amb el que disposa l'apartat 5 de l'article 197.

2. Des de l'eficàcia del conveni cessen tots els efectes de la declaració de concurs i queden substituïts pels que, si s'escau, s'estableixin en el mateix conveni i sense perjudici dels deures generals que per al deutor estableix l'article 42.

Així mateix, cessen en el càrrec els administradors concursals, sense perjudici de les funcions que el conveni pugui encomanar a tots o algun d'ells fins al seu compliment íntegre i del que preveu el capítol II del títol VI. Produït el cessament, els administradors concursals han de retre comptes de la seva actuació davant el jutge del concurs, dins el termini que aquest assenyali.

3. L'eficàcia parcial del conveni la pot acordar provisionalment el jutge d'acord amb el que preveu l'article 129.4, però en aquest cas no és aplicable l'apartat anterior.

Article 134. *Extensió subjectiva.*

1. El contingut del conveni vincula el deutor i els creditors ordinaris i subordinats, respecte als crèdits que siguin anteriors a la declaració de concurs, encara que per qualsevol causa no hagin estat reconeguts.

Els creditors subordinats queden afectats pels mateixos quitaments i esperes que estableix el conveni per als ordinaris, però els terminis d'espera es computen a partir del compliment íntegre del conveni respecte d'aquests últims. Queda estalviada la facultat d'acceptar, d'acord amb el que preveu l'article 102, propostes alternatives de conversió dels crèdits en accions, participacions o quotes socials, o en crèdits participatius.

2. Els creditors privilegiats només queden vinculats al contingut del conveni si han votat a favor de la proposta o si la seva signatura o adhesió a aquesta s'ha computat com a vot favorable. A més, es poden vincular al conveni acceptat pels creditors o aprovat pel jutge, mitjançant adhesió prestada en forma abans de la declaració judicial del seu compliment, cas en què queden afectats pel conveni.

Article 135. *Límits subjectius.*

1. Els creditors que no hagin votat a favor del conveni no queden vinculats per aquest quant a la plena subsistència dels seus drets davant els obligats solidàriament amb el concursat i davant els seus fiadors o avaladors, que no poden invocar ni l'aprovació ni els efectes del conveni en perjudici d'aquells.

2. La responsabilitat dels obligats solidaris, fiadors o avaladors del concursat davant els creditors que hagin votat a favor del conveni es regeix per les normes aplicables a l'obligació que hagi contret o pels convenis, que sobre el particular hagin establert.

Article 136. *Eficàcia novatòria.*

Els crèdits dels creditors privilegiats que hagin votat a favor del conveni, els dels creditors ordinaris i els dels subordinats queden extingits en la part a la qual arribi el quitament, ajornats en la seva exigibilitat pel temps d'espera i, en general, afectats pel contingut del conveni.

SECCIÓ 8a DEL COMPLIMENT DEL CONVENI**Article 137. *Facultats patrimonials del concursat convingut.***

1. El conveni pot establir mesures prohibitives o limitadores de l'exercici de les facultats d'administració i disposició del deutor. La seva infracció constitueix incompliment del conveni, la declaració del qual pot ser sol·licitada del jutge per qualsevol creditor.

2. Les mesures prohibitives o limitadores són inscriptibles en els registres públics corresponents i, en particular, en aquells en què figurin inscrits els béns o drets afectats. La inscripció no impedeix l'accés als registres públics dels actes contraris, però perjudica qualsevol titular registral l'acció de reintegració de la massa que, si s'escau, s'exerceixi.

Article 138. *Informació.*

Amb una periodicitat semestral comptada des de la data de la sentència aprovatòria del conveni, el deutor ha d'informar el jutge del concurs sobre el seu compliment.

Article 139. *Compliment.*

1. El deutor, una vegada que estimi íntegrament acomplert el conveni, ha de presentar al jutge del concurs l'informe corresponent amb la justificació adequada i sol·licitar la declaració judicial de compliment. El jutge ha d'acordar posar de manifest a la secretaria del jutjat l'informe i la sol·licitud.

2. Transcorreguts quinze dies des de la posada de manifest, el jutge, si estima acomplert el conveni, ho ha de declarar mitjançant interlocutòria, a la qual ha de donar la mateixa publicitat que a la seva aprovació.

Article 140. Incompliment.

1. Qualsevol creditor que consideri incomplert el conveni en el que l'afecti, pot sol·licitar al jutge la declaració d'incompliment. L'acció es pot exercir des que es produeixi l'incompliment i caduca al cap de dos mesos a comptar de l'última de les publicacions de la interlocutòria de compliment a què es refereix l'article anterior.

2. El jutge ha tramitar la sol·licitud pel curs de l'incident concursal.

3. Contra la sentència que resolgui l'incident es pot presentar recurs d'apel·lació.

4. La declaració d'incompliment del conveni suposa la rescissió d'aquest i la desaparició dels efectes sobre els crèdits a què es refereix l'article 136.

Article 141. Conclusió del concurs per compliment del conveni.

Una vegada ferma la interlocutòria de declaració de compliment i transcorregut el termini de caducitat de les accions de declaració d'incompliment o, si s'escau, rebutjades per resolució judicial ferma les que s'hagin exercit, el jutge ha de dictar interlocutòria de conclusió del concurs i se n'ha de donar la publicitat que preveuen els articles 23 i 24 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL II**De la fase de liquidació****SECCIÓ 1a DE L'OBERTURA DE LA FASE DE LIQUIDACIÓ****Article 142. Obertura de la liquidació a sol·licitud del deutor o de creditor.**

1. El deutor pot demanar la liquidació:

1r Amb la sol·licitud de concurs voluntari.

2n Des que es dicti la interlocutòria de declaració de concurs i fins a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors, si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentat, fins a la data en què es posin de manifest a la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, sempre que en el moment de la sol·licitud no hagi presentat una proposta de conveni o, si se n'ha presentat una d'anticipada, se n'hagi denegat l'admissió a tràmit.

3r Si no manté la proposta anticipada de conveni, de conformitat amb el que preveu l'apartat 1 de l'article 110.

4t Dins els cinc dies següents a aquell en què els creditors hagin presentat una proposta de conveni d'acord amb l'apartat 1 de l'article 113, llevat que el mateix deutor n'hagi presentat una de seva.

2. Dins els quinze dies següents a l'expiració del termini d'impugnació de l'inventari i de la llista de creditors si no s'han presentat impugnacions o, si se n'han presentat, a la data en què es posin de manifest a la secretaria del jutjat els textos definitius d'aquells documents, si el deutor així ho ha demanat de conformitat amb l'apartat anterior, el jutge ha de dictar interlocutòria per posar fi a la fase comuna del concurs i iniciar la fase de liquidació.

3. El deutor ha de demanar la liquidació quan, durant la vigència del conveni, conegui la impossibilitat de complir els pagaments compromesos i les obligacions

concretes posteriorment a l'aprovació d'aquell. Presentada la sol·licitud, el jutge ha de dictar interlocutòria per iniciar la fase de liquidació.

4. Si el deutor no sol·licita la liquidació durant la vigència del conveni, ho pot fer qualsevol creditor que acrediti l'existència d'algun dels fets que poden fonamentar una declaració de concurs segons el que disposa l'apartat 4 de l'article 2 d'aquesta Llei. El jutge ha de donar a la sol·licitud el tràmit que preveuen els articles 15 i 19 d'aquesta Llei i resoldre mitjançant interlocutòria si escau o no iniciar la liquidació.

Article 143. Obertura d'ofici de la liquidació.

1. És procedent d'ofici l'obertura de la fase de liquidació en els casos següents:

1r Si no s'han presentat dins el termini legal cap de les propostes de conveni a què es refereix l'article 113 o si no han estat admeses a tràmit les que han estat presentades.

2n Si no s'ha acceptat en cap junta de creditors la proposta de conveni.

3r Si s'ha rebutjat per resolució judicial ferma el conveni acceptat en junta de creditors sense que escaigui acordar una nova convocatòria.

4t Si s'ha declarat per resolució judicial ferma la nul·litat del conveni aprovat pel jutge.

5è Si s'ha declarat per resolució judicial ferma l'incompliment del conveni.

2. En els casos 1r i 2n de l'apartat anterior, l'obertura de la fase de liquidació l'acorda el jutge sense cap altre tràmit, en el moment en què escaigui, mitjançant interlocutòria que s'ha de notificar al concursat, a l'administració concursal i a totes les parts personades en el procediment.

En qualsevol dels altres casos, l'obertura de la fase de liquidació s'ha d'acordar en la mateixa resolució judicial que la motivi.

Article 144. Publicitat de l'obertura de la liquidació.

A la resolució judicial que declari l'obertura de la fase de liquidació, sigui a sol·licitud del deutor, de creditor o d'ofici, s'ha de donar la publicitat que preveuen els articles 23 i 24 d'aquesta Llei.

SECCIÓ 2a DELS EFECTES DE LA LIQUIDACIÓ**Article 145. Efectes sobre el concursat.**

1. La situació del concursat durant la fase de liquidació és la de suspensió de l'exercici de les facultats d'administració i disposició sobre el seu patrimoni, amb tots els efectes establerts per a aquesta en el títol III d'aquesta Llei.

Quan en virtut de l'eficàcia del conveni, i d'acord amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 133, els administradors concursals hagin cessat, el jutge, acordada l'obertura de la liquidació, els ha de reposar en l'exercici del seu càrrec o n'ha de nomenar uns altres.

2. Si el concursat és una persona natural, l'obertura de la liquidació produeix l'extinció del dret a aliments amb càrrec a la massa activa.

3. Si el concursat és una persona jurídica, la resolució judicial que obri la fase de liquidació ha de contenir la declaració de dissolució si no està acordada i, en tot cas, el cessament dels administradors o liquidadors, que

han de ser substituïts per l'administració concursal per procedir de conformitat amb el que estableix aquesta Llei.

Article 146. Efectes sobre els crèdits concursals.

A més dels efectes que estableix el capítol II del títol III d'aquesta Llei, l'obertura de la liquidació produeix el venciment anticipat dels crèdits concursals ajornats i la conversió en diners d'aquells que consisteixen en altres prestacions.

Article 147. Efectes generals. Remissió.

Durant la fase de liquidació es continuen aplicant les normes que conté el títol III d'aquesta Llei en tot el que no s'oposi a les específiques d'aquest capítol.

SECCIÓ 3a DE LES OPERACIONS DE LIQUIDACIÓ

Article 148. Pla de liquidació.

1. Dins els quinze dies següents al de notificació de la resolució d'obertura de la fase de liquidació a l'administració concursal, aquesta ha de presentar al jutge un pla per a la realització dels béns i els drets integrats a la massa activa del concurs que, sempre que sigui factible, ha de preveure l'alienació unitària del conjunt dels establiments, explotacions i qualssevol altres unitats productives de béns i serveis del concursat o d'alguns d'ells. Si la complexitat del concurs ho justifica, el jutge, a sol·licitud de l'administració concursal, pot acordar la pròrroga d'aquest termini per un nou període de la mateixa durada.

El jutge ha d'acordar posar de manifest el pla a la secretaria del jutjat i als llocs que a aquest efecte designi i que s'han d'anunciar en la forma que consideri convenient.

2. Durant els quinze dies següents a la data en què hagi quedat de manifest a la secretaria del jutjat el pla de liquidació, el deutor i els creditors concursals poden formular observacions o propostes de modificació. Transcorregut aquest termini sense que se n'hagin formulat, el jutge, sense cap altre tràmit, ha de dictar interlocutòria en què declari aprovat el pla, al qual s'han d'atènyer les operacions de liquidació de la massa activa. Altrament, l'administració concursal ha d'informar, en el termini de deu dies, sobre les observacions i propostes formulades, i el jutge, segons consideri convenient als interessos del concurs, ha de resoldre, mitjançant interlocutòria, aprovar el pla en els termes en què hagi estat presentat, introduir-hi modificacions en funció d'aquelles o acordar la liquidació de conformitat amb les regles legals supletòries. Contra aquesta interlocutòria es pot interposar recurs d'apel·lació.

3. Així mateix, el pla de liquidació s'ha de sotmetre a informe dels representants dels treballadors, a efectes que hi puguin formular observacions o propostes de modificació, amb l'aplicació del que disposa l'apartat anterior, segons que es formulin o no les observacions o propostes esmentades.

4. En cas que les operacions previstes en el pla de liquidació suposin l'extinció o la suspensió de contractes laborals, o la modificació de les condicions de treball, prèviament a l'aprovació del pla, s'ha de donar compliment al que disposa l'article 64 d'aquesta Llei.

Article 149. Regles legals supletòries.

1. Si no s'aprova un pla de liquidació i, si s'escau, en el que no hagi previst el que s'hagi aprovat, les operacions de liquidació s'han d'ajustar a les regles següents:

1a El conjunt dels establiments, explotacions i qualssevol altres unitats productives de béns o serveis que pertanyin al deutor s'aliena com un tot, llevat que, amb l'informe previ de l'administració concursal, el jutge consideri més convenient per als interessos del concurs la seva divisió prèvia o la realització aïllada de tots els elements components o només d'alguns. L'alienació del conjunt o, si s'escau, de cada unitat productiva s'ha de fer mitjançant subhasta i, si aquesta queda deserta, el jutge pot acordar que es procedeixi a l'alienació directa.

Les resolucions que el jutge adopti en aquests casos es dicten prèvia audiència, pel termini de quinze dies, dels representants dels treballadors i amb el compliment, si s'escau, del que preveu l'apartat 3 de l'article 148. Aquestes resolucions han de tenir la forma d'interlocutòries i en contra seva no es pot interposar cap recurs.

2a En cas que les operacions de liquidació suposin l'extinció o la suspensió de contractes laborals, o la modificació en les condicions de treball, cal atènyer-se al que disposa l'article 64 d'aquesta Llei.

3a Els béns als quals es refereix la regla 1a, així com els altres béns i drets del concursat s'alienen, segons la seva naturalesa, d'acord amb les disposicions que estableix la Llei d'enjudiciament civil per al procediment de constreyniment. Per als béns i drets afectes a crèdits amb privilegi especial cal atènyer-se al que disposa l'apartat 4 de l'article 155.

En cas d'alienació del conjunt de l'empresa o de determinades unitats productives d'aquesta, es fixa un termini per a la presentació d'ofertes de compra de l'empresa; es consideren amb caràcter preferent les que garanteixin la continuïtat de l'empresa, o, si s'escau, de les unitats productives, i dels llocs de treball, així com la millor satisfacció dels crèdits dels creditors. En tot cas han de ser oïts pel jutge els representants dels treballadors.

2. Quan, com a conseqüència de l'alienació a què es refereix la regla 1a de l'apartat anterior, una entitat econòmica mantingui la seva identitat, entesa com un conjunt de mitjans organitzats a fi de dur a terme una activitat econòmica essencial o accessòria, als efectes laborals, es considera que hi ha successió d'empresa. En aquest cas, el jutge pot acordar que l'adquirent no se subrogui en la part de la quantia dels salaris o indemnitzacions pendents de pagament anteriors a l'alienació que sigui assumida pel Fons de Garantia Salarial de conformitat amb l'article 33 de l'Estatut dels Treballadors. Igualment, per assegurar la futura viabilitat de l'activitat i el manteniment de l'ocupació, el cessionari i els representants dels treballadors poden subscriure acords per a la modificació de les condicions col·lectives de treball.

Article 150. Béns i drets litigiosos.

Els béns o drets sobre la titularitat o disponibilitat dels quals s'hagi promogut una qüestió litigiosa es poden alienar amb aquest caràcter, i l'adquirent queda a l'efecte del litigi. L'administració concursal ha de comunicar l'alienació al jutjat o tribunal que conegui del litigi. Aquesta comunicació produeix, de ple dret, la successió processal sense que s'hi pugui oposar la contrapart i encara que l'adquirent no s'hi personi.

Article 151. Prohibició d'adquirir béns i drets de la massa activa.

1. Els administradors concursals no poden adquirir per si o per la persona interposada, ni fins i tot en sub-

hasta, els béns i els drets que integrin la massa activa del concurs.

2. Els que infringeixin la prohibició d'adquirir queden inhabilitats per a l'exercici del seu càrrec i han de reintegrar a la massa, sense cap contraprestació, el bé o el dret que hagin adquirit i el creditor administrador concursal perd el crèdit de què sigui titular.

3. Del contingut de la interlocutòria per la qual s'acordi la inhabilitació a què es refereix l'apartat anterior se n'ha de donar coneixement al registre públic que preveu l'article 198.

Article 152. *Informes sobre la liquidació.*

Cada tres mesos, a comptar de l'obertura de la fase de liquidació, l'administració concursal ha de presentar al jutge del concurs un informe sobre l'estat de les operacions, que ha de quedar de manifest a la secretaria del jutjat.

L'incompliment d'aquesta obligació pot determinar l'aplicació de les sancions que preveuen els articles 36 i 37 d'aquesta Llei.

Article 153. *Separació dels administradors concursals per prolongació indeguda de la liquidació.*

1. Transcorregut un any des de l'obertura de la fase de liquidació sense que hagi finalitzat, qualsevol interessat pot sol·licitar al jutge del concurs la separació dels administradors concursals i el nomenament d'uns altres.

2. El jutge, prèvia audiència dels administradors concursals, n'ha d'acordar la separació si no hi ha cap causa que justifiqui la dilació i ha de procedir al nomenament dels que els hagin de substituir.

3. Els administradors concursals separats per prolongació indeguda de la liquidació perden el dret a percebre les retribucions meritades, i han de reintegrar a la massa activa les quantitats que en aquest concepte hagin percebut des de l'obertura de la fase de liquidació.

4. Del contingut de la interlocutòria per la qual s'acordi la separació a què es refereixen els apartats anteriors, se n'ha de donar coneixement al registre públic esmentat a l'article 198.

SECCIÓ 4a DEL PAGAMENT ALS CREDITORS

Article 154. *Pagament de crèdits contra la massa.*

1. Abans de procedir al pagament dels crèdits concursals, l'administració concursal ha de deduir de la massa activa els béns i els drets necessaris per satisfer els crèdits contra aquesta.

2. Els crèdits contra la massa, sigui quina sigui la seva naturalesa, s'han de satisfer als seus respectius venciments, sigui quin sigui l'estat del concurs. Els crèdits de l'article 84.2.1r s'han de pagar immediatament. Les accions relatives a la qualificació o al pagament d'aquests crèdits s'exerceixen davant el jutge del concurs pels tràmits de l'incident concursal, però no es poden iniciar execucions per fer-los efectius fins que s'aprovi un conveni, s'obri la liquidació o transcorri un any des de la declaració de cap concurs sense que s'hagin produït d'aquests actes.

3. Les deduccions per atendre el pagament dels crèdits contra la massa s'han de fer amb càrrec als béns i els drets no afectes al pagament de crèdits amb privilegi especial. En cas que resultin insuficients, el que s'hagi

obtingut s'ha de distribuir entre tots els creditors de la massa per l'ordre dels seus venciments.

Article 155. *Pagament de crèdits amb privilegi especial.*

1. El pagament dels crèdits amb privilegi especial s'ha de fer amb càrrec als béns i drets afectes, ja siguin objecte d'execució separada o col·lectiva.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, mentre no transcorrin els terminis assenyalats a l'apartat 1 de l'article 56 o subsisteixi la suspensió de l'execució iniciada abans de la declaració de concurs, d'acord amb l'apartat 2 del mateix article, l'administració concursal pot comunicar als titulars d'aquests crèdits amb privilegi especial que opta per atendre el seu pagament amb càrrec a la massa i sense realització dels béns i els drets afectes. Comunicada aquesta opció, l'administració concursal ha de satisfer de manera immediata la totalitat dels terminis d'amortització i interessos vençuts i assumir l'obligació d'atendre els successius com a crèdits contra la massa. En cas d'incompliment, s'han de realitzar els béns i els drets afectes per satisfer els crèdits amb privilegi especial.

3. Quan s'hagi de procedir dins el concurs, fins i tot abans de la fase de liquidació, a l'alienació de béns i els drets afectes a crèdits amb privilegi especial, el jutge, a sol·licitud de l'administració concursal i prèvia audiència dels interessats, la pot autoritzar amb subsistència del gravamen i amb subrogació de l'adquirent en l'obligació del deutor, que queda exclosa de la massa passiva. Si no s'autoritza en aquests termes, el preu obtingut en l'alienació es destina al pagament del crèdit amb privilegi especial i, si en queda romanent, al pagament dels altres crèdits.

Si un mateix bé o dret està afecte a més d'un crèdit amb privilegi especial, els pagaments s'han de realitzar d'acord amb la prioritat temporal que per a cada crèdit resulti del compliment dels requisits i les formalitats previstos a la seva legislació específica per a la seva oposabilitat a tercers. La prioritat per al pagament dels crèdits amb hipoteca legal tàcita és la que resulti de la regulació d'aquesta.

4. La realització en qualsevol estat del concurs dels béns i els drets afectes a crèdits amb privilegi especial s'ha de fer en subhasta, llevat que, a sol·licitud de l'administració concursal, oïts el concursat i el creditor titular del privilegi, el jutge autoritzi la venda directa a l'oferent d'un preu superior al mínim que s'hagi pactat i amb pagament al comptat. L'autorització judicial i les seves condicions s'han d'anunciar amb la mateixa publicitat que correspongui a la subhasta del bé i el dret afecte, i si dins els deu dies següents a l'últim dels anuncis es presenta més bon postor, el jutge ha d'obrir licitació entre tots els oferents i acordar la fiança que han de prestar.

Article 156. *Pagament de crèdits amb privilegi general.*

Deduïts de la massa activa els béns i els drets necessaris per satisfer els crèdits contra la massa i amb càrrec als béns no afectes a un privilegi especial o al romanent que en quedi una vegada pagats aquests crèdits, s'ha d'atendre el pagament d'aquells que gaudeixen de privilegi general, per l'ordre establert a l'article 91 i, si s'escau, a prorrata dins de cada número.

Article 157. *Pagament de crèdits ordinaris.*

1. El pagament dels crèdits ordinaris s'efectua amb càrrec als béns i els drets de la massa activa que restin

una vegada satisfets els crèdits contra la massa i els privilegiats. El jutge, a sol·licitud de l'administració concursal, en casos excepcionals pot autoritzar motivadament la realització de pagaments de crèdits ordinaris amb antelació quan consideri prou cobert el pagament dels crèdits contra la massa i dels privilegiats.

2. Els crèdits ordinaris s'han de satisfer a prorrata, conjuntament amb els crèdits amb privilegi especial en la part en què aquests no han estat satisfets amb càrrec als béns i els drets afectes.

3. L'administració concursal ha d'atendre el pagament d'aquests crèdits en funció de la liquiditat de la massa activa i pot disposar de lliuraments de quotes l'import dels quals no sigui inferior al cinc per cent del nominal de cada crèdit.

Article 158. *Pagament de crèdits subordinats.*

1. El pagament dels crèdits subordinats no s'ha de fer fins que hagin quedat íntegrament satisfets els crèdits ordinaris.

2. El pagament d'aquests crèdits s'ha de realitzar per l'ordre que estableix l'article 92 i, si s'escau, a prorrata dins de cada número.

Article 159. *Pagament anticipat.*

Si el pagament d'un crèdit es fa abans del venciment que tingui a la data d'obertura de la liquidació, s'ha de fer amb el descompte corresponent, calculat al tipus d'interès legal.

Article 160. *Dret del creditor a la quota del deutor solidari.*

El creditor que, abans de la declaració de concurs, hagi cobrat una part del crèdit d'un fiador o avalador o d'un deutor solidari, té dret a obtenir en el concurs del deutor els pagaments corresponents a aquells fins que, afegits als que percebi pel seu crèdit, cobreixin l'import total d'aquest.

Article 161. *Pagament de crèdit reconegut en dos o més concursos de deutors solidaris.*

1. En cas que el crèdit hagi estat reconegut en dos o més concursos de deutors solidaris, la suma del que s'hagi percebut en tots els concursos no pot excedir l'import del crèdit.

2. L'administració concursal pot retenir el pagament fins que el creditor presenti la certificació acreditativa del que ha percebut en els concursos dels altres deutors solidaris. Una vegada efectuat el pagament, ho ha de posar en coneixement dels administradors dels altres concursos.

3. El deutor solidari concursat que hagi efectuat el pagament parcial al creditor no pot obtenir el pagament en els concursos dels codeutors mentre el creditor no hagi estat íntegrament satisfet.

Article 162. *Coordinació amb pagaments anteriors en fase de conveni.*

1. Si a la liquidació li ha precedit el compliment parcial d'un conveni, es consideren legítims els pagaments efectuats en aquest, llevat que es provi l'existència de frau, contravenció al conveni o alteració de la igualtat de tracte als creditors.

2. Els que hagin rebut pagaments parcials la presumpció de legitimitat dels quals no resulti desvirtuada

per sentència ferma de revocació, els han de retenir en poder seu, però no poden participar en els cobraments de les operacions de liquidació fins que la resta dels creditors de la seva mateixa classificació hagi rebut pagaments en un percentatge equivalent.

TÍTOL VI

De la qualificació del concurs

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 163. *Qualificació del concurs i formació de la secció sisena.*

1. És procedent la formació de la secció de qualificació del concurs:

1r Quan tingui lloc l'aprovació judicial d'un conveni en el qual s'estableixi, per a tots els creditors o per als d'una o diverses classes, un quitament superior a un terç de l'import dels seus crèdits o una espera superior a tres anys.

2n En tots els casos d'obertura de la fase de liquidació.

2. El concurs es qualifica de fortuït o de culpable. La qualificació no vincula els jutges i els tribunals de l'ordre jurisdiccional penal que, si s'escau, entenguin d'actuacions del deutor que puguin ser constitutives de delictes.

Article 164. *Concurs culpable.*

1. El concurs es qualifica com a culpable quan en la generació o l'agreujament de l'estat d'insolvència hi hagi hagut dol o culpa greu del deutor o dels seus representants legals, si en té, i, en cas de persona jurídica, dels seus administradors o liquidadors, de dret o de fet.

2. En tot cas, el concurs es qualifica com a culpable quan hi concorri qualsevol dels casos següents:

1r Quan el deutor legalment obligat a portar la comptabilitat incompleixi substancialment aquesta obligació, porti doble comptabilitat o hagi comès alguna irregularitat rellevant per a la comprensió de la seva situació patrimonial o financera en la que porti.

2n Quan el deutor hagi comès inexactitud greu a qualsevol dels documents que acompanyin la sol·licitud de declaració de concurs o presentats durant la tramitació del procediment, o hagi acompanyat o presentat documents falsos.

3r Quan l'obertura de la liquidació hagi estat acordada d'ofici per incompliment del conveni a causa de causa imputable al concursat.

4t Quan el deutor s'hagi alçat amb la totalitat o una part dels seus béns en perjudici dels creditors o hagi realitzat qualsevol acte que retardi, dificulti o impedeixi l'eficàcia d'un embargament en qualsevol classe d'execució iniciada o de previsible iniciació.

5è Quan durant els dos anys anteriors a la data de la declaració de concurs hagin sortit fraudulentament del patrimoni del deutor béns o drets.

6è Quan abans de la data de la declaració de concurs el deutor hagi efectuat qualsevol acte jurídic dirigit a simular una situació patrimonial fictícia.

3. Del contingut de la sentència de qualificació del concurs com a culpable se n'ha de donar coneixement al registre públic esmentat a l'article 198.

Article 165. Presumpcions de dol o culpa greu.

Es presumeix l'existència de dol o culpa greu, llevat de prova en contra, quan el deutor o, si s'escau, els representants legals, administradors o liquidadors:

1r Hagin incomplert el deure de sol·licitar la declaració del concurs.

2n Hagin incomplert el deure de col·laboració amb el jutge del concurs i l'administració concursal, no els hagin facilitat la informació necessària o convenient per a l'interès del concurs o no hagin assistit, ells mateixos o per mitjà d'un apoderat, a la junta de creditors.

3r Si el deutor obligat legalment a l'administració de comptabilitat, no ha formulat els comptes anuals, no els ha sotmès a auditoria, i l'hauria d'haver fet o, una vegada aprovats, no els ha dipositat al Registre mercantil en algun dels tres últims exercicis anteriors a la declaració de concurs.

Article 166. Còmplices.

Es consideren còmplices les persones que, amb dol o culpa greu, hagin cooperat amb el deutor o amb els seus representants legals, si en té, i, en cas de persona jurídica, amb els seus administradors o liquidadors, tant de dret com de fet, o amb els seus apoderats generals, en la realització de qualsevol acte que hagi fonamentat la qualificació del concurs com a culpable.

CAPÍTOL II**De la secció de qualificació****SECCIÓ 1a DE LA FORMACIÓ I LA TRAMITACIÓ****Article 167. Resolució judicial.**

1. La formació de la secció sisena s'ha d'ordenar en la mateixa resolució judicial per la qual s'aprovi un conveni amb el contingut previst en el número 1r de l'apartat 1 de l'article 163, o en la qual s'ordeni la liquidació a què es refereix el número 2n de l'apartat 1 de l'article 163.

La secció s'encapçala amb un testimoni de la resolució judicial i s'hi han d'incorporar testimonis de la sol·licitud de declaració de concurs, de la documentació que ha presentat el deutor amb la seva sol·licitud o a requeriment del jutge, i de la interlocutòria de declaració de concurs.

2. Quan s'hagi format la secció de qualificació com a conseqüència de l'aprovació d'un conveni amb el contingut que preveu el número 1r de l'apartat 1 de l'article 163 i, posteriorment, aquest resulti incomplert, s'ha de procedir de la manera següent, als efectes de determinar les causes de l'incompliment i les responsabilitats corresponents:

1r Si s'ha dictat interlocutòria d'arxivament o sentència de qualificació, en la mateixa resolució judicial que acordi l'obertura de la liquidació per raó de l'incompliment del conveni s'ha d'ordenar la reobertura de la secció, i s'hi han d'incorporar les actuacions anteriors i de la mateixa resolució.

2n Altrament, la resolució judicial ha d'ordenar la formació d'una peça separada dins la secció de qualificació que estigui oberta, per a la seva tramitació de manera autònoma i d'acord amb les normes establertes en aquest capítol que li siguin aplicables.

Article 168. Personació d'interessats.

1. Dins els deu dies següents a l'última publicació que, d'acord amb el que estableix aquesta Llei, s'hagi donat a la resolució judicial d'aprovació del conveni o, si s'escau, d'obertura de la liquidació, qualsevol creditor o persona que acrediti interès legítim pot comparèixer a la secció si allega per escrit el que consideri rellevant per a la qualificació del concurs com a culpable.

2. En els casos a què es refereix l'apartat 2 de l'article precedent, els interessats poden comparèixer a la secció o a la peça separada dins el mateix termini a comptar de l'última publicació que s'hagi donat a la resolució judicial d'obertura de la liquidació, però els seus escrits s'han de limitar a determinar si el concurs ha estat qualificat com a culpable a raó d'incompliment del conveni per una causa imputable al concursat.

Article 169. Informe de l'administració concursal i dictamen del ministeri fiscal.

1. Dins els quinze dies següents al d'expiració dels terminis per a la personació dels interessats, l'administració concursal ha de presentar al jutge un informe raonat i documentat sobre els fets rellevants per a la qualificació del concurs, amb proposta de resolució. Si proposa la qualificació del concurs com a culpable, l'informe ha de fer constar la identitat de les persones a les quals hagi d'afectar la qualificació i la de les que hagin de ser considerades còmplices, i s'ha de justificar la causa, així com la determinació dels danys i perjudicis que, si s'escau, hagin causat les persones anteriors.

2. Una vegada adjuntat l'informe de l'administració concursal, s'ha de traslladar el contingut de la secció sisena al ministeri fiscal perquè emeti dictamen en el termini de deu dies. El jutge, ateses les circumstàncies, pot acordar la pròrroga d'aquest termini per un màxim de deu dies més. Si el ministeri fiscal no emet dictamen en aquell termini, ha de seguir el seu curs el procés i s'entén que no s'oposa a la proposta de qualificació.

3. En els casos a què es refereix l'apartat 2 de l'article 167, l'informe de l'administració concursal i, si s'escau, el dictamen del ministeri fiscal s'han de limitar a determinar les causes de l'incompliment i si el concurs ha de ser qualificat com a culpable.

Article 170. Tramitació de la secció.

1. Si l'informe de l'administració concursal i el dictamen que, si s'escau, hagi emès el ministeri fiscal coincideixen a qualificar el concurs com a fortuït, el jutge, sense cap altre tràmit, ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions mitjançant interlocutòria, contra la qual no es pot interposar cap recurs.

2. Altrament, el jutge ha de donar audiència al deutor pel termini de deu dies i ordenar citar totes les persones que, segons es desprengui de les actuacions, puguin estar afectades per la qualificació del concurs o declarades còmplices, a fi que, en el termini de cinc dies, compareguin a la secció si no ho han fet abans.

3. Als qui compareguin en el termini se'ls ha de donar vista del contingut de la secció perquè, dins els deu dies següents, alleguin tot el que convingui al seu dret. Si hi compareixen després del venciment del termini, se'ls considera part sense retrocedir el curs de les actuacions. Si no hi compareixen, són declarats en rebella i les actuacions segueixen el seu curs sense tornar a citar-los.

Article 171. Oposició a la qualificació.

1. Si el deutor o algun dels compareixents formula oposició, el jutge l'ha de substanciar pels tràmits de l'incident concursal. Si són diverses les oposicions, s'han de substanciar juntes en el mateix incident.

2. Si no s'ha formulat oposició, el jutge ha de dictar sentència en el termini de cinc dies.

Article 172. Sentència de qualificació.

1. La sentència ha de declarar el concurs com a fortuït o com a culpable. Si el qualifica com a culpable, s'ha de fer constar la causa o les causes en les quals es fonamenti la qualificació.

2. La sentència que qualifiqui el concurs com a culpable ha de contenir, a més, els pronunciaments següents:

1r La determinació de les persones afectades per la qualificació, així com, si s'escau, la de les declarades còmplices. Si alguna de les persones afectades ho és com a administrador o liquidador de fet de la persona jurídica deutora, la sentència ha de motivar l'atribució d'aquesta condició.

2n La inhabilitació de les persones afectades per la qualificació per administrar els béns aliens durant un període de dos a 15 anys, així com per representar o administrar qualsevol persona durant el mateix període, atenent, en tot cas, la gravetat dels fets i l'entitat del perjudici.

3r La pèrdua de qualsevol dret que les persones afectades per la qualificació o declarades còmplices tinguin com a creditors concursals o de la massa i la condemna a tornar els béns o els drets que hagin obtingut indegudament del patrimoni del deutor o hagin rebut de la massa activa, així com a indemnitzar els danys i perjudicis causats.

3. Si la secció de qualificació ha estat formada o reoberta com a conseqüència de l'obertura de la fase de liquidació, la sentència, a més, pot condemnar els administradors o liquidadors, de dret o de fet, de la persona jurídica el concurs de la qual es qualifiqui com a culpable, i els que hagin tingut aquesta condició dins els dos anys anteriors a la data de la declaració de concurs, a pagar als creditors concursals, totalment o parcialment, l'import que dels seus crèdits no percebin en la liquidació de la massa activa.

4. Els qui hagin estat part a la secció de qualificació poden interposar contra la sentència recurs d'apel·lació.

Article 173. Substitució dels inhabilitats.

Els administradors i els liquidadors de la persona jurídica concursada que siguin inhabilitats cessen en els seus càrrecs. Si el cessament impedeix el funcionament de l'òrgan d'administració o liquidació, l'administració concursal ha de convocar la junta o l'assemblea de socis per al nomenament dels que hagin de cobrir les vacants dels inhabilitats.

SECCIÓ 2a DE LA QUALIFICACIÓ EN CAS D'INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

Article 174. Formació de la secció de qualificació.

1. En els casos d'adopció de mesures administratives que comportin la dissolució i liquidació d'una entitat i excloquin la possibilitat de declarar el concurs, l'au-

toritat supervisora que les hagi acordat ha de comunicar immediatament la resolució al jutge que sigui competent per a la declaració de concurs d'aquesta entitat.

2. Rebuda la comunicació i, encara que la resolució administrativa no sigui ferma, el jutge, d'ofici o a sol·licitud del ministeri fiscal o de l'autoritat administrativa, ha de dictar interlocutòria que acordi la formació d'una secció autònoma de qualificació, sense declaració prèvia de concurs.

A la interlocutòria se li ha de donar la publicitat que preveu aquesta Llei per a la resolució judicial d'obertura de la liquidació.

Article 175. Especialitats de la tramitació.

1. La secció s'encapçala amb la resolució administrativa que hagi acordat les mesures.

2. El termini de personació dels interessats és de 15 dies a comptar de l'última publicació de les que preveu l'article anterior.

3. L'informe sobre la qualificació ha de ser emès per l'autoritat supervisora que hagi acordat la mesura d'intervenció.

TÍTOL VII

De la conclusió i de la reobertura del concurs

CAPÍTOL ÚNIC

Article 176. Causes de conclusió del concurs.

1. És procedent la conclusió del concurs i l'arxivament de les actuacions en els casos següents:

1r Una vegada ferma la interlocutòria de l'Audiència Provincial que revoqui en apel·lació la interlocutòria de declaració de concurs.

2n Una vegada ferma la interlocutòria que declari el compliment del conveni i, si s'escau, caducades o rebutjades per sentència ferma les accions de declaració d'incompliment.

3r En qualsevol estat del procediment, quan es produeixi o es comprovi el pagament o la consignació de la totalitat dels crèdits reconeguts o la satisfacció íntegra dels creditors per qualsevol altre mitjà.

4t En qualsevol estat del procediment, quan es comprovi la inexistència de béns i drets del concursat, ni de tercers responsables amb els quals satisfer els creditors.

5è En qualsevol estat del procediment, una vegada acabada la fase comuna del concurs, quan sigui ferma la resolució que accepti el desistiment o la renúncia de la totalitat dels creditors reconeguts.

2. En els tres últims casos de l'apartat anterior, la conclusió s'acorda per interlocutòria i amb l'informe previ de l'administració concursal, que s'ha de posar de manifest per 15 dies a totes les parts personades.

3. No es pot dictar interlocutòria de conclusió per inexistència de béns i drets mentre s'estigui tramitant la secció de qualificació o estiguin pendents demandes de reintegració de la massa activa o d'exigència de responsabilitat de tercers, llevat que les accions corresponents hagin estat objecte de cessió.

4. L'informe de l'administració concursal favorable a la conclusió del concurs per inexistència de béns i drets ha d'afirmar i raonar inexcusablement que no hi ha accions viables de reintegració de la massa activa

ni de responsabilitat de tercers pendents de ser exercides. Les altres parts personades s'han de pronunciar necessàriament sobre aquest punt en el tràmit d'audiència i el jutge, a la vista de tot això, ha d'adoptar la decisió que escaigui.

5. Si en el termini d'audiència concedit a les parts es formula oposició a la conclusió del concurs, el jutge li ha de donar la tramitació de l'incident concursal.

Article 177. *Recursos i publicitat.*

1. Contra la interlocutòria que acordi la conclusió del concurs no es pot interposar cap recurs.

2. Contra la sentència que resolgui l'oposició a la conclusió del concurs, s'hi poden interposar els recursos previstos en aquesta Llei per a les sentències dictades en incidents concursals.

3. La resolució ferma que acordi la conclusió del concurs s'ha de notificar mitjançant una comunicació personal que acrediti que s'ha rebut o pels mitjans a què es refereix el primer paràgraf de l'article 23.1 d'aquesta Llei, i se li ha de donar la publicitat que preveuen el segon paràgraf del precepte esmentat i l'article 24.

Article 178. *Efectes de la conclusió del concurs.*

1. En tots els casos de conclusió del concurs, cessen les limitacions de les facultats d'administració i disposició del deutor subsistents, llevat de les que continguin la sentència ferma de qualificació.

2. En els casos de conclusió del concurs per inexistència de béns i drets, el deutor queda responsable del pagament dels crèdits restants. Els creditors poden iniciar execucions singulars, mentre no s'acordi la reobertura del concurs o no es declari un nou concurs.

3. En els casos de conclusió del concurs per inexistència de béns i drets del deutor persona jurídica, la resolució judicial que la declari ha d'acordar-ne l'extinció i disposar el tancament del full d'inscripció en els registres públics que correspongui, a l'efecte dels quals s'ha d'expedir un manament que contingui el testimoni de la resolució ferma.

Article 179. *Reobertura del concurs.*

1. La declaració de concurs de deutor persona natural dins els cinc anys següents a la conclusió d'un altre d'anterior per inexistència de béns i drets té la consideració de reobertura d'aquest. El jutge competent, des que es conegui aquesta circumstància, ha d'acordar la incorporació al procediment en curs de totes les actuacions en l'anterior.

2. La reobertura del concurs de deutor persona jurídica conclòs per inexistència de béns i drets ha de ser declarada pel mateix jutjat que va conèixer del concurs, s'ha de tramitar en el mateix procediment i es limita a la fase de liquidació dels béns i drets apareguts posteriorment. A aquesta reobertura se li ha de donar la publicitat que preveuen els articles 23 i 24.

Article 180. *Inventari i llista de creditors en cas de reobertura.*

1. Els textos definitius de l'inventari i de la llista de creditors formats en el procediment anterior l'ha d'actualitzar l'administració concursal en el termini de dos mesos a partir de la incorporació de les actuacions al nou concurs. L'actualització es limita, quant a l'inventari, a suprimir de la relació els béns i els drets que hagin

sortit del patrimoni del deutor, a corregir la valoració dels subsistents i a incorporar i valorar els que hagin aparegut posteriorment; quant a la llista de creditors, a indicar la quantia actual i altres modificacions esdevingudes respecte als crèdits subsistents i a incorporar a la relació els creditors posteriors.

2. L'actualització s'ha de fer i aprovar de conformitat amb el que disposen els capítols II i III del títol IV d'aquesta Llei. La publicitat del nou informe de l'administració concursal i dels documents actualitzats i la impugnació d'aquests es regeixen pel que disposa el capítol IV del títol IV, però el jutge ha de rebutjar d'ofici i sense ulterior recurs les pretensions que no es refereixin estrictament a les qüestions objecte d'actualització.

Article 181. *Rendició de comptes.*

1. S'ha d'incloure una rendició de comptes completa, que ha de justificar completament la utilització que s'hagi fet de les facultats d'administració conferides, en tots els informes de l'administració concursal previs a la interlocutòria de conclusió del concurs. Igualment s'hi ha d'informar del resultat i del saldo final de les operacions efectuades, i sol·licitar-ne l'aprovació.

2. Tant el deutor com els creditors poden formular oposició raonada a l'aprovació dels comptes en el termini de 15 dies a què es refereix l'apartat 2 de l'article 176.

3. Si no es formula oposició, el jutge, en la interlocutòria de conclusió del concurs, les declara aprovades. Si hi ha oposició, l'ha de substanciar pels tràmits de l'incident concursal i l'ha de resoldre amb caràcter previ a la sentència, que també ha de resoldre sobre la conclusió del concurs. Si hi ha oposició a l'aprovació dels comptes i també a la conclusió del concurs, ambdues s'han de substanciar en el mateix incident i resoldre en la mateixa sentència, sense perjudici de portar testimoni d'aquesta a la secció segona.

4. L'aprovació o la desaprovació dels comptes no perjudica la procedència o improcedència de l'acció de responsabilitat dels administradors concursals, però la desaprovació comporta la inhabilitació temporal per ser nomenats en altres concursos durant un període que determina el jutge a la sentència de desaprovació i que no pot ser inferior a sis mesos ni superior a dos anys.

Article 182. *Mort del concursat.*

1. La mort o declaració de mort del concursat no és causa de conclusió del concurs, que continua la seva tramitació com a concurs de l'herència; correspon a l'administració concursal l'exercici de les facultats patrimonials d'administració i disposició del cabal relicte.

2. La representació de l'herència en el procediment correspon a qui la tingui conforme a dret i, si s'escau, a qui designin els hereus.

3. L'herència es manté indivisa durant la tramitació del concurs.

TÍTOL VIII

De les normes processals generals i del sistema de recursos

CAPÍTOL I

De la tramitació del procediment

Article 183. *Seccions.*

El procediment de concurs es divideix en les seccions següents, i les actuacions de cadascuna s'han d'ordenar

en tantes peces separades com siguin necessàries o convenients:

1r La secció primera comprèn els aspectes relatius a la declaració de concurs, a les mesures cautelars, a la resolució final de la fase comuna, a la conclusió i, si s'escau, a la reobertura del concurs.

2n La secció segona comprèn tots els aspectes relatius a l'administració concursal del concurs, al nomenament i a l'estatut dels administradors concursals, a la determinació de les seves facultats i al seu exercici, a la rendició de comptes i, si s'escau, a la responsabilitat dels administradors concursals.

3r La secció tercera comprèn els aspectes relatius a la determinació de la massa activa, a la substanciació, decisió i execució de les accions de reintegració i de reducció, a la realització dels béns i drets que integren la massa activa, al pagament dels creditors i als deutes de la massa.

4t La secció quarta comprèn els aspectes relatius a la determinació de la massa passiva, a la comunicació, el reconeixement, la graduació i la classificació de crèdits. En aquesta secció també s'ha d'incloure, en una peça separada, els judicis declaratius contra el deutor que s'hagin acumulat en el concurs de creditors i les execucions que s'iniciïn o es prenguin contra el concursat.

5è La secció cinquena comprèn els aspectes relatius al conveni o, si s'escau, a la liquidació.

6è La secció sisena comprèn els aspectes relatius a la qualificació del concurs i als seus efectes.

Article 184. *Representació i defensa processals. Citació i esbrinament de domicili del deutor.*

1. En totes les seccions són reconeguts com a part, sense necessitat de compareixença en forma, el deutor i els administradors concursals. El Fons de Garantia Salarial s'ha d'esmentar com a part quan del procés pugui derivar la seva responsabilitat per a l'abonament de salaris o indemnitzacions dels treballadors. A la secció sisena és part, a més, el ministeri fiscal.

2. El deutor ha d'actuar sempre representat per un procurador i ha d'estar assistit per un lletrat sense perjudici del que estableix l'apartat 6 d'aquest article.

3. Per sol·licitar la declaració de concurs, comparèixer en el procediment, interposar recursos, plantejar incidents o impugnar actes d'administració, els creditors i els altres legitimats han d'actuar representats per un procurador i han d'estar assistits per un lletrat. Sense necessitat de comparèixer en forma, poden comunicar, si s'escau, crèdits i formular alegacions, així com assistir i intervenir a la junta.

4. Qualsevol altre que tinguin interès legítim en el concurs pot comparèixer sempre que ho faci representat per un procurador i assistit per un lletrat.

5. Els administradors concursals han de ser oïts sempre sense necessitat de compareixença en forma, però quan intervinguin en recursos o incidents ho han de fer assistits d'un lletrat. Com a regla general, la direcció tècnica d'aquests recursos s'entén inclosa en les funcions del membre lletrat de l'administració concursal.

6. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici del que estableix per a la representació i la defensa dels treballadors la Llei de procediment laboral, incloses les facultats atribuïdes als graduats socials i als sindicats, i de les administracions públiques en la normativa processal específica.

7. Si no es coneix el domicili del deutor o el resultat de la citació és negatiu, el jutge, d'ofici o a instància de part, pot fer les indagacions de domicili que preveu l'article 156 de la Llei d'enjudiciament civil. Si el deutor

és una persona física i ha mort, s'apliquen les normes sobre successió que preveu la Llei d'enjudiciament civil. Quan es tracti d'una persona jurídica que estigui en parador desconegut, el jutge es pot dirigir als registres públics per determinar els que eren els administradors o apoderats de l'entitat a l'objecte de citar-la a través d'aquestes persones. Quan el jutge exhaurixi totes les vies per citar el deutor, pot dictar l'acte d'admissió del concurs amb base als documents i les alegacions aportats pels creditors i les indagacions que s'hagin fet en aquesta fase d'admissió.

Article 185. *Dret a l'examen de les actuacions.*

Els creditors no compareguts en forma poden sol·licitar al jutjat l'examen dels documents o els informes que constin en les actuacions sobre els seus crèdits respectius, i per a això poden acudir a la secretaria del jutjat personalment o per mitjà d'un lletrat o un procurador que els representi, els quals per a aquest tràmit no estan obligats a personar-se.

Article 186. *Substanciació d'ofici.*

1. Declarat el concurs, l'impuls processal és d'ofici.
2. El jutge ha de resoldre sobre el desistiment o la renúncia del sol·licitant del concurs, prèvia audiència dels altres creditors reconeguts a la llista definitiva. Durant la tramitació del procediment, els incidents no tenen caràcter suspensiu, llevat que el jutge, de manera excepcional, ho acordi de manera motivada.

3. Quan la llei no fixi un termini per dictar una resolució judicial, s'ha de dictar sense dilació.

Article 187. *Extensió de facultats del jutge del concurs.*

1. El jutge pot habilitar els dies i les hores necessaris per a la pràctica de les diligències que consideri urgents en benefici del concurs.

2. El jutge pot realitzar actuacions de prova fora de l'àmbit de la seva competència territorial, i ho ha de posar prèviament en coneixement del jutge competent, quan no es perjudiqui la competència del jutge corresponent i estigui justificat per raons d'economia processal.

Article 188. *Autoritzacions judicials.*

1. En els casos en què la llei estableixi la necessitat d'obtenir autorització del jutge, o els administradors concursals la considerin convenient, la sol·licitud s'ha de formular per escrit.

2. La sol·licitud presentada s'ha de traslladar a totes les parts que hagin de ser oïdes respecte al seu objecte, i s'ha de concedir per a alegacions un termini de la mateixa durada no inferior a tres dies ni superior a 10, ateses la complexitat i la importància de la qüestió. El jutge ha de resoldre sobre la sol·licitud mitjançant interlocutòria dins els cinc dies següents a l'últim venciment.

3. Contra la interlocutòria que concedeixi o denegui l'autorització sol·licitada no es pot presentar cap altre recurs que el de reposició, sense perjudici del dret de les parts a plantejar la qüestió a través de l'incident concursal.

Article 189. *Prejudicialitat penal.*

1. La incoació de procediments criminals relacionats amb el concurs no provoca la suspensió de la tramitació d'aquest.

2. Admesa a tràmit una querella o denúncia criminal sobre fets que tinguin relació o influència en el concurs, és competència del jutge adoptar les mesures de retenció de pagaments als creditors inculpats o altres d'anàlogues que permetin continuar la tramitació del procediment concursal, sempre que no facin impossible l'execució dels pronunciaments patrimonials de l'eventual condemna penal.

CAPÍTOL II

Del procediment abreujat

Article 190. Àmbit d'aplicació.

1. El jutge pot aplicar un procediment especialment simplificat quan el deutor sigui una persona natural o una persona jurídica que, d'acord amb la legislació mercantil, estigui autoritzada a presentar un balanç abreujat i, en els dos casos, l'estimació inicial del seu passiu no superi 1.000.000 d'euros.

2. En qualsevol moment de la tramitació d'un concurs ordinari en el qual quedi de manifest la concurrència dels requisits esmentats a l'apartat anterior, el jutge del concurs, d'ofici o a instància de part, pot ordenar la conversió al procediment abreujat sense retrotraure les actuacions practicades fins aleshores. També pot ordenar, amb idèntics supòsits i efectes, la conversió inversa quan quedi de manifest que en un procediment abreujat no hi concorre algun dels requisits exigits.

Article 191. Contingut.

1. Amb caràcter general, una vegada acordat el procediment abreujat, els terminis que preveu aquesta Llei es redueixen a la meitat, arrodonida a l'alça si no és un nombre enter, llevat d'aquells que, per raons especials, el jutge acordi mantenir per al bon desenvolupament del procediment.

En tot cas, el termini per a la presentació de l'informe per l'administració concursal és d'un mes a comptar de l'acceptació del càrrec, i el jutge del concurs només pot autoritzar una pròrroga no superior a quinze dies.

2. En el procediment abreujat l'administració concursal està integrada per un únic membre d'entre els que preveu el punt 3r de l'apartat 2 de l'article 27, llevat que el jutge, pel fet d'apreciar en el cas motius especials que ho justifiquin, resolgui expressament el contrari.

CAPÍTOL III

De l'incident concursal

Article 192. Àmbit i caràcter de l'incident concursal.

1. Totes les qüestions que se suscitin durant el concurs i no tinguin assenyalada en aquesta Llei una altra tramitació es ventilen per la via de l'incident concursal.

També es tramiten per aquesta via les accions que hagin de ser exercides davant el jutge del concurs d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 50 i els judicis que s'acumulin en virtut del que preveu l'apartat 1 de l'article 51.

En aquest últim cas, el jutge del concurs ha de disposar el que sigui necessari perquè continuï el judici sense repetir actuacions i ha de permetre la intervenció, des d'aquell moment, de les parts del concurs que no ho hagin estat en el judici acumulat.

2. Els incidents concursals no suspelen el procediment de concurs, sense perjudici que el jutge, d'ofici

o a instància de part, acordi la suspensió de les actuacions que consideri que poden estar afectades per la resolució que es dicti.

3. No s'admeten els incidents que tinguin per objecte sol·licitar actes d'administració o impugnar-los per raons d'oportunitat.

Article 193. Parts en l'incident.

1. En l'incident concursal es consideren parts demandades aquelles contra les quals es dirigeixi la demanda i qualssevol altres que mantinguin posicions contràries al que hagi demanat la part actora.

2. Qualsevol persona compareguda en forma en el concurs pot intervenir amb autonomia plena en l'incident concursal i coadjuvar amb la part que l'hagi promogut o amb la contrària.

3. Quan en un incident s'acumulin demandes les pretensions de les quals no siguin coincidents, totes les parts que hi intervinguin han de contestar les demandes a les pretensions de les quals s'oposin, si el moment de la seva intervenció ho permet, i han de fer constar amb claredat i precisió la tutela concreta que sol·licitin. Si no ho fan així, el jutge ha de rebutjar de ple la seva intervenció, i contra la seva resolució no s'hi pot presentar cap recurs.

Article 194. Demanda incidental i admissió a tràmit.

1. La demanda s'ha de presentar en la forma que preveu l'article 399 de la Llei d'enjudiciament civil.

2. Si el jutge estima que la qüestió plantejada és impertinent o no té entitat necessària per tramitar-la per la via incidental, ha de resoldre'n, mitjançant interlocutòria, la inadmissió, i donar a la qüestió plantejada la tramitació que correspongui. Contra aquesta interlocutòria es pot presentar recurs d'apel·lació en els termes establerts a l'apartat 1 de l'article 197.

3. Altrament, ha de dictar provisió, admetre a tràmit l'incident i citar les altres parts personades, amb lliurament de la còpia de la demanda o demandes, perquè en el termini comú de 10 dies contestin en la forma que preveu l'article 405 de la Llei d'enjudiciament civil.

4. Contestada la demanda o transcorregut el termini per fer-ho, el procés continua d'acord amb els tràmits del judici verbal de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 195. Incident concursal en matèria laboral.

1. Si es planteja l'incident concursal a què es refereix l'article 64.8 d'aquesta Llei, la demanda s'ha de formular d'acord amb el que estableix l'article 437 de la Llei d'enjudiciament civil; el jutge ha d'advertir, si s'escau, a la part dels defectes, les omissions o les imprecisions en què s'hagi incorregut a l'hora de redactar la demanda, a fi que els esmeni dins el termini de quatre dies, amb l'advertència que, si no fa, n'ordenarà l'arxivament. En aquest incident no és aplicable l'apartat 2 de l'article anterior.

2. Si la demanda és admesa, el jutge ha d'assenyalar dins els 10 dies següents el dia i l'hora en què ha de tenir lloc l'acte del judici, citar els demandats i lliurar-los una còpia de la demanda i altres documents; en tot cas hi ha d'haver un mínim de quatre dies entre la citació i la celebració efectiva del judici, que comença amb l'intent de conciliació o avinença sobre l'objecte de l'incident. Si no s'aconsegueix, l'actor es ratifica en la seva demanda o l'amplia si no altera substancialment les seves pretensions, contesta oralment al demandat i a continuació proposa a les parts les proves sobre els fets

en què no hi ha conformitat; el procediment continua de conformitat amb els tràmits del judici verbal de la Llei d'enjudiciament civil, si bé després de la pràctica de la prova s'atorga a les parts un tràmit de conclusions.

Article 196. *Sentència.*

1. Acabat el judici, el jutge ha de dictar sentència en el termini de deu dies en què resolgui l'incident.

2. La sentència que es dicti sobre l'incident a què es refereix l'article 194 es regeix en matèria de costes pel que disposa la Llei d'enjudiciament civil, tant pel que fa a la imposició, com pel que fa a l'exacció, i són immediatament exigibles, una vegada ferma la sentència, amb independència de l'estat en què estigui el concurs.

3. La sentència que es dicti en l'incident a què es refereix l'article 195 es regeix en matèria de costes pel que disposa la Llei de procediment laboral.

4. Una vegada fermes, les sentències que posin fi als incidents concursals produeixen efectes de cosa jutjada.

CAPÍTOL IV

Dels recursos

Article 197. *Recursos procedents i tramitació.*

1. Els recursos contra les resolucions dictades en el concurs se substancien en la forma prevista per la Llei d'enjudiciament civil, amb les modificacions que s'indiquen a continuació i sense perjudici del que preveu l'article 64 d'aquesta Llei.

2. Contra les provisions i les interlocutòries que dicti el jutge del concurs només es pot presentar recurs de reposició, llevat que en aquesta Llei s'exclouï qualsevol recurs o se n'atorgui un altre de diferent.

3. Contra les interlocutòries resolutòries de recursos de reposició i contra les sentències dictades en incidents concursals promoguts en la fase comuna o en la de conveni no es pot presentar cap recurs, però les parts poden reproduir la qüestió en l'apel·lació més pròxima sempre que hagin formulat protesta en el termini de cinc dies.

4. Contra les sentències que aprovin el conveni, o les que resolguin incidents concursals plantejats posteriorment o durant la fase de liquidació es pot interposar recurs d'apel·lació que s'ha de tramitar amb caràcter preferent, i en la forma prevista per a les apel·lacions de sentències dictades en judici ordinari.

5. El jutge del concurs, d'ofici o a instància de part, pot acordar motivadament en admetre el recurs d'apel·lació la suspensió de les actuacions que puguin quedar afectades per la seva resolució. La seva decisió pot ser revisada per l'Audiència Provincial a sol·licitud de part formulada en l'escrit d'interposició de l'apel·lació o oposició a aquesta, cas en què aquesta qüestió ha de ser resolta amb caràcter previ a l'examen del fons del recurs i dins els 10 dies següents a la recepció de les actuacions pel tribunal, sense que contra la resolució que es dicti es pugui interposar cap recurs.

6. Es pot presentar recurs de cassació i extraordinari per infracció processal, d'acord amb els criteris d'admissió previstos a la Llei d'enjudiciament civil, contra les sentències dictades per les audiències relatives a l'aprovació o el compliment del conveni, a la qualificació o conclusió del concurs, o que resolguin accions de les compreses a les seccions tercera i quarta.

7. Contra la sentència que resolgui incidents concursals relatius a accions socials el coneixement de les

quals correspongui al jutge del concurs, es pot interposar el recurs de suplicació i els altres recursos previstos a la Llei de procediment laboral, sense que cap d'aquests tingui efectes suspensius sobre la tramitació del concurs ni de cap de les seves peces.

CAPÍTOL V

Registre de resolucions concursals

Article 198. *Registre públic.*

Per reglament s'ha d'articular un procediment perquè el Ministeri de Justícia assegurï el registre públic de les resolucions dictades en procediments concursals en què es declari concursats culpables i s'acordi la designació o inhabilitació dels administradors concursals, en els casos que preveu aquesta Llei.

TÍTOL IX

De les normes de dret internacional privat

CAPÍTOL I

Aspectes generals

Article 199. *De les relacions entre ordenaments.*

Les normes d'aquest títol s'apliquen sense perjudici del que estableix el Reglament (CE) 1346/2000 sobre procediments d'insolvència i altres normes comunitàries o convencionals que regulin la matèria.

A falta de reciprocitat o quan es produeixi una falta sistemàtica a la cooperació per les autoritats d'un Estat estranger, no s'apliquen respecte als procediments seguits en l'Estat esmentat, els capítols III i IV d'aquest títol.

Article 200. *Regla general.*

Sense perjudici del que disposen els articles següents, la llei espanyola ha de determinar els supòsits i els efectes del concurs declarat a Espanya, el seu desenvolupament i la seva conclusió.

CAPÍTOL II

De la llei aplicable

SECCIÓ 1a DEL PROCEDIMENT PRINCIPAL

Article 201. *Drets reals i reserves de domini.*

1. Els efectes del concurs sobre drets reals d'un creditor o d'un tercer que recaiguin sobre béns o drets de qualsevol classe pertanyents al deutor, compresos els conjunts de béns la composició dels quals pugui variar en el temps, i que en el moment de declaració del concurs estiguin en el territori d'un altre Estat es regeixen exclusivament per la llei d'aquest.

La mateixa regla s'aplica als drets del venedor respecte als béns venuts al concursat amb reserva de domini.

2. La declaració de concurs del venedor d'un bé amb reserva de domini que hagi estat lliurat i que en el moment de la declaració estigui en el territori d'un altre Estat no constitueix, per si sola, una causa de resolució ni de rescissió de la venda i no impedeix al comprador l'adquisició de la seva propietat.

3. El que disposen els apartats anteriors s'entén sense perjudici de les accions de reintegració que, si s'escau, siguin procedents.

Article 202. Drets del deutor sotmesos a registre.

Els efectes del concurs sobre drets del deutor que recaiguin en béns immobles, vaixells o aeronaus subjectes a inscripció en el registre públic s'han d'ajustar al que disposa la llei de l'Estat sota l'autoritat del qual es porti el registre.

Article 203. Tercers adquirents.

La validesa dels actes de disposició a títol oneros del deutor sobre béns immobles o sobre vaixells o aeronaus que estiguin subjectes a inscripció en el registre públic, realitzats posteriorment a la declaració de concurs, es regeixen, respectivament, per la llei de l'Estat en el territori del qual estigui el bé immoble o per la d'aquella sota l'autoritat del qual es porti el registre de vaixells o aeronaus.

Article 204. Drets sobre valors i sistemes de pagaments i mercats financers.

Els efectes del concurs sobre drets que recaiguin en valors negociables representats mitjançant anotacions en compte es regeixen per la llei de l'Estat del registre on aquests valors estiguin anotats. Aquesta norma comprèn qualsevol registre de valors legalment reconegut, inclosos els portats per entitats financeres subjectes a supervisió legal.

Sense perjudici del que disposa l'article 201, els efectes del concurs sobre els drets i les obligacions dels participants en un sistema de pagament o compensació o en un mercat financer es regeixen exclusivament per la llei de l'Estat aplicable a aquest sistema o mercat.

Article 205. Compensació.

1. La declaració de concurs no afecta el dret d'un creditor a compensar el seu crèdit quan la llei que regeixi el crèdit recíproc del concursat ho permeti en situacions d'insolvència.

2. El que disposa l'apartat anterior s'entén sense perjudici de les accions de reintegració que, si s'escau, siguin procedents.

Article 206. Contractes sobre immobles.

Els efectes del concurs sobre els contractes que tinguin per objecte l'atribució d'un dret a l'ús o a l'adquisició d'un bé immoble es regeixen exclusivament per la llei de l'Estat on estigui.

Article 207. Contractes de treball.

Els efectes del concurs sobre el contracte de treball i sobre les relacions laborals es regeixen exclusivament per la llei de l'Estat aplicable al contracte.

Article 208. Accions de reintegració.

No és procedent l'exercici d'accions de reintegració a l'empara d'aquesta llei quan el beneficiat per l'acte perjudicial per a la massa activa provi que l'acte està subjecte a la llei d'un altre Estat que no en permet la impugnació en cap cas.

Article 209. Judicis declaratius pendents.

Els efectes del concurs sobre els judicis declaratius pendents que es refereixin a un bé o a un dret de la massa es regeixen exclusivament per la llei de l'Estat en què estiguin en curs.

SECCIÓ 2a DEL PROCEDIMENT TERRITORIAL**Article 210. Regla general.**

Excepte en el que preveu aquesta secció, el concurs territorial es regeix per les mateixes normes que el concurs principal.

Article 211. Supòsits del concurs.

El reconeixement d'un procediment estranger principal permet obrir a Espanya un concurs territorial sense necessitat d'examinar la insolvència del deutor.

Article 212. Legitimació.

Pot sol·licitar la declaració d'un concurs territorial:

1r Qualsevol persona legitimada per sol·licitar la declaració de concurs d'acord amb aquesta llei.

2n El representant del procediment estranger principal.

Article 213. Abast d'un conveni amb els creditors.

Les limitacions dels drets dels creditors derivades d'un conveni aprovat en el concurs territorial, com ara el quítament i l'espera, només produeixen efectes respecte als béns del deutor no compresos en aquest concurs si hi ha conformitat de tots els creditors interessats.

SECCIÓ 3a DE LES REGLES COMUNES A AMB DÓS TIPUS DE PROCEDIMENTS**Article 214. Informació als creditors a l'estranger.**

1. Declarat el concurs, l'administració concursal ha d'informar sense demora els creditors coneguts que tinguin la seva residència habitual, el domicili o la seu a l'estranger, si així resulta dels llibres i els documents del deutor o per qualsevol altra raó consta en el concurs.

2. La informació ha d'incloure la identificació del procediment, la data de la interlocutòria de declaració, el caràcter principal o territorial del concurs, les circumstàncies personals del deutor, els efectes acordats sobre les facultats d'administració i disposició respecte al seu patrimoni, la crida als creditors, fins i tot a aquells garantits amb dret real, el termini per a la comunicació dels crèdits a l'administració concursal i l'adreça postal del jutjat.

3. La informació s'ha de fer per escrit i mitjançant tramesa individualitzada, llevat que el jutge disposi qualsevol altra forma perquè la considera més adequada a les circumstàncies del cas.

Article 215. Publicitat i registre a l'estranger.

1. El jutge, d'ofici o a instància de l'interessat, pot acordar que es publiqui el contingut essencial de la interlocutòria de declaració del concurs a qualsevol Estat estranger on convingui als interessos del concurs, d'acord amb les modalitats de publicació previstes en l'Estat esmentat per als procediments d'insolvència.

2. L'administració concursal pot sol·licitar la publicitat registral a l'estranger de la interlocutòria de declaració i d'altres actes del procediment quan així convingui als interessos del concurs.

Article 216. Pagament al concursat a l'estranger.

1. El pagament fet al concursat a l'estranger per un deutor amb residència habitual, domicili o seu a l'es-

tranger, només allibera qui ho faci ignorant l'obertura del concurs a Espanya.

2. Llevat de prova en contra, es presumeix que ignorava l'existència del procediment qui va fer el pagament abans d'haver-se donat a l'obertura del concurs la publicitat a què es refereix l'apartat 1 de l'article anterior.

Article 217. *Comunicació de crèdits.*

1. Els creditors que tinguin la residència habitual, el domicili o la seu a l'estranger han de comunicar els seus crèdits a l'administració concursal d'acord amb el que disposa l'article 85.

2. Qualsevol creditor pot comunicar el seu crèdit en el procediment principal o territorial obert a Espanya, amb independència que també l'hagi presentat en un procediment d'insolvència obert a l'estranger.

Aquesta regla inclou, subjectes a condició de reciprocitat, els crèdits tributaris i de la Seguretat Social d'altres estats, que en aquest cas han de ser admesos com a crèdits ordinaris.

Article 218. *Restitució i imputació.*

1. El creditor que, després de l'obertura d'un concurs principal a Espanya, obtingui un pagament total o parcial del seu crèdit amb càrrec a béns del deutor situats a l'estranger o per a la seva realització o execució ha de restituir a la massa el que hagi obtingut, sense perjudici del que disposa l'article 201.

En cas que el pagament s'obtingui en un procediment d'insolvència obert a l'estranger, s'aplica la regla d'imputació de pagaments de l'article 229.

2. Quan l'Estat on estiguin els béns no reconegui el concurs declarat a Espanya o les dificultats de localització i realització d'aquells béns ho justifiquin, el jutge pot autoritzar els creditors a instar a l'estranger l'execució individual, amb aplicació, en tot cas, de la regla d'imputació que preveu l'article 229.

Article 219. *Llengües.*

1. La informació que preveu l'article 214 s'ha de donar en castellà i, si s'escau, en qualsevol de les llengües oficials, però a l'encapçalament del text també hi ha de figurar en anglès i francès els termes «Convocatòria per a la presentació de crèdits. Terminis aplicables».

2. Els creditors amb residència habitual, domicili o seu a l'estranger han de presentar l'escrit de comunicació dels seus crèdits en llengua castellana o en una altra llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma en la qual tingui la seu el jutge del concurs. Si ho fan en una llengua diferent, l'administració concursal pot exigir-ne posteriorment una traducció al castellà.

CAPÍTOL III

Del reconeixement de procediments estrangers d'insolvència

Article 220. *Reconeixement de la resolució d'obertura.*

1. Les resolucions estrangeres que declari l'obertura d'un procediment d'insolvència es reconeixen a Espanya mitjançant el procediment d'exequàtur que regula la Llei d'enjudiciament civil, si compleixen els requisits següents:

1r Que la resolució es refereixi a un procediment col·lectiu fonamentat en la insolvència del deutor, en virtut del qual els seus béns i activitats quedin subjectes al control o a la supervisió d'un tribunal o una autoritat

estrangera als efectes de la seva reorganització o liquidació.

2n Que la resolució sigui definitiva segons la Llei de l'Estat d'obertura.

3r Que la competència del tribunal o de l'autoritat que hagi obert el procediment d'insolvència estigui basada en algun dels criteris que conté l'article 10 d'aquesta Llei o en una connexió raonable de naturalesa equivalent.

4t Que la resolució no hagi estat pronunciada en rebellia del deutor o, altrament, que hagi estat precedida de lliurament o notificació de la cèdula de citació o document equivalent, amb la forma escaient i dins el termini per oposar-s'hi.

5è Que la resolució no sigui contrària a l'ordre públic espanyol.

2. El procediment d'insolvència estranger es reconeix:

1r Com a procediment estranger principal, si es tramita a l'Estat on el deutor tingui el centre dels seus interessos principals.

2n Com a procediment estranger territorial, si s'està tramitant en un Estat on el deutor tingui un establiment o amb el territori del qual hi hagi una connexió raonable de naturalesa equivalent, com ara la presència de béns afectes a una activitat econòmica.

3. El reconeixement d'un procediment estranger principal no impedeix l'obertura a Espanya d'un concurs territorial.

4. Es pot suspendre la tramitació de l'exequàtur quan la resolució d'obertura del procediment d'insolvència hagi estat objecte, en el seu Estat d'origen, d'un recurs ordinari, o quan el termini per interposar-lo no hagi expirat.

5. El que disposa aquest article no impedeix la modificació o revocació del reconeixement si es demostra l'alteració rellevant o la desaparició dels motius pels quals s'atorga.

Article 221. *Administrador o representant estranger.*

1. Té la condició d'administrador o representant del procediment estranger la persona o l'òrgan, fins i tot designat a títol provisional, que estigui facultat per administrar o supervisar la reorganització o la liquidació dels béns o les activitats del deutor o per actuar com a representant del procediment.

2. El nomenament de l'administrador o representant s'acredita mitjançant una còpia autenticada de l'original de la resolució per la qual se'l designa o mitjançant un certificat expedit pel tribunal o l'autoritat competent, amb els requisits necessaris per fer fe a Espanya.

3. Una vegada reconegut un procediment estranger principal, l'administrador o representant està obligat a:

1r Donar al procediment una publicitat equivalent a l'ordenada a l'article 23 d'aquesta Llei, quan el deutor tingui un establiment a Espanya.

2n Sol·licitar als registres públics corresponents les inscripcions que siguin procedents de conformitat amb l'article 24 d'aquesta Llei.

Les despeses ocasionades per les mesures de publicitat i registre les ha de satisfer l'administrador o representant amb càrrec en el procediment principal.

4. Una vegada reconegut un procediment estranger principal, l'administrador o representant pot exercir les facultats que li corresponguin d'acord amb la Llei de l'Estat d'obertura, llevat que siguin incompatibles amb els efectes d'un concurs territorial declarat a Espanya o amb les mesures cautelars adoptades en virtut d'una sol·licitud

de concurs i, en tot cas, quan el seu contingut sigui contrari a l'ordre públic.

En l'exercici de les seves facultats, l'administrador o representant ha de respectar la llei espanyola, en particular respecte a les modalitats de realització dels béns i drets del deutor.

Article 222. *Reconeixement d'altres resolucions.*

1. Una vegada obtingut l'exequàtur de la resolució d'obertura, qualsevol altra resolució dictada en aquest procediment d'insolvència i que tingui el seu fonament en la legislació concursal es reconeix a Espanya sense necessitat de cap procediment, sempre que reuneixi els requisits que preveu l'article 220. El requisit de lliurament previ o notificació de cèdula de citació o document equivalent és exigible, a més, respecte a qualsevol persona diferent del deutor que hagi estat demandada en el procediment estranger d'insolvència i en relació amb les resolucions que l'afectin.

2. En cas d'oposició al reconeixement, qualsevol persona interessada pot sol·licitar que aquest sigui declarat a títol principal pel procediment d'exequàtur que regula la Llei d'enjudiciament civil.

Si el reconeixement de la resolució estrangera s'invoça com a qüestió incidental en un procés en curs, és competent per resoldre la qüestió el jutge o tribunal que conegui del fons de l'assumpte.

Article 223. *Efectes del reconeixement.*

1. Excepte en els casos previstos als articles 201 a 209, les resolucions estrangeres reconegudes produeixen a Espanya els efectes que els atribueixi la llei de l'Estat d'obertura del procediment.

2. Els efectes d'un procediment territorial estranger es limiten als béns i drets que en el moment de la declaració estiguin situats a l'Estat d'obertura.

3. En el cas de declaració d'un concurs territorial a Espanya, els efectes del procediment estranger es regeixen pel que disposa el capítol IV d'aquest títol.

Article 224. *Execució.*

Les resolucions estrangeres que tinguin caràcter executori segons la llei de l'Estat d'obertura del procediment en el qual s'ha dictat necessiten l'exequàtur previ per a la seva execució a Espanya.

Article 225. *Compliment a favor del deutor.*

1. El pagament fet a Espanya a un deutor sotmès a procediment d'insolvència obert en un altre Estat i conforme al qual s'ha de fer a l'administrador o representant que s'hi designi només allibera qui ho faci ignorant l'existència del procediment.

2. Llevat que hi hagi una prova en contra, es presumeix que ignorava l'existència del procediment qui va fer el pagament abans d'haver-se donat a l'obertura del procediment d'insolvència estranger la publicitat ordenada a l'apartat 3 de l'article 221.

Article 226. *Mesures cautelars.*

1. Les mesures cautelars adoptades abans de l'obertura d'un procediment principal d'insolvència a l'estranger pel tribunal competent per obrir-ho poden ser reconegudes i executades a Espanya amb l'exequàtur previ corresponent.

2. Abans del reconeixement d'un procediment estranger d'insolvència i a instància de l'administrador

o representant, es poden adoptar de conformitat amb la llei espanyola mesures cautelars, incloses les següents:

1a Paralitzar qualsevol mesura d'execució contra béns i drets del deutor.

2a Encomanar a l'administrador o representant estranger, o a la persona que es designi en adoptar la mesura, l'administració o la realització d'aquells béns o drets situats a Espanya que, per la seva naturalesa o per circumstàncies concurrents, siguin peribles, susceptibles de deteriorament greu o de disminuir considerablement el seu valor.

3a Suspendre l'exercici de les facultats de disposició, alienació i gravamen de béns i drets del deutor.

Si la sol·licitud de mesures cautelars ha precedit a la de reconeixement de la resolució d'obertura del procediment d'insolvència, la resolució que les adopti condiciona la seva subsistència a la presentació d'aquesta última sol·licitud en el termini de 20 dies.

CAPÍTOL IV

De la coordinació entre procediments paral·lels d'insolvència

Article 227. *Obligacions de cooperació.*

1. Sense perjudici del respecte a les normes aplicables en cada un dels procediments, l'administració concursal del concurs declarat a Espanya i l'administrador o representant d'un procediment estranger d'insolvència relatiu al mateix deutor i reconegut a Espanya estan sotmesos a un deure de cooperació recíproca en l'exercici de les seves funcions, sota la supervisió dels seus respectius jutges, tribunals o autoritats competents. La negativa a cooperar per part de l'administrador o representant, o del tribunal o autoritat estrangers, allibera d'aquest deure els òrgans espanyols corresponents.

2. La cooperació pot consistir, en particular, en:

1r L'intercanvi, per qualsevol mitjà que es consideri oportú, d'informacions que puguin ser útils per a l'altre procediment, sense perjudici del respecte obligat a les normes que emparin el secret o la confidencialitat de les dades objecte de la informació o que de qualsevol manera les protegeixi.

En tot cas, hi ha l'obligació d'informar de qualsevol canvi rellevant en la situació del procediment respectiu, inclòs el nomenament de l'administrador o representant, i de l'obertura en un altre Estat d'un procediment d'insolvència respecte al mateix deutor.

2n La coordinació de l'administració i del control o supervisió dels béns i activitats del deutor.

3r L'aprovació i l'aplicació pels tribunals o les autoritats competents d'acords relatius a la coordinació dels procediments.

3. L'administració concursal del concurs territorial declarat a Espanya ha de permetre a l'administrador o representant del procediment estranger principal la presentació, dins el termini oportú, de propostes de conveni, de plans de liquidació o de qualsevol altra forma de realització de béns i drets de la massa activa o de pagament dels crèdits.

L'administració concursal del concurs principal declarat a Espanya ha de reclamar les mateixes mesures en qualsevol altre procediment obert a l'estranger.

Article 228. *Exercici dels drets dels creditors.*

1. En la mesura que així ho permeti la llei aplicable al procediment estranger d'insolvència, el seu administrador o representant pot comunicar en el concurs declarat a Espanya, i d'acord amb el que estableix aquesta

Llei, els crèdits reconeguts en aquell. Sota les mateixes condicions, l'administrador o representant està facultat per participar en el concurs en nom dels creditors els crèdits dels quals hagi comunicat.

2. L'administració concursal d'un concurs declarat a Espanya pot presentar en un procediment estranger d'insolvència, principal o territorial, els crèdits reconeguts a la llista definitiva de creditors, sempre que així ho permeti la llei aplicable a aquest procediment. Sota les mateixes condicions està facultada l'administració concursal, o la persona que aquesta designi, per participar en aquell procediment en nom dels creditors els crèdits dels quals ha presentat.

Article 229. *Regla de pagament.*

El creditor que obtingui en un procediment estranger d'insolvència un pagament parcial del seu crèdit no pot pretendre en el concurs declarat a Espanya cap pagament addicional fins que els restants creditors de la mateixa classe i rang hagin obtingut en aquest una quantitat percentualment equivalent.

Article 230. *Excedent de l'actiu del procediment territorial.*

Amb la condició de reciprocitat, l'actiu romanent a la conclusió d'un concurs o procediment territorial s'ha de posar a disposició de l'administrador o representant del procediment estranger principal reconegut a Espanya. L'administració concursal del concurs principal declarat a Espanya ha de reclamar la mateixa mesura en qualsevol altre procediment obert a l'estranger.

Disposició addicional primera. *Referències legals als procediments concursals anteriorment vigents.*

Els jutges i tribunals han d'interpretar i aplicar les normes legals que facin referència als procediments concursals derogats per aquesta llei i posar-les en relació amb les del concurs regulat en aquesta, atenent fonamentalment el seu esperit i la seva finalitat i, en particular, les regles següents:

1a Totes les referències a la suspensió de pagaments o al procediment de quitament i espera contingudes en preceptes legals que no hagin estat expressament modificats per aquesta llei s'entenen fetes al concurs en el qual no s'hagi produït l'obertura de la fase de liquidació.

2a Totes les referències a la fallida o al concurs de creditors contingudes en preceptes legals que no hagin estat expressament modificats per aquesta llei s'entenen fetes al concurs en el qual s'hagi produït l'obertura de la fase de liquidació.

3a Totes les declaracions d'incapacitat dels fallits o concursats i les prohibicions per a l'acompliment per part d'aquests de càrrecs o funcions o per a l'exercici de qualsevol mena d'activitat establerta en preceptes legals no modificats expressament per aquesta llei s'entenen referides a les persones sotmeses a un procediment de concurs en el qual s'hagi produït l'obertura de la fase de liquidació.

Disposició addicional segona. *Règim especial aplicable a entitats de crèdit, empreses de serveis d'inversió i entitats asseguradores.*

1. En els concursos d'entitats de crèdit o entitats legalment assimilades a aquestes, empreses de serveis d'inversió i entitats asseguradores, així com entitats membres de mercats oficials de valors i entitats participants en els sistemes de compensació i liquidació

de valors, s'apliquen les especialitats que per a les situacions concursals estiguin establertes a la seva legislació específica, llevat de les relatives a composició, nomenament i funcionament de l'administració concursal.

2. Es considera legislació especial, als efectes de l'aplicació de l'apartat 1, la regulada en les normes següents:

a) Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari (article 14 i article 15, modificat per la Llei 19/1992, de 7 de juliol, sobre règim de les societats i fons d'inversió immobiliària i sobre fons de titulació hipotecària), així com les normes reguladores d'altres valors o instruments als quals legalment s'atribueixi el mateix règim de solvència que l'aplicable a les cèdules hipotecàries.

b) Reial decret llei 3/1993, de 26 de febrer, sobre mesures urgents en matèries pressupostàries, tributàries, financeres i d'ocupació (article 16).

c) Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors (respecte al règim aplicable als sistemes de compensació i liquidació que regula, i a les entitats participants en aquests sistemes, i en particular els articles 58 i 59).

d) Llei 3/1994, de 14 d'abril, d'adaptació de la legislació espanyola en matèria d'entitats de crèdit a la Segona Directiva de coordinació bancària (disposició addicional cinquena).

e) Llei 13/1994, d'1 de juny, d'autonomia del Banc d'Espanya (pel que fa al règim aplicable a les garanties constituïdes a favor del Banc d'Espanya, del Banc Central Europeu o altres bancs centrals nacionals de la Unió Europea, en l'exercici de les seves funcions).

f) Llei 37/1998, de 16 de novembre, de reforma de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors (disposicions addicionals desena i dotzena).

g) Llei 46/1998, de 17 de desembre, sobre introducció de l'euro (disposició addicional tercera).

h) Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital-risc i de les seves societats gestores (disposició addicional tercera).

i) Llei 41/1999, de 12 de novembre, sobre sistemes de pagaments i de liquidació de valors.

j) Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (article 68).

k) Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (articles 25 a 28, 35 a 39 i 59), i Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre la llibertat de serveis en assegurances diferents a la de vida i d'actualització de la legislació d'assegurances privades (article 4).

Disposició addicional tercera. *Reforma de les lleis de societats anònimes i de responsabilitat limitada.*

El Govern ha de remetre al Congrés dels Diputats un projecte de llei de modificació de la llei de societats anònimes, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 1564/1989, de 12 de desembre, i de la llei 21/1995, de 23 de març, de societats de responsabilitat limitada, a fi d'adequar-les a aquesta llei.

Disposició transitòria primera. *Procediments concursals en tramitació.*

Els procediments de concurs de creditors, fallida, quitament i espera i suspensió de pagaments que estiguin en tramitació a l'entrada en vigor d'aquesta llei es continuen regint fins a la seva conclusió pel dret anterior, sense altres excepcions que les següents:

1. És d'aplicació immediata el que disposen els articles 176 a 180 d'aquesta llei, amb exclusió dels incisos 1r i 2n de l'apartat 1 de l'article 176. A aquests efectes,

s'entén que la referència a la fase comuna del concurs de l'apartat 1.5è de l'article 176 està feta al tràmit de reconeixement de crèdits o el seu equivalent; que la referència a l'incident concursal de l'apartat 5 del mateix precepte està feta al procediment de l'article 393 de la Llei d'enjudiciament civil; que contra la sentència que resolgui l'oposició a la conclusió del concurs es pot interposar recurs d'apel·lació; i que contra la sentència que resolgui aquest últim es pot interposar el recurs de casació o el d'infracció processal en els termes previstos en la Llei esmentada.

2. La resolució judicial que declari l'incompliment d'un conveni aprovat en qualsevol dels procediments concursals a què es refereix aquesta disposició transitòria i guanyi fermesa després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei produeix l'obertura d'ofici del concurs del deutor als únics efectes de tramitar la fase de liquidació que regula. Coneix d'aquest concurs el mateix jutjat que ha tramitat el procediment concursal precedent.

3. En la fallida de qualsevol classe de societats no es pot aprovar cap proposició de conveni abans que hagi conclòs el tràmit de reconeixement de crèdits.

4. Les proposicions de conveni que es formulin posteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta Llei en qualsevol dels procediments concursals a què es refereix aquesta disposició transitòria han de complir els requisits que estableixen els articles 99 i 100 de la Llei esmentada. En la tramitació i l'aprovació d'aquestes proposicions d'acord amb el procediment que en cada cas correspongui, és aplicable el que estableixen l'article 103, l'apartat 3 de l'article 118 i el paràgraf segon de l'apartat 4 de l'article 121 d'aquesta Llei, i s'ha d'entendre que el termini per a la presentació d'adhesions escrites comprèn des de la presentació de la proposta de conveni fins al moment de formació de la llista d'assistents a la junta en la qual ha de ser sotmesa a l'aprovació, llevat que es tracti de suspensions de pagaments o fallides de societats en les quals el conveni s'hagi d'aprovar sense celebració de junta, cas en què aquell termini ha de ser l'assenyalat per presentar adhesions en el procediment corresponent.

5. Les resolucions que es dictin posteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta Llei són objecte de recurs d'acord amb les especialitats que preveu l'article 197.

Disposició transitòria segona. *Jutjats mercantils.*

Fins al moment en què entrin en funcionament els jutjats mercantils, les funcions atribuïdes a aquests les assumeixen els actuals jutjats de primera instància i instrucció competents d'acord amb la Llei de demarcació i planta judicial, i s'apliquen les regles de competència que estableix l'article 10 i concordants d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria única.

1. Es deroga la Llei de suspensió de pagaments de 26 de juliol de 1922.

2. També queden derogades les lleis següents:

1a La Llei de 12 de novembre de 1869, sobre fallida de les companyies de ferrocarrils, concessionàries de canals i altres obres públiques anàlogues.

2a La Llei de 19 de setembre de 1896, sobre convenis entre les companyies de ferrocarrils i els seus creditors sense arribar a l'estat de suspensió de pagaments.

3a La Llei de 9 d'abril de 1904, sobre aprovació de convenis de societats o empreses de canals, ferrocarrils i altres concessionaris d'obres públiques.

4a La Llei de 2 de gener de 1915, sobre suspensió de pagaments de les companyies i empreses de ferrocarrils i altres obres de servei públic general.

3. També queden derogats els preceptes i les disposicions següents:

1r El llibre IV del Codi de comerç de 1829.

2n Els articles 1.912 a 1.920 i els paràgrafs A) i G) de l'apartat 2n de l'article 1.924 del Codi civil.

3r Els articles 376 i 870 a 941 del Codi de comerç de 1885.

4t El paràgraf L) de la Base cinquena de l'article 1 de la Llei de 2 de març de 1917, sobre suspensió de pagaments o fallida de les entitats deutes de l'Estat i del Banc de Crèdit Industrial per a la protecció i el foment de la producció nacional.

5è El capítol segon de la Llei de 21 d'abril de 1949, sobre foment de les ampliacions i millora dels ferrocarrils de via estreta i d'ordenament dels ajuts als d'explotació deficitària.

6è L'article 281 del text refós de la Llei de societats anònimes aprovat pel Reial decret legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre.

7è L'article 124 de la Llei 2/1995, de 23 de març, de societats de responsabilitat limitada.

8è L'apartat 7 de l'article 73 i la disposició addicional quarta de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.

9è L'article 54 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, en què es regularitzen, s'aclareixen i s'harmonitzen les disposicions legals vigents sobre la matèria, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril.

10è L'article 51 de la Llei de 21 d'agost de 1893, d'hipoteca naval.

11r L'article 568 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

12n L'apartat 10 de l'article 51 de l'Estatut dels Treballadors.

4. Així mateix, queden derogades totes les normes que s'hi oposin o siguin incompatibles amb el que disposa aquesta Llei.

Disposició final primera. *Reforma del Codi civil.*

S'afegeix a l'article 1.921 del Codi civil un paràgraf segon, amb la redacció següent:

«En cas de concurs, la classificació i graduació dels crèdits es regeix pel que estableix la Llei concursal.»

Disposició final segona. *Reforma del Codi de comerç.*

El Codi de comerç queda modificat en els termes següents:

1. L'apartat 2n de l'article 13 queda redactat de la manera següent:

«2n Les persones que siguin inhabilitades d'acord amb la Llei concursal mentre no hagi finalitzat el període d'inhabilitació que fixi la sentència de qualificació del concurs.»

2. L'article 157 queda redactat de la manera següent:

«Amb independència de les causes de dissolució previstes a la Llei de societats anònimes, la societat es dissol per defunció, cessament, incapacitat o

obertura de la fase de liquidació en el concurs de tots els socis col·lectius, llevat que en el termini de sis mesos i mitjançant modificació dels estatuts s'incorpori algun soci col·lectiu o s'acordi la transformació de la societat en un altre tipus social.»

3. La causa 3a de les que preveu l'article 221 queda redactada de la manera següent:

«3a L'obertura de la fase de liquidació de la companyia declarada en concurs.»

4. La causa 3a de les previstes a l'article 222 queda redactada de la manera següent:

«3a L'obertura de la fase de liquidació en el concurs de qualsevol dels socis col·lectius.»

5. L'article 227 queda redactat de la manera següent:

«En la liquidació i divisió de l'haver social s'han d'observar les regles establertes en l'escriptura de companyia i, si no, les que s'expressen en els articles següents. No obstant això, quan la societat es dissolgui per la causa 3a prevista en els articles 221 i 222, la liquidació s'ha de fer de conformitat amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei concursal.»

6. El paràgraf segon de l'article 274 queda redactat de la manera següent:

«Si l'assegurador és declarat en concurs, el comissionista té l'obligació de concertar un nou contracte d'assegurança, llevat que el comitent hagi previst una altra cosa.»

7. S'afegeix un nou paràgraf al final de l'article 580, com a paràgraf segon, amb la redacció següent:

«Com a excepció, si en cas de concurs no s'ha exercit el dret de separació del vaixell d'acord amb el que preveu la Llei concursal, la classificació i la graduació de crèdits es regeix pel que estableix aquesta.»

Disposició final tercera. *Reforma de la Llei d'enjudiciament civil.*

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, queda modificada en els termes següents:

1. S'afegeix un apartat 8 a l'article 7 amb la redacció següent:

«8. Les limitacions a la capacitat dels qui estiguin sotmesos a concurs i les maneres de suplir-les es regeixen pel que estableix la Llei concursal.»

2. S'afegeix un apartat 3 a l'article 17 amb la redacció següent:

«3. La successió processal derivada de l'alienació de béns i drets litigiosos en procediments de concurs es regeix pel que estableix la Llei concursal. En aquests casos, l'altra part pot oposar eficaçment a l'adquirent tots els drets i les excepcions que li corresponguin davant el concursat.»

3. El paràgraf segon de l'apartat 1.2n de l'article 98 queda redactat de la manera següent:

«S'exceptuen de l'acumulació a què es refereix aquest número els processos d'execució en la qual només es persegueixin béns hipotecats o pignorats,

que en cap cas s'han d'incorporar al procés successori, sigui quina sigui la data d'iniciació de l'execució.»

4. L'apartat 1 de l'article 463 queda redactat de la manera següent:

«1. Interposats els recursos d'apel·lació i presentats, si s'escau, els escrits d'oposició o impugnació, el tribunal que ha dictat la resolució apel·lada ha d'ordenar la tramesa de les actuacions al tribunal competent per resoldre l'apel·lació, amb citació de les parts pel termini de 30 dies; però si s'ha sol·licitat l'execució provisional, ha de quedar en el de primera instància testimoni del que sigui necessari per a l'execució.»

5. L'article 472 queda redactat de la manera següent:

«Presentat l'escrit d'interposició, dins els cinc dies següents s'han de remetre totes les actuacions originals a la sala esmentada a l'article 468, amb citació de les parts davant d'aquesta pel termini de 30 dies, sense perjudici que, quan un litigant o litigants diferents dels recurrents per infracció processal hagin preparat recurs de cassació contra la mateixa sentència, s'hagin d'enviar a la sala competent per al recurs de cassació testimoniatge de la sentència i dels particulars que el recurrent en cassació interessi; s'ha de posar una nota on consti que s'ha preparat un recurs extraordinari per infracció processal, als efectes del que disposa l'article 488 d'aquesta Llei.»

6. L'apartat 1 de l'article 482 queda redactat de la manera següent:

«1. Presentat l'escrit d'interposició, dins els cinc dies següents s'han de remetre totes les actuacions originals al tribunal competent per conèixer del recurs de cassació, amb citació de les parts davant d'aquest pel termini de 30 dies.»

7. L'article 568 queda redactat de la manera següent:

«El tribunal ha de suspendre l'execució, en l'estat en què es trobi, quan li sigui notificat que l'executat està en situació de concurs. L'inici de l'execució i la continuació del procediment iniciat que es dirigeixi exclusivament contra béns hipotecats i pignorats estan subjectes a tot el que estableix la Llei concursal.»

Disposició final quarta. *Reforma de la Llei d'assistència jurídica gratuïta.*

Es modifica el paràgraf d) de l'article 2 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, al qual se li dona la redacció següent:

«d) En l'ordre jurisdiccional social, a més, els treballadors i els beneficiaris del sistema de Seguretat Social, tant per a la defensa en judici com per a l'exercici d'accions per a l'efectivitat dels drets laborals en els procediments concursals.»

Disposició final cinquena. *Dret processal supletori.*

En el que no preveu aquesta Llei és aplicable el que disposa la Llei d'enjudiciament civil, i específicament respecte al còmput de tots els terminis que aquesta determina.

En l'àmbit dels processos concursals, són aplicables els principis de la Llei d'enjudiciament civil quant a l'ordenació formal i material del procés.

Disposició final sisena. *Funcions dels secretaris judicials.*

La intervenció dels secretaris judicials en l'ordenació formal i material i en el dictat de resolucions en els processos concursals, així com la interpretació que en cada cas s'hagi de fer quan se susciti controvèrsia en aquesta matèria, s'ha d'ajustar al que disposen la Llei orgànica del poder judicial i la Llei d'enjudiciament civil.

Disposició final setena. *Reforma de la Llei hipotecària.*

El paràgraf setè de l'article 127 de la Llei hipotecària, de 8 de febrer de 1946, queda redactat de la manera següent:

«És jutge o tribunal competent per conèixer del procediment el que ho sigui respecte al deutor. No se suspèn en cap cas el procediment executiu per les reclamacions d'un tercer, si no estan fonamentades en un títol inscrit anteriorment, ni per la defunció del deutor o del tercer posseïdor. En cas de concurs regeix el que estableix la Llei concursal.»

Disposició final vuitena. *Reforma de la Llei d'hipoteca mobiliària i penyora sense desplaçament.*

La Llei d'hipoteca mobiliària i penyora sense desplaçament de possessió, de 16 de desembre de 1954, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf segon de l'article 10 queda redactat de la manera següent:

«En cas de concurs, la preferència i prelación del creditor hipotecari o pignoratiu es regeixen pel que estableix la Llei concursal.»

2. L'article 66 queda redactat de la manera següent:

«No obstant el que estableix el paràgraf primer de l'article 10, han de ser satisfets amb prelación al crèdit pignoratiu:

1r Els crèdits degudament justificats per llavors, despeses de conreu i recollecció de les collites o fruits.

2n Els de lloguers o rendes dels últims dotze mesos de la finca en la qual es produeixen, s'emmagatzemen o es dipositen els béns pignorats.

En cas de concurs, cal atènyer-se al que disposa la Llei concursal.»

Disposició final novena. *Reforma de la Llei d'hipoteca naval.*

La Llei de 21 d'agost de 1893, d'hipoteca naval, queda modificada en els termes següents:

1. S'afegeix un nou paràgraf al final de l'article 31, com a paràgraf segon, amb la redacció següent:

«Com a excepció, si en cas de concurs no s'ha exercit el dret de separació del vaixell d'acord amb el que preveu la Llei concursal, la classificació i graduació de crèdits es regeix pel que estableix aquesta Llei.»

2. S'afegeix un nou paràgraf al final de l'article 32, com a paràgraf segon, amb la redacció següent:

«Com a excepció, si en cas de concurs no s'ha exercit el dret de separació del vaixell d'acord amb el que preveu la Llei concursal, la classificació i graduació de crèdits es regeix pel que estableix aquesta Llei.»

Disposició final desena. *Reforma de la Llei general pressupostària.*

L'article 39 del text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, queda redactat de la manera següent:

«1. Excepte en cas de concurs, no es pot transgir judicialment ni extrajudicialment sobre els drets de la hisenda pública ni sotmetre a arbitratge les conteses que se suscintin respecte d'aquests, sinó mitjançant reial decret acordat en Consell de Ministres amb l'audiència prèvia del ple del d'Estat.

2. La subscripció i formalització per la hisenda pública de convenis al si de procediments concursals requereixen únicament l'autorització del Ministeri d'Hisenda, i pot delegar aquesta competència als òrgans de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

No obstant això, és suficient l'autorització de l'òrgan competent de l'Agència Estatal d'Administració Tributària per a la subscripció i formalització dels convenis quan afectin crèdits la gestió recaptadora dels quals correspongui a aquella de conformitat amb la llei o en virtut de conveni, amb compliment en aquest últim cas del que s'hagi convingut. En el cas del Fons de Garantia Salarial, la subscripció i la formalització de convenis al si de procediments concursals requereix l'autorització de l'òrgan competent d'acord amb la normativa reguladora de l'organisme autònom.

3. El que disposa l'apartat anterior és aplicable per a la subscripció dels convenis previstos a la Llei concursal o, si s'escau, per a l'adhesió a aquests, així com per acordar, de conformitat amb el deutor i amb les garanties que es considerin oportunes, unes condicions singulars de pagament que no siguin més favorables per al deutor que les establertes en conveni per als altres crèdits. Igualment, es pot acordar la compensació dels crèdits a què es refereix aquest apartat en els termes que preveu la legislació tributària.»

Disposició final onzena. *Reforma de la Llei general tributària.*

La Llei 230/1963, de 28 de desembre, general tributària, queda modificada en els termes següents:

1. L'article 71 queda redactat de la manera següent:

«1. La hisenda pública té prelación per al cobrament dels crèdits tributaris vençuts i no satisfets quan concorri amb creditors que no ho siguin de domini, penyora, hipoteca o qualsevol altre dret real degudament inscrit al registre corresponent abans de la data en què s'hi faci constar el dret de la hisenda pública, sense perjudici del que disposen els articles 73 i 74 d'aquesta Llei.

2. En cas de concurs, els crèdits tributaris queden sotmesos al que estableix la Llei concursal.»

2. S'hi afegeix un apartat 3 a l'article 72 amb la redacció següent:

«3. El que disposen els dos apartats anteriors no és aplicable als adquirents d'establiments, explotacions i qualssevol altres unitats productives de béns o de serveis que pertanyin a un deutor concursat quan l'adquisició tingui lloc en execució d'un conveni entre el deutor i els seus creditors aprovat pel jutge o com a conseqüència de la liquidació de la massa activa.»

3. Els apartats 3 i 4 de l'article 129 queden redactats de la manera següent:

«3. Sense perjudici del respecte a l'ordre de prelació per al cobrament dels crèdits establert per la llei, quan el procediment de constrenyiment concorri amb altres processos o procediments judicials o administratius d'execució, és preferent aquell en el qual s'hagi efectuat primer l'embargament.

4. En cas de concurs de creditors, cal atènyer-se al que disposen la Llei concursal i, si s'escau, l'article 39 de la Llei general pressupostària, sense que això impedeixi que es dicti la corresponent provisió i es meriti el recàrrec de constrenyiment, si es donen les condicions legals per fer-ho anteriorment a la data de declaració del concurs.»

Disposició final dotzena. Reforma de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

El text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1993, de 24 de setembre, queda modificat en els termes següents:

1. S'afegeix un nou número a la lletra B) de l'apartat 1 de l'article 45, com a número 19, amb la redacció següent:

«19. Les ampliacions de capital realitzades per persones jurídiques declarades en concurs per atendre una conversió de crèdits en capital establerta en un conveni aprovat judicialment d'acord amb la Llei concursal.»

2. S'afegeix un apartat 5 a l'article 46 amb la redacció següent:

«5. Es considera que el valor fixat en les resolucions del jutge del concurs per als béns i drets transmesos correspon al seu valor real, i en conseqüència no és procedent la comprovació de valors, a les transmissions de béns i drets que es produeixin en un procediment concursal, incloent-hi les cessions de crèdits previstes en el conveni aprovat judicialment i les alienacions d'actius dutes a terme en la fase de liquidació.»

Disposició final tretzena. Reforma de la Llei de contractes de les administracions públiques.

El text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, queda modificat en els termes següents:

1. El paràgraf «b)» de l'article 20 queda redactat de la manera següent:

«b) Haver sol·licitat la declaració de concurs, haver estat declarades insolvents en qualsevol pro-

cediment, estar declarades en concurs, estar subjectes a intervenció judicial o haver estat inhabilitades d'acord amb la Llei concursal sense que hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs.»

2. El paràgraf «b)» de l'article 111 queda redactat de la manera següent:

«b) La declaració de concurs o la declaració d'insolvència en qualsevol altre procediment.»

3. Els apartats 2 i 7 de l'article 112 queden redactats, respectivament, de la manera següent:

«2. La declaració d'insolvència en qualsevol procediment i, en cas de concurs, l'obertura de la fase de liquidació originen sempre la resolució del contracte.

En els altres casos de resolució de contracte el dret per exercir-la és potestatiu per a aquella part a la qual no sigui imputable la circumstància que hi doni lloc, sense perjudici del que estableix l'apartat 7 i que en els casos de modificacions en més del 20 per cent previstos en els articles 149, paràgraf e); 192, paràgraf c), i 214, paràgraf c), l'Administració també pot instar la resolució.»

«7. En cas de declaració de concurs i mentre no s'hagi produït l'obertura de la fase de liquidació, l'Administració potestativament continua el contracte si el contractista presta les garanties suficients a judici d'aquella per a la seva execució.»

Disposició final catorzena. Reforma de l'Estatut dels Treballadors.

El text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, queda modificat en els termes següents:

1. L'article 32 queda redactat de la manera següent:

«1. Els crèdits salarials pels últims trenta dies de treball i en una quantia que no superi el doble del salari mínim interprofessional tenen preferència sobre qualsevol altre crèdit, encara que aquest estigui garantit per una penyora o hipoteca.

2. Els crèdits salarials tenen preferència sobre qualsevol altre crèdit respecte als objectes elaborats pels treballadors mentre siguin propietat o estiguin en possessió de l'empresari.

3. Els crèdits per salaris no protegits en els apartats anteriors tenen la condició de singularment privilegiats en la quantia que resulti de multiplicar el triple del salari mínim interprofessional pel nombre de dies del salari pendents de pagament, i tenen preferència sobre qualsevol altre crèdit, excepte els crèdits amb dret real, en els casos en què aquests, d'acord amb la Llei, siguin preferents. La mateixa consideració tenen les indemnitzacions per acomiadament en la quantia corresponent al mínim legal calculada sobre una base que no superi el triple del salari mínim.

4. El termini per exercir els drets de preferència del crèdit salarial és d'un any, a comptar del moment en què s'hauria d'haver percebut el salari, transcorregut el qual prescriuen aquests drets.

5. Les preferències reconegudes en els apartats precedents són aplicables en tots els casos en què, sense que l'empresari estigui declarat en concurs, els corresponents crèdits concorrin amb un altre o altres sobre béns d'aquell. En cas de

conkurs, són aplicables les disposicions de la Llei concursal relatives a la classificació dels crèdits i a les execucions i els constrenyiments.»

2. S'afegeix al capítol III del títol I una nova secció que, com a secció 5a i sota el títol «Procediment concursal», està integrada per l'article següent:

«Article 57 bis. *Procediment concursal.*

En cas de concurs, en els casos de modificació, suspensió i extinció col·lectives dels contractes de treball i de successió d'empresa, s'apliquen les especialitats que preveu la Llei concursal.»

Disposició final quinzena. *Reforma de la Llei de procediment laboral.*

El text refós de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, queda modificat en els termes següents:

1. El paràgraf «a» de l'article 2 queda redactat de la manera següent:

«a) Entre empresaris i treballadors com a conseqüència del contracte de treball, llevat del que disposa la Llei concursal.»

2. S'afegeix paràgraf d) a l'apartat 1 de l'article 3 amb la redacció següent:

«d) De les pretensions el coneixement i la decisió de les quals estigui reservat per la Llei concursal a la jurisdicció exclusiva i exclouent del jutge del concurs.»

3. L'apartat 1 de l'article 4 queda redactat de la manera següent:

«1. La competència dels òrgans judicials de l'ordre social s'estén al coneixement i la decisió de les qüestions prèvies i prejudicials no pertanyents a l'ordre esmentat, que estiguin directament relacionades amb les atribuïdes a aquest, llevat del que preveuen l'apartat 3 d'aquest article i la Llei concursal.»

4. L'article 6 queda redactat de la manera següent:

«Els jutjats socials coneixen en única instància de tots els processos atribuïts a l'ordre jurisdiccional social, llevat del que disposen els articles 7 i 8 d'aquesta Llei i la Llei concursal.»

5. L'apartat 1 de l'article 188 queda redactat de la manera següent:

«Les sales socials dels tribunals superiors de justícia coneixen dels recursos de súplica que s'interposin contra les resolucions dictades pels jutjats socials de la seva circumscripció, així com contra les interlocutòries i les sentències que puguin dictar els jutges mercantils que estiguin en la seva circumscripció i que afectin el dret laboral.»

6. S'afegeix un paràgraf 5 a l'article 189 amb la redacció següent:

«Les interlocutòries i les sentències que dictin els jutjats mercantils en el procés concursal i que resolguin qüestions de caràcter laboral.»

7. S'afegeix un apartat 5 a l'article 235 amb la redacció següent:

«5. En cas de concurs, cal atènyer-se al que estableix la Llei concursal.»

8. L'apartat 3 de l'article 246 queda redactat de la manera següent:

«3. En cas de concurs, les accions d'execució que poden exercir els treballadors per al cobrament dels salaris que se'ls pugui deure queden sotmeses al que estableix la Llei concursal.»

9. S'afegeix un apartat 5 a l'article 274 amb la redacció següent:

«5. La declaració d'insolvència de l'executat s'ha de publicar en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil".»

10. S'hi afegeix una nova disposició addicional vuitena amb la redacció següent:

«Disposició addicional vuitena.

Les disposicions d'aquesta Llei no són aplicables en les qüestions litigioses socials que es plantegin en cas de concurs i la resolució de les quals correspongui al jutge del concurs d'acord amb la Llei concursal, amb les excepcions expressives que conté la Llei esmentada.»

Disposició final setzena. *Reforma de la Llei general de la Seguretat Social.*

El text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, queda modificat en els termes següents:

1. L'article 22 queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Prelació de crèdits.*

Els crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta i, si s'escau, els recàrrecs o interessos que sobre aquells siguin procedents tenen, respecte a la totalitat d'aquests, el mateix ordre de preferència que els crèdits a què es refereix l'apartat 1r de l'article 1.924 del Codi civil. Els altres crèdits de la Seguretat Social tenen el mateix ordre de preferència que estableix l'apartat 2n, paràgraf E), del precepte esmentat.

En cas de concurs, els crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta i, si s'escau, els recàrrecs i interessos que sobre aquells siguin procedents, així com els altres crèdits de Seguretat Social, queden sotmesos al que estableix la Llei concursal.

Sense perjudici de l'ordre de prelació per al cobrament dels crèdits establert per la llei, quan el procediment de constrenyiment administratiu concorri amb altres procediments d'execució singular, de naturalesa administrativa o judicial, és preferent aquell en el qual s'hagi efectuat primer l'embarquement.»

2. L'article 24 queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Transaccions sobre drets de la Seguretat Social.*

No es pot transigir judicialment ni extrajudicialment sobre els drets de la Seguretat Social ni sot-

metre a arbitratge les conteses que se suscitin respecte d'aquests, si no és mitjançant real decret acordat en Consell de Ministres, amb l'audiència prèvia del Consell d'Estat.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, si el deutor de la Seguretat Social incorre en concurs de creditors, la Tresoreria General de la Seguretat Social pot subscriure o adherir-se als convenis o acords previstos a la Llei concursal, i sotmetre el seu crèdit a condicions que no poden ser més favorables per al deutor que les convingudes amb la resta dels creditors.»

3. El paràgraf a) de l'apartat 1.1 de l'article 208 queda redactat de la manera següent:

«a) En virtut d'expedient de regulació d'ocupació o de resolució judicial adoptada al si d'un procediment concursal.»

4. El número 2 de l'apartat 1 de l'article 208 queda redactat de la manera següent:

«2. Quan se suspengui la relació laboral en virtut d'expedient de regulació d'ocupació o de resolució judicial adoptada al si d'un procediment concursal.»

Disposició final dissetena. *Reforma de la Llei canviària i del xec.*

L'article 50 de la Llei 19/1985, de 16 de juliol, canviària i del xec, queda redactat de la manera següent:

«El tenidor pot exercir la seva acció de retorn contra els endossants, el lliurador i les altres persones obligades, una vegada vençuda la lletra quan el pagament no s'hagi efectuat.

La mateixa acció es pot exercir abans del venciment en els casos següents:

a) Quan s'hagi denegat totalment o parcialment l'acceptació.

b) Quan el lliurat, sigui acceptant o no, estigui declarat en concurs o ha resultat infructuós l'embarcament dels seus béns.

c) Quan el lliurador d'una lletra, la presentació de la qual a l'acceptació hagi estat prohibida, estigui declarat en concurs.

En els supòsits dels paràgrafs b) i c), els demandats poden obtenir del jutge un termini per al pagament que en cap cas ha d'excedir el dia del venciment de la lletra.»

Disposició final divuitena. *Reforma de la Llei del mercat de valors.*

La Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, queda modificada en els termes següents:

1. Els apartats 8 i 9 de l'article 44 bis queden redactats de la manera següent:

«8. Declarat el concurs d'una entitat participant en els sistemes gestionats per la societat de sistemes, aquesta última gaudeix del dret absolut de separació respecte als béns o drets en què es materialitzin les garanties constituïdes per les entitats participants en els sistemes gestionats per aquella. Sense perjudici d'això, el sobrant que resti després de la liquidació de les operacions garantides s'incorpora a la massa activa del concurs del participant.

9. Declarat el concurs d'una entitat participant en els sistemes a què es refereix aquest article, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sense perjudici de les competències del Banc d'Espanya, pot disposar, de manera immediata i sense cost per a l'inversor, el trasllat dels seus registres comptables de valors a una altra entitat habilitada per exercir aquesta activitat. De la mateixa manera, els titulars d'aquests valors poden sol·licitar-ne el trasllat a una altra entitat. Si cap entitat està en condicions de fer-se càrrec dels registres assenyalats, aquesta activitat l'assumeix la societat de sistemes de manera provisional, fins que els titulars sol·licitin el trasllat del registre dels seus valors. A aquests efectes, tant el jutge del concurs com l'administració concursal han de facilitar l'accés de l'entitat a la qual hagin de traspasar els valors a la documentació i els registres comptables i informàtics necessaris per fer efectiu el traspàs. L'existència del procediment concursal no impedeix que es faci arribar als titulars dels valors l'efectiu procedent de l'exercici dels seus drets econòmics o de la seva venda.»

2. S'introdueix un nou apartat 6 a l'article 58 amb la redacció següent:

«6. Declarat el concurs d'una entitat gestora del mercat de deute públic en anotacions, el Banc d'Espanya pot disposar, de manera immediata i sense cost per a l'inversor, el traspàs dels valors anotats a compte de tercers d'altres entitats gestores. De la mateixa manera, els titulars dels valors poden sol·licitar-ne el trasllat a una altra entitat gestora. A aquests efectes, tant el jutge del concurs com l'administració concursal han de facilitar l'accés de l'entitat gestora destinatària a la documentació i els registres comptables i informàtics necessaris per fer efectiu el traspàs, i assegurar-se d'aquesta manera l'exercici dels drets dels titulars dels valors. L'existència del procediment concursal no impedeix que es faci arribar als titulars dels valors l'efectiu procedent de l'exercici dels drets econòmics o de la seva venda.»

3. El paràgraf g) de l'apartat 2 de l'article 67 queda redactat de la manera següent:

«g) Que cap dels membres del Consell d'Administració, ni cap dels directors generals o assimilats, estigui inhabilitat, a Espanya o a l'estranger, com a conseqüència d'un procediment concursal; estigui processat o, si es tracta del procediment a què es refereix el títol III del llibre IV de la Llei d'enjudiciament criminal, s'hagi dictat interlocutòria d'obertura del judici oral; tingui antecedents penals per delictes de falsedat, contra la hisenda pública, d'infidelitat en la custòdia de documents, de violació de secrets, de blanqueig de capitals, de malversació de cabals públics, de descobriment i revelació de secrets o contra la propietat; o estigui inhabilitat o suspès, penalment o administrativament per exercir càrrecs públics o d'administració o direcció d'entitats financeres.»

4. El paràgraf h) de l'article 73 queda redactat de la manera següent:

«h) Si l'empresa de serveis d'inversió o la persona o entitat és declarada judicialment en concurs.»

5. L'article 76 bis queda redactat de la manera següent:

«La Comissió Nacional del Mercat de Valors està legitimada per sol·licitar la declaració de concurs de les empreses de serveis d'inversió, sempre que dels estats comptables tramesos per les entitats, o de les comprovacions efectuades pels serveis de la mateixa Comissió, es desprengui que estan en estat d'insolvència d'acord amb el que estableix la Llei concursal.»

Disposició final dinovena. *Reforma de la Llei del mercat hipotecari i de la Llei de mesures de reforma del sistema financer.*

1. S'afegeixen dos nous paràgrafs a l'article 14 de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari, com a apartat segon, amb la redacció següent:

«En cas de concurs, els tenidors de cèdules i bons hipotecaris tenen el privilegi especial establert en el número 1r de l'apartat 1 de l'article 90 de la Llei concursal.

Sense perjudici d'això, s'han d'atendre durant el concurs, d'acord amb el que preveu el número 7è de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei concursal, i com a crèdits contra la massa, els pagaments que corresponguin per amortització de capital i interessos de les cèdules i els bons hipotecaris emesos i pendents d'amortització en la data de sol·licitud del concurs fins a l'import dels ingressos percebuts pel concursat dels préstecs hipotecaris que recolzin les cèdules i els bons hipotecaris.»

2. S'afegeix un apartat setè a l'article 13 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, amb la redacció següent:

«Setè. En cas de concurs, els tenidors de cèdules territorials tenen el privilegi especial que estableix el número 1r de l'apartat 1 de l'article 90 de la Llei concursal.

Sense perjudici d'això, s'han d'atendre durant el concurs, d'acord amb el que preveu el número 7è de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei concursal, i com a crèdits contra la massa, els pagaments que corresponguin per amortització de capital i interessos de les cèdules territorials emeses i pendents d'amortització en la data de sol·licitud del concurs fins a l'import dels ingressos percebuts pel concursat dels préstecs que recolzin les cèdules.»

Disposició final vintena. *Reforma de la Llei de societats anònimes.*

El text refós de la Llei de societats anònimes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, queda modificat en els termes següents:

1. L'article 124 queda redactat de la manera següent:

«Article 124. Prohibicions.

1. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els incapacitats judicialment, les persones inhabilitades d'acord amb la Llei concursal mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'ordre socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat,

així com aquells que per raó del càrrec no puguin exercir el comerç.

2. Tampoc poden ser administradors els funcionaris al servei de l'Administració pública amb funcions al seu càrrec que es relacionin amb les activitats pròpies de les societats de què es tracti, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.»

2. L'apartat 2 de l'article 260 queda redactat de la manera següent:

«2. La declaració de concurs no constitueix, per si sola, causa de dissolució, però si en el procediment es produeix l'obertura de la fase de liquidació, la societat queda automàticament dissolta. En aquest últim cas, el jutge del concurs ha de fer constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, s'ha de realitzar la liquidació de la societat d'acord amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei concursal.»

3. El número 4t de l'apartat 1 de l'article 260 té la redacció següent:

«4t Com a conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, tret que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient, i sempre que no sigui procedent sol·licitar la declaració de concurs d'acord amb el que disposa la Llei concursal.»

4. L'apartat 2 de l'article 262 passa a tenir la redacció següent:

«2. Els administradors han de convocar Junta General en el termini de dos mesos perquè adopti l'acord de dissolució.

Així mateix poden sol·licitar la declaració de concurs com a conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, tret que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient, sempre que la reducció determini la insolvència de la societat, en els termes a què es refereix l'article 2 de la Llei concursal.

Qualsevol accionista pot requerir els administradors perquè es convoqui la Junta si, al seu judici, hi ha una causa legítima per a la dissolució, o per al concurs.»

5. L'apartat 4 de l'article 262 té la redacció següent:

«4. Els administradors estan obligats a sol·licitar la dissolució judicial de la societat quan l'acord social sigui contrari a la dissolució o no es pugui aconseguir. La sol·licitud s'ha de formular en el termini de dos mesos a comptar de la data prevista per a la celebració de la junta, quan aquesta no s'hagi constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord hagi estat contrari a la dissolució o no s'hagi adoptat.»

6. L'apartat 5 de l'article 262 té la redacció següent:

«5. Responen solidàriament de les obligacions socials els administradors que incompleixin l'obligació de convocar en el termini de dos mesos la junta general perquè adopti, si s'escau, l'acord de dissolució, així com els administradors que no sol·licitin la dissolució judicial o, si és procedent, el concurs de la societat, en el termini de dos mesos a comptar de la data prevista per a la celebració

de la junta, quan aquesta no s'hagi constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord hagi estat contrari a la dissolució o al concurs.»

Disposició final vint-i-unena. *Reforma de la Llei de societats de responsabilitat limitada.*

La Llei 2/1995, de 23 de març, de societats de responsabilitat limitada, queda modificada en els termes següents:

1. L'apartat 3 de l'article 58 queda redactat de la manera següent:

«3. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els judicialment impossibilitats, les persones inhabilitades d'acord amb la Llei concursal mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'ordre socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat, així com aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç. Tampoc poden ser administradors els funcionaris al servei de l'Administració pública amb funcions al seu càrrec que es relacionin amb les activitats pròpies de les societats de què es tracti, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.»

2. El paràgraf e) de l'apartat 1 de l'article 104 queda redactat de la manera següent:

«e) Com a conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni comptable a menys de la meitat del capital social, tret que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient, i sempre que no sigui procedent sol·licitar la declaració de concurs d'acord amb el que disposa la Llei concursal.»

3. L'apartat 2 de l'article 104 queda redactat de la manera següent:

«2. La declaració de concurs no constitueix, per si sola, causa de dissolució; però si en el procediment es produeix l'obertura de la fase de liquidació, la societat queda automàticament dissolta. En aquest últim cas, el jutge del concurs ha de fer constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, s'ha de fer la liquidació de la societat d'acord amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei concursal.»

4. Els apartats 1 i 5 de l'article 105 de la Llei de societats de responsabilitat limitada queden redactats de la manera següent:

«1. En els casos previstos en els paràgrafs c) a g) de l'apartat 1 de l'article anterior, la dissolució, o la sol·licitud de concurs, requereix l'acord de la junta general adoptat per la majoria a què es refereix l'apartat 1 de l'article 53. Els administradors han de convocar la junta general en el termini de dos mesos perquè adopti l'acord de dissolució o insti el concurs. Qualsevol soci pot sol·licitar als administradors la convocatòria si, al seu judici, hi concorre alguna de les causes de dissolució, o hi concorre la insolvència de la societat, en els termes a què es refereix l'article 2 de la Llei concursal.»

«5. L'incompliment de l'obligació de convocar la junta general o de sol·licitar la dissolució judicial

o, si és procedent, el concurs de creditors de la societat determina la responsabilitat solidària dels administradors per tots els deutes socials.»

5. L'apartat 2 de l'article 128 queda redactat de la manera següent:

«2. En cas de concurs del soci únic o de la societat, no són oposables a la massa els contractes compresos a l'apartat anterior que no hagin estat transcrits al llibre registre i no estiguin referenciats a la memòria anual o ho hagin estat en una memòria no dipositada d'acord amb la Llei.»

Disposició final vint-i-dosena. *Reforma de la Llei de cooperatives.*

El paràgraf d) de l'article 41 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, queda redactat de la manera següent:

«d) Les persones que siguin inhabilitades d'acord amb la Llei concursal mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs, els que estiguin impedits per a l'exercici d'ocupació o càrrec públic i aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir activitats econòmiques lucratives.»

Disposició final vint-i-tresena. *Reforma de la Llei de societats de garantia recíproca.*

La Llei 1/1994, d'11 de març, de règim jurídic de les societats de garantia recíproca, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 43 queda redactat de la manera següent:

«Concorre honorabilitat comercial i professional en els que hagin observat una trajectòria personal de respecte a les lleis mercantils o d'altres que regulen l'activitat econòmica i la vida dels negocis, així com a les bones pràctiques comercials, financeres i bancàries. En tot cas, s'entén que no tenen aquesta honorabilitat els qui tinguin antecedents penals per delictes de blanqueig de capitals relacionats amb els delictes contra la salut pública, de falsedat, contra la hisenda pública, d'infidelitat de la custòdia de documents, de violació de secrets, de malversació de cabals públics, de descobriment i revelació de secrets o contra la propietat, els habilitats per exercir càrrecs públics o d'administració o direcció en entitats financeres i els inhabilitats d'acord amb la Llei concursal mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs.»

2. El paràgraf g) de l'article 59 queda redactat de la manera següent:

«g) Per l'obertura de la fase de liquidació, quan la societat estigui declarada en concurs.»

3. S'afegeix un apartat 3 a l'article 59 amb la redacció següent:

«3. En el supòsit previst en el paràgraf g) de l'apartat primer, la societat queda automàticament dissolta en produir-se en el concurs l'obertura de la fase de liquidació. El jutge del concurs ha de fer constar la dissolució en la resolució d'obertura

i, sense nomenament de liquidadors, s'ha de fer la liquidació de la societat d'acord amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei concursal.»

Disposició final vint-i-quatrena. *Reforma de la Llei d'entitats de capital risc.*

La Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital risc i de les seves societats gestores, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf c) de l'apartat 2 de l'article 8 queda redactat de la manera següent:

«c) Que cap dels membres del seu Consell d'Administració, així com cap dels seus directors generals o assimilats, estigui inhabilitat, a Espanya o a l'estranger, com a conseqüència d'un procediment concursal, estigui processat, o, si es tracta del procediment a què es refereix el títol III del llibre IV de la Llei d'enjudiciament criminal, s'hagi dictat interlocutòria d'obertura del judici oral, o tingui antecedents penals, per delictes de falsedat, contra la hisenda pública i contra la Seguretat Social, d'infidelitat en la custòdia de documents i violació de secrets, de blanqueig de capitals, de receptació i altres conductes afins, de malversació de cabals públics, contra la propietat, o estigui inhabilitat o suspès, penalment o administrativament, per exercir càrrecs públics o d'administració o direcció d'entitats financeres.»

2. El paràgraf b) de l'article 13 queda redactat de la manera següent:

«b) Per haver estat declarada en concurs.»

3. L'apartat 2 de l'article 33 queda redactat de la manera següent:

«2. En cas de declaració de concurs de la societat gestora, l'administració concursal ha de sol·licitar el canvi d'acord amb el procediment descrit a l'apartat anterior. La Comissió Nacional del Mercat de Valors pot acordar la substitució quan no sigui sol·licitada per l'administració concursal, i n'ha de donar comunicació immediata al jutge del concurs.»

Disposició final vint-i-cinquena. *Reforma de la Llei d'agrupacions d'interès econòmic.*

La Llei 12/1991, de 29 d'abril, d'agrupacions d'interès econòmic, queda modificada en els termes següents:

1. El número 3r de l'apartat 1 de l'article 18 queda redactat de la manera següent:

«3r Per l'obertura de la fase de liquidació, quan l'agrupació estigui declarada en concurs.»

2. S'afegeix un nou apartat a l'article 18 com a apartat 2, amb la redacció següent:

«2. En el supòsit que preveu el número 3r de l'apartat anterior, l'agrupació queda automàticament dissolta en produir-se en el concurs l'obertura de la fase de liquidació. El jutge del concurs ha de fer constar la dissolució en la resolució d'obertura i, sense nomenament de liquidadors, s'ha de

fer la liquidació de l'agrupació d'acord amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei concursal.»

3. L'apartat 2 de l'article 18 passa a ser apartat 3 amb la redacció següent:

«3. En els casos previstos en els números 4t i 5è de l'apartat 1, la dissolució requereix l'acord majoritari de l'assemblea. Si l'acord no s'adopta dins els tres mesos següents a la data en què es produeix la causa de dissolució qualsevol soci pot demanar que aquesta es declari judicialment.»

4. Els apartats 3 i 4 de l'article 18 passen a ser apartats 4 i 5, respectivament, i conserven la seva redacció actual.

Disposició final vint-i-sisena. *Reforma de l'Estatut legal del Consorci de Compensació d'Assegurances.*

L'apartat 2 de l'article 13 bis de l'Estatut legal del Consorci de Compensació d'Assegurances, que conté l'article quart de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances diferents a les de vida i d'actualització de la legislació d'assegurances privades, queda redactat de la manera següent:

«2. Li corresponen la condició i les funcions pròpies de l'administració concursal en els procediments de concurs a què estigui sotmesa qualsevol entitat asseguradora, i això sense que sigui necessària l'acceptació del càrrec en els termes que preveu la legislació concursal. La seva actuació en aquests procediments no és retribuïda.

El Consorci ha de comunicar al jutjat la identitat de les persones físiques que hagin de representar-lo en l'exercici del seu càrrec, a les quals són aplicables les normes que conté l'article 27 de la Llei concursal, llevat de les prohibicions per raó de càrrec o funció pública.»

Disposició final vint-i-setena. *Reforma de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades.*

La Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, queda modificada en els termes següents:

1. El paràgraf a) de l'apartat 3 de l'article 15 queda redactat de la manera següent:

«a) Els que tinguin antecedents penals per delictes de falsedat, violació de secrets, descobriment i revelació de secrets, contra la hisenda pública i contra la Seguretat Social, malversació de cabals públics i qualssevol altres delictes contra la propietat; els inhabilitats per exercir càrrecs públics o d'administració o direcció en entitats financeres, asseguradores o de corredoria d'assegurances; els inhabilitats de conformitat amb la Llei concursal, mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs; i, en general, els incursos en incapacitat o prohibició de conformitat amb la legislació vigent.»

2. Es fa una nova redacció de l'apartat primer de l'article 28, que passa a tenir el contingut següent:

«1. En els supòsits de declaració judicial de concurs d'entitats asseguradores, el Consorci de

Compensació d'Assegurances, a més d'assumir les funcions que li atribueix el número 2 de l'article 13 bis del seu Estatut legal, que conté l'article quart de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre la llibertat de serveis en assegurances diferents a les de vida i d'actualització de la legislació d'assegurances privades, ha de procedir, si s'escau, a liquidar l'import dels béns a què es refereix l'article 59 d'aquesta Llei, a l'únic efecte de distribuir-ho entre els assegurats, beneficiaris i tercers perjudicats; això sense perjudici del seu dret en el procediment concursal.»

3. Es fa una nova redacció de l'apartat tercer de l'article 35, que passa a tenir el contingut següent:

«En cas d'insolvència de l'entitat asseguradora, el Consorci de Compensació d'Assegurances no està obligat a sol·licitar la declaració judicial de concurs. Així mateix, es consideren vençudes en la data de publicació en el "Butlletí Oficial de l'Estat" de la resolució administrativa per la qual se li encomana la liquidació dels deutes pendents de la companyia d'assegurances, sense perjudici del descompte corresponent si el pagament es verifica abans del temps prefixat en l'obligació, i deixen de meritjar interessos tots els deutes de les companyies d'assegurances, llevat dels crèdits hipotecaris i pignoratius, fins on assoleixi la garantia respectiva.»

4. Es fa una nova redacció del paràgraf primer de l'apartat primer de l'article 37, que passa a tenir el contingut següent:

«Encomanada la liquidació al Consorci de Compensació d'Assegurances, tots els creditors estan subjectes al procediment de liquidació i ni els creditors ni l'entitat asseguradora no poden sol·licitar la declaració de concurs, sense perjudici que les accions de qualsevol índole exercides davant els tribunals contra l'asseguradora, anteriors a la dissolució o durant el període de liquidació, continuïn la tramitació fins a l'obtenció de sentència o resolució ferma. Però l'execució de la sentència, dels embargaments preventius, administracions judicialment acordades i altres mesures cautelars adoptades per l'autoritat judicial, la de la interlocutòria en què es despatxi l'execució en el procediment executiu, els procediments judicials sumaris i executius extrajudicials sobre béns hipotecats o pignorats, així com l'execució de les provisions administratives de constrenyiment, queden en suspens des de l'encàrrec de la liquidació al consorci i durant la tramitació per aquest del procediment liquidatori.»

5. El paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 37 queda redactat de la manera següent:

«Si el pla de liquidació formulat pel consorci no és aprovat en junta de creditors o ratificat per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, el Consorci de Compensació d'Assegurances queda plenament legitimat per sol·licitar la declaració de concurs de l'entitat afectada, cosa que ha de fer immediatament.»

6. Es fa una nova redacció de l'apartat desè de l'article 37, que passa a tenir el contingut següent:

«Si el pla de liquidació no és aprovat en junta de creditors, el consorci ha de sol·licitar la declaració

judicial de concurs. La mateixa sol·licitud es pot formular en qualsevol moment del període de liquidació anterior a la junta de creditors quan estimi que, ateses les circumstàncies concurrents a l'entitat asseguradora la liquidació de la qual té encomanada, quedaran greument perjudicats els crèdits dels creditors si no té lloc la declaració judicial de concurs.»

7. Es fa una nova redacció de l'últim paràgraf de l'apartat onzè de l'article 37, que passa a tenir el contingut següent:

«Pel que fa a la resta, la impugnació del pla de liquidació s'ha d'ajustar al que disposa la Llei concursal per a l'oposició a l'aprovació del conveni.»

8. Es fa una nova redacció de l'article 38, que passa a tenir el contingut següent:

«1. Si l'entitat asseguradora ha estat declarada judicialment en concurs i no té la liquiditat necessària, el Consorci de Compensació d'Assegurances pot anticipar les despeses que siguin necessàries, amb càrrec als seus propis recursos, a l'objecte del desenvolupament adequat del procés concursal. No obstant això, el pagament dels drets de procuradors i honoraris de lletrats és a càrrec de les parts que els designin, sense que sigui procedent que el Consorci l'avanci.

Si es formula una proposta de conveni amb els creditors i és aprovat, la recuperació pel consorci de les despeses de liquidació queda condicionada al fet que siguin totalment satisfets els altres reconeguts en la liquidació.

2. En cas de concurs, és aplicable el que disposa l'article 36 d'aquesta Llei.»

Disposició final vint-i-vuitena. *Reforma de la Llei de contracte d'assegurança.*

L'article 37 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança, queda redactat de la manera següent:

«Les normes dels articles 34 a 36 s'apliquen en cas de defunció de l'acceptant de l'assegurança o de l'assegurat i, declarat el concurs d'un d'aquests, en cas d'obertura de la fase de liquidació.»

Disposició final vint-i-novena. *Reforma de la Llei sobre contracte d'agència.*

El paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 12/1992, de 27 de maig, sobre contracte d'agència, queda redactat de la manera següent:

«b) Quan l'altra part hagi estat declarada en concurs.»

Disposició final trentena. *Reforma de la Llei de navegació aèria.*

S'afegeixen dos nous paràgrafs al final de l'article 133 de la Llei 48/1960, de 21 de juliol, sobre normes reguladores de navegació aèria, com a paràgrafs tercer i quart, amb la redacció següent:

«Els privilegis i l'ordre de prelació establerts als apartats anteriors regeixen únicament en els casos d'execució singular.

En cas de concurs, el dret de separació de l'aeronau que preveu la Llei concursal es reconeix als titulars dels crèdits privilegiats compresos en els números 1r a 5è de l'apartat primer. Si no s'ha exercit aquest dret, la classificació i graduació de crèdits en el concurs es regeix pel que estableix la Llei esmentada.»

Disposició final trenta-unena. *Reforma de la Llei de defensa de consumidors i usuaris.*

S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 31 de la Llei 26/1984, de 19 de juliol, per a la defensa de consumidors i usuaris, amb la redacció següent:

«4. Queden sense efecte els convenis arbitrals i les ofertes públiques de submissió a l'arbitratge de consum formalitzats pels qui siguin declarats en concurs de creditors. Amb aquesta finalitat, la interlocutòria de declaració de concurs ha de ser notificada a l'òrgan a través del qual s'hagi formalitzat el conveni i a la Junta Arbitral Nacional, i des d'aquell moment el deutor concursat queda exclòs a tots els efectes del sistema arbitral de consum.»

Disposició final trenta-dosena. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de la competència que correspon a l'Estat d'acord amb l'article 149.1.6a i 8a de la Constitució, sense perjudici de les necessàries especialitats que en aquest ordre derivin de les particularitats del dret substantiu de les comunitats autònomes.

Disposició final trenta-tresena. *Projecte de Llei reguladora de la concurrència i prelació de crèdits.*

En el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de remetre a les Corts Generals un projecte de llei reguladora de la concurrència i prelació de crèdits en cas d'execucions singulars.

Disposició final trenta-quatrena. *Aranzel de retribucions.*

En un termini no superior a nou mesos, el Govern ha d'aprovar, mitjançant reial decret, l'aranzel de les retribucions corresponents a l'administració concursal.

Disposició final trenta-cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor el dia 1 de setembre de 2004, excepte pel que fa a la modificació dels articles 463, 472 i 482 de la Llei d'enjudiciament civil efectuada per la disposició final tercera i el mandat contingut a la disposició final trenta-dues, que entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 9 de juliol de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern en funcions,
MARIANO RAJOY BREY

13863 LLEI 23/2003, de 10 de juliol, de garanties en la venda de béns de consum. («BOE» 165, d'11-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei. Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Aquesta Llei té per objecte la incorporació al dret espanyol de la Directiva 1999/44/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de maig de 1999, sobre determinats aspectes de la venda i garantia dels béns de consum.

La Directiva estableix un conjunt de mesures tendents a garantir un nivell mínim uniforme de protecció dels consumidors en el marc del mercat interior en tots i cada un dels estats membres. Per fer-ho introdueix el principi de conformitat dels béns amb el contracte, aplicable als casos de contractes de compravenda de béns de consum concertats entre el venedor i el consumidor. Les disposicions de la Directiva tenen caràcter imperatiu de manera que no és possible pactar clàusules que exclouguin o limitin els drets conferits al consumidor. En conseqüència, aquesta Llei atorga aquest caràcter imperatiu a tots els drets que s'hi reconeixen.

La Llei, d'acord amb la Directiva de la qual porta causa, conté dos aspectes essencials que es refereixen, d'una banda, al marc legal de la garantia en relació amb els drets reconeguts per la Llei mateixa per garantir la conformitat dels béns amb el contracte de compravenda; i, d'una altra, a articular la garantia comercial que, addicionalment, es pot oferir al consumidor. El marc legal de garantia té per objecte facilitar al consumidor diferents opcions per exigir el sanejament quan el bé adquirit no sigui conforme amb el contracte, i li dóna l'opció d'exigir la reparació per la substitució del bé, llevat que aquesta sigui impossible o desproporcionada. Quan la reparació o la substitució no siguin possibles o resultin infructuoses, el consumidor pot exigir la rebaixa del preu o la resolució del contracte. Es reconeix un termini de dos anys, a partir del moment de compra, perquè el consumidor pugui fer efectius aquests drets (en el cas de béns de segona mà es pot pactar un termini menor no inferior a un any) i un termini de tres anys, també comptat a partir del moment de la compra perquè pugui exercir, si s'escau, les accions legals oportunes.

Pel que fa a la garantia comercial oferta pel venedor o pel productor del bé, ha de posar al consumidor en una posició més avantatjosa en relació amb els drets que aquesta Llei ja concedeix als consumidors per aquesta Llei. Qualsevol garantia comercial ha de figurar en un document escrit en què s'estableixin, de manera clara, els elements essencials necessaris per aplicar-la. La publicitat relativa a la garantia es considera que forma part integrant de les condicions d'aquesta.

La Directiva s'afegeix a la llista que figura a l'annex de la Directiva 98/27/CE, relativa a les accions de cessació en matèria de protecció dels interessos dels consumidors, per la qual cosa ha estat necessari incloure un article per introduir l'acció de cessació contra les conductes contràries al que preveu aquesta Llei.

La norma de transposició té rang de llei, ja que incideix tant en el règim dels vicis de la compravenda, que regulen els articles 1484 i següents del Codi Civil, com en la regulació de la garantia comercial que recullen els articles 11 de la Llei general per a la defensa dels con-